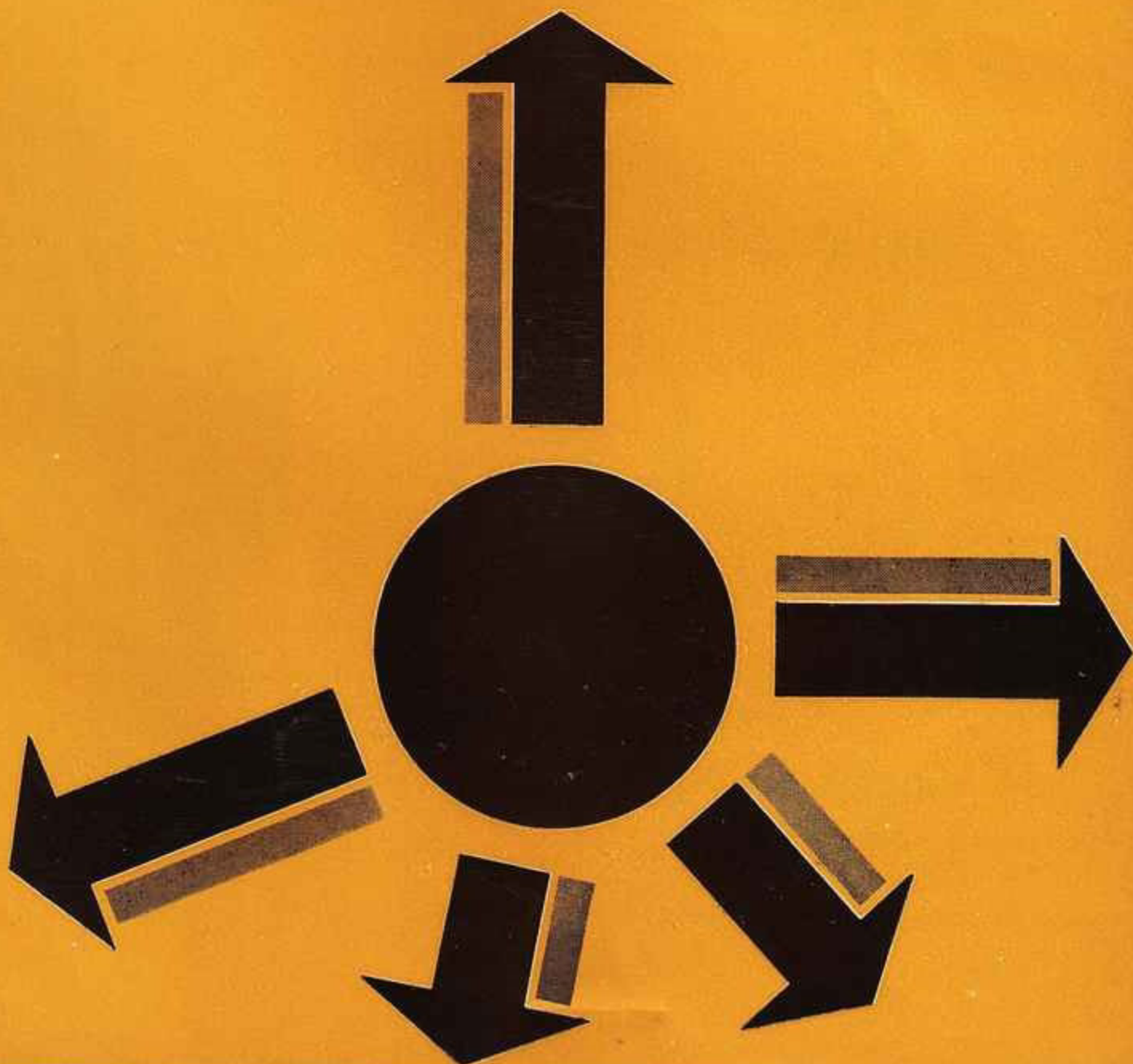

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๕ กันยายน ๒๕๒๑

- สัมภาษณ์เกษียณอายุ
- บำเหน็จบำนาญกับสิทธิปัญหา
- สภาพการครองชีพของข้าราชการพลเรือน

ย่อเรื่อง

- 7** การรับราชการเป็นงานอาชีพที่มีเกียรติ เป็นที่ศรัทธาของคนส่วนใหญ่ ข้าราชการที่อยู่ทำงานมาจนครบเกษียณอายุแล้วนั้นแสดงให้เห็นถึงความซื่อสัตย์และวิริยะในการทำงานจนถึงช่วงสุดท้ายของการใช้ชีวิตข้าราชการ วารสาร ฯ ฉบับนี้จึงได้สัมภาษณ์ข้าราชการเกษียณอายุในปีนี้ ตั้งแต่ระดับประจำแผนกจนถึงระดับอธิบดี ซึ่งมีประสบการณ์และแนวความคิดเห็นที่น่าสนใจอยู่หลายประการ
- 17** ทำไมจึงต้องพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุในวันที่ ๑ ตุลาคม/ เมื่อไรจะพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุ/ ให้พ้นจากราชการเมื่ออายุ ๖๐ ปี บริบูรณ์เหมาะสมหรือไม่—เหล่านี้คือตัวอย่างคำถาม ซึ่งหาคำตอบได้จากบทความเรื่องเกษียณอายุ
- 26** การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งในการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็น งานองค์กร การของรัฐหรือเอกชน แต่สิ่งที่มีมักจะถูกมองข้ามไปในการวางแผนอยู่เสมอ ก็คือ ค่านิยมของคนในองค์กร ผู้เขียน บทความนี้ได้เสนอให้เห็นความเกี่ยวพันระหว่างการวางแผนกับค่านิยมไว้หลายแง่หลายมุม น่าอ่านน่าติดตามดูอยู่เหมือนกัน
- 54** สภาพการครองชีพของข้าราชการพลเรือน—เป็นบทความที่เสนอแนวปรับปรุงแก้ไขค่าครองชีพ ค่าตอบแทน สวัสดิการต่าง ๆ ของข้าราชการเพื่อให้ข้าราชการมีรายได้ใกล้เคียงกับค่าครองชีพ และขจัดความเหลื่อมล้ำในรายได้ของข้าราชการ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป
- 64** ปัญหาเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญ เป็นที่สงสัยของข้าราชการส่วนใหญ่อยู่มากเพราะไม่อาจจะติดต่อสอบถามจากผู้ใดได้อย่างชัดเจนได้ สืบหาปัญหาเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญซึ่งเป็นแนวถาม—ตอบที่มีตัวอย่างประกอบ คงจะครอบคลุมปัญหาเรื่องนี้ได้เกือบทั้งหมด และให้รายละเอียดความเข้าใจแก่ข้าราชการและผู้สนใจได้บ้างพอควร

บทบรรณาธิการ

ในวงราชการ กันยายนคือเดือนแห่งการเปลี่ยนแปลง ผู้ที่ได้รับใช้ประเทศชาติมานานจนเหนื่อยล้ากำลังจะได้หยุดพักผ่อนทางราชการ ตอบแทนเขาเหล่านั้นด้วยบำเหน็จหรือบำนาญ และเมื่อมีผู้พ้นออกไปก็ย่อมหมายถึงตำแหน่งว่างซึ่งหลาย คนจะได้เลื่อนขึ้นไปครอง ผู้คนในระดับถัดลงไปอีกก็เลื่อนขึ้นมาแทน ไล่กันต่อๆ ไปเป็นดังลูกโซ่

นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงด้านตำแหน่งหน้าที่ก็คือการได้เลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปี หนึ่งขึ้น สองขึ้น หรือมากกว่าก็ได้รับรู้กันในช่วงนี้และเตรียมที่จะรับเงินเดือนใหม่ซึ่งจะเริ่มในเดือนถัดไป แต่กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑ นี้มีอะไรที่เป็นพิเศษกว่าเดือนนี้ของปีก่อน ๆ นั่นคือข้าราชการทุกประเภท

ทุกระดับได้รับการ ปรับปรุงอัตราเงินเดือนกัน โดยทั่วหน้า ทำให้พอจะหายอึดอัดและได้คลายเข็มขัดที่รัดกัไว้ ออกได้สักนิด และวารสารข้าราชการใคร่ขอบันทึกไว้ด้วยความภาคภูมิใจยิ่งนักว่าการปรับปรุงอัตราเงินเดือนครั้งนี้ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาที่ย่อมต้องมีผู้ได้รับประโยชน์ มากน้อยต่างกัน ไปบ้างนั้น ข้าราชการพลเรือนไม่เคยบ่น ไม่เคยร้องเรียนให้ต้องมีการพิจารณาทบทวน อาจมีผู้ข้องขัดไม่เข้าใจอยู่บ้าง ซึ่งเมื่อได้รับคำชี้แจงแล้วก็รับรู้เหตุผลด้วยความสงบ นี่คือน้ำใจ ของข้าราชการที่ควรค่าแก่การบันทึกไว้ในความทรงจำ และน้ำใจ อันน่าสรรเสริญนี้ย่อม จะเป็นเครื่อง ชำนทางให้ข้าราชการมีสำนึกที่ถูกต้องในความเป็นผู้รับใช้ชาติบ้านเมือง และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังความสามารถตลอดไป ๑๖

จดหมายจากผู้อ่าน

เรียน บรรณาธิการวารสารข้าราชการ

ผมได้ทราบข่าวจากหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ มานานแล้วว่า จะมีการ ปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการกันใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับภาวะค่าครองชีพในปัจจุบัน แต่เท่าที่ปรากฏออกมานั้นก่อให้เกิดผลกระทบต่อ การ ประกอบอาชีพของข้าราชการดังต่อไปนี้

๑. การเปรียบเทียบปรับอัตราเงินเดือนเท่ากับอัตราเงินเดือนใหม่ที่ผ่านมาแล้ว ทำให้เกิดการลักลั่นกัน เพราะขั้นวิ่งเพิ่มมาจากเดิม ๖ ขั้น การเปรียบเทียบปรับจะก่อให้เกิดปัญหาที่ว่า ข้าราชการที่รับเงินเดือนในอัตราเดิมอยู่ ได้รับประโยชน์จากการเปรียบเทียบปรับไม่เท่ากัน ทำให้เกิดความน้อยอกน้อยใจ ทางด้านอาวุโส ของการรับราชการ เช่น เมื่อก่อนรับเงินเดือนต่างกัน ๑ ขั้น พอปรับใหม่กลับรับเงินเดือนต่างกันถึง ๒ ขั้น เป็นต้น

๒. ตัดโอกาสก้าวหน้า ทำให้โอกาสก้าวหน้า ของข้าราชการ ที่จะได้รับ สิทธิการ ปรับ ระดับตำแหน่งเข้าไปกว่าเดิม เช่น ในระดับ ๑ บัญชีเดิม ถ้าหากรับราชการ ได้บำเหน็จความชอบปีละ ๑ ขั้น ทำงาน ๑๐ ปี ก็จะได้รับเงินเดือนขั้นต่ำของระดับ ๒ ซึ่งหมายถึงสิทธิต่าง ๆ ที่จะติดตามมากับระดับที่ได้

รับเพิ่มขึ้นด้วย แต่พอใช้บัญชีอัตราเงินเดือนใหม่ กลับจะต้องทำงานนานถึง ๑๑ ปี และในระดับ ๕ แทนที่จะทำงานเพียง ๕ ปี ก็จะได้รับเงินเดือนขั้นต่ำของระดับ ๖ และได้ปรับเป็นระดับ ๖ ในบางสายงาน เช่น แพทย์ เป็นต้น กลับจะต้องทำงานถึง ๗ ปี ซึ่งเท่ากับตัดโอกาสความก้าวหน้าไปถึง ๒ ปี

และจากการเปรียบเทียบปรับในข้อ ๑ ทำให้ข้าราชการบางคน ที่จะได้รับการปรับระดับในปีงบประมาณนี้ เพราะเงินเดือนจะถึงขั้นต่ำในข้อ ๒ กลับจะต้องเลื่อนการปรับระดับออกไปอีก ๑ ปี เป็นผมก็ไม่เข้าใจว่า ทำไมต้องเป็นเช่นนั้น

๓. ความไม่เป็นธรรมของอัตราการเพิ่มขึ้นของแต่ละขั้นของเงินเดือน รัฐบาลเคยประกาศว่าจะพยายามรักษาระดับราคาค่าครองชีพ ให้เพิ่มขึ้นไม่เกินปีละ ๘% แต่เท่าที่ผ่านมารัฐบาลไม่สามารถควบคุมระดับราคาค่าครองชีพ และรับผิดชอบตามที่ได้แถลงไว้ แต่อย่างไร ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ากลไกของรัฐไม่สามารถควบคุมกิจการของเอกชนได้เท่าที่ควร การปรับเงินเดือนครั้งใหม่นี้ เท่าที่ผมได้ศึกษาดู อัตราการเพิ่มของแต่ละขั้นเงินเดือนมีการเพิ่มเฉลี่ยแล้วเพียงขั้นละ ๕.๑ % เท่านั้นเอง ซึ่งถ้าหากว่ารัฐบาลไม่สามารถควบคุมระดับราคาค่าครองชีพได้ตามที่แถลงเอาไว้ ปล่อยให้

ระดับราคาค่าครองชีพสูงขึ้นถึง ปีละ ๙-๑๒% ต่อปีแล้ว ข้าราชการก็จะมีอำนาจซื้อลดลงถึงปีละ ๓.๙-๖.๙% ถึงแม้ว่าจะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนปีละ ๑ ขั้นก็ตาม จะเห็นได้ว่า ถ้าหากเป็นเช่นนั้น ความเดือดร้อนของข้าราชการก็จะเพิ่มขึ้นทับทวี

ทางออกที่ผมคิดว่าพอจะมีทางนั้น และเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของ ก.พ. เองที่จะดำเนินการ ก็คือ ก.พ. ควรเสนอกฎหมายกำหนดให้รัฐบาลจะต้องดำเนินการ ถ้าหากว่าดัชนีราคาเพิ่มขึ้นก็เปอร์เซ็นต์ รัฐบาลจะต้องปรับปรุงอัตราเงินเดือน ข้าราชการให้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของดัชนีราคา ผลของกฎหมายนี้จะทำให้รัฐบาลจะต้องสำนึก ในหน้าที่รับผิดชอบ ต่อ การ บริหารประเทศ และเข้าควบคุมกิจการของเอกชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าเดิม เพราะถ้าหาก รัฐบาลไม่สามารถควบคุมระดับราคาค่าครองชีพได้ แล้ว รัฐบาลจะต้องกำหนดงบประมาณทางด้านเงินเดือนของข้าราชการเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามค่าครองชีพที่สูงขึ้น อันจะเป็นภาระแก่รัฐบาล และชี้ให้เห็นถึงสมรรถภาพในการบริหาร ราชการแผ่นดินของรัฐบาลนั้น ๆ ได้อีกด้วย จากผลอันนี้จะเป็นตัวกระตุ้น ทำให้ รัฐบาล ดำเนินการควบคุม ระบบเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลดีแก่ประชาชนของประเทศรวมตลอดทั้งข้าราชการ โดยตรงอีกด้วย

ข้าราชการผู้เสียประโยชน์

ตอบ ข้าราชการผู้เสียประโยชน์

๑-๒ การ ปรับอัตราเงินเดือนเมื่อมีขั้นขึ้นเพิ่มขึ้นจากบัญชีเดิมก็มีปัญหาอย่างที่ว่าทุกครั้ง แต่โดยสรุปไม่ว่ารับขั้นใด ก็ได้ปรับเพิ่มขึ้นทั้งนั้น ผู้ที่ได้ปรับน้อยในคราวนี้ ก็อาจได้มากในคราวหน้า ส่วนที่ว่าปรับเงินเดือนแล้วไปมีผลกระทบทำให้เสียสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งนั้น เชื่อว่าจะมีการแก้ไขปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้คงสิทธิเดิมไว้

๓. ก.พ. มีหน้าที่ตามกฎหมายอยู่แล้ว ในการศึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับการปรับปรุงเงินเดือนตามค่าครองชีพ ซึ่งก็ได้ทำหน้าที่นี้อยู่เป็นประจำเสมอมา แต่ทั้งนี้ก็ย่อมขึ้นอยู่กับรัฐบาล ว่า จะปรับปรุงเงินเดือนให้สอดคล้อง กับค่าครองชีพอย่างไรและเมื่อใด

เรียน บรรณาธิการวารสารข้าราชการ

ข้าพเจ้าเป็น สมาชิก วารสาร ข้าราชการ ซึ่งออกไม่ค่อยตรงเวลามาตลอด นับแต่เข้ารับราชการ และคอยติดตามอ่านอยู่เสมอสมัยเป็นนักศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเห็นว่าวารสารฯ ระยะเวลาหลังนี้มีคอลัมน์ที่น่าสนใจอยู่หลายคอลัมน์ ข้าพเจ้าได้แต่อ่านปัญหาที่ผู้อื่นถามตลอดมา คราวนี้ข้าพเจ้าคิดใคร่ถามบางประการเพราะเป็นข้อสงสัยยิ่ง ดังนี้

เมื่อปลายเดือนมิถุนายน ๒๕๒๑ ได้มีการเปิด สมักรสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุในตำแหน่งเจ้าพนักงาน ปก ครอง ๓ ของ กรม การ ปก ครอง กระทรวงมหาดไทย ด้วยสำนึกของนักเรียนรัฐศาสตร์ จึงอยากที่จะสอบเป็นปลัดอำเภอกับเขาบ้าง และอยากจะขอโอนไปเป็นปลัดฯ หากข้าพเจ้าสอบได้ แต่ในใบสมัครเข้าสอบแข่งขันตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง ๓ ที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้เปิดสอบนั้นมีอยู่ข้อหนึ่งที่น่าสังเกตคือข้อ ๑๐ ของใบสมัครที่ว่าข้าราชการที่จะทำการสอบ เมื่อ สอบได้ จะ ต้อง รับ เงิน เดือน ขั้น ต้น ของตำแหน่งที่ทำการเปิดสอบ โดยปกติทั่วไปในกรมอื่นๆ นั้น การโอนโดยการสอบแข่งขันได้นั้น ผู้ที่จะโอนจะได้รับสิทธิตามเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่เดิมซึ่งในกระทรวง ทบวง กรม อื่นๆ ก็ปฏิบัติเช่นนั้น แต่ทำไมกรมการปกครอง จึงเป็นกรณีพิเศษคล้ายกับว่า ได้ทำนิติกรรมสัญญาให้ผู้สมัครจำต้องยินยอมที่จะเสียสิทธิของตนเช่นนั้น ทั้งที่ผู้สมัครอาจจะ

ได้รับสิทธิที่ดีกว่า ก.พ. น่าจะพิจารณาเรื่องนี้บ้าง เพราะอยู่ในฐานะผู้วางกฎเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือนของไทย

ความแตกต่างเหลื่อมล้ำ ในวงราชการพลเรือนด้วยกันเองเช่นนี้ ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ ถ้าหากเห็นว่าการโอนก่อให้เกิดปัญหามากมายแล้วละก็สมควร ที่จะมี ระเบียบ กฎเกณฑ์ ห้าม โอนทุกตำแหน่งไม่ว่ากรณีใด ๆ จริงไหมครับท่าน บรรณาธิการ หรือไม่ก็ยกเลิกระเบียบกฎเกณฑ์ที่ ก.พ. ออกเกี่ยวกับ การโอน เสียเลย จะดีกว่า ให้เกิด การล้าถื่น เช่นนี้

สมาชิกผู้อยากเป็นปลัดอำเภอ

ตอบ สมาชิกผู้อยากเป็นปลัดอำเภอ

ขอบคุณสำหรับคำติชม เรื่องการโอนที่คุณถามมานั้น ก็คงตอบได้ว่ากฎหมายวางแนวทางไว้ให้แต่งตั้งผู้รับโอนให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่ไม่สูงกว่าเดิม และรับเงินเดือนในขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม ฉะนั้น จึงขึ้นอยู่กับนโยบายของส่วนราชการที่รับโอนว่าเมื่อ โอน ข้าราชการ ต่างกรมมาแล้ว จะให้ได้รับเงินเดือนขั้นใด หากมีความต้องการตัวมาก ก็ให้เงินเดือนเต็มตามที่กฎหมายอนุญาต แต่ถ้ามีคนแย่งกันเข้ามา ก็อาจกำหนดเงื่อนไขให้รับเงินเดือนขั้นต่ำได้

สัมภาษณ์พิเศษ

เกษียณอายุ

ในบั้นปลายชีวิตการพลเรือนเกษียณอายุทั้งหมด ๒,๐๖๓ คน ซึ่งส่วนใหญ่เคยใช้ชีวิตอย่างยากลำบากในการฟันฝ่าอุปสรรคระหว่างเริ่มเข้ารับราชการ เพราะขณะนั้นอยู่ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ฉะนั้น ประสบการณ์ในการรับราชการของแต่ละคนจึงมีค่อนข้างมาก

จากการสัมภาษณ์ที่สนทนากับบรรดาข้าราชการที่ขาลงต่อไปนี้ จะเห็นได้ว่า การใช้ชีวิตทั้งในการทำงานและโดยส่วนตัวสมัยนั้นยากลำบากจริงๆ การประหยัด เรียบง่าย และอดทน จึงอยู่กันได้ บางขณะก็เกิดความหมดหวัง ท้อแท้ใจในการทำงานจนเคยคิดจะลาออกไปประกอบอาชีพอื่น แต่ด้วยใจรักและความหลงใหลในอาชีพรับราชการ ทำให้สามารถยืนหยัดต่อสู้และฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ อยู่มาจนครบเกษียณอายุ

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังมองระบบราชการด้วยสายตาและหัวใจที่มีความห่วงใยอย่างแท้จริง บรรณานี้จะเห็นข้าราชการปฏิบัติหน้าที่สร้างสรรค์แต่สิ่งที่งดงาม ประพฤติตนเป็นผู้รับใช้ประเทศชาติที่ดีต่อไป

การทำงานด้วยความสุจริตอย่างเดียวนั้นไม่พอ ควรทำความไม่บกพร่องด้วย

นายเอื๊อก นาคทรพร
รองปลัดกระทรวงการคลัง

สมัยเริ่มรับราชการขณะนั้นลำบากมาก เพราะ อยู่ใน ระหว่างสงคราม ค่าครองชีพสูง เงินเดือนไม่พอใช้ ต้องขายของเก่า

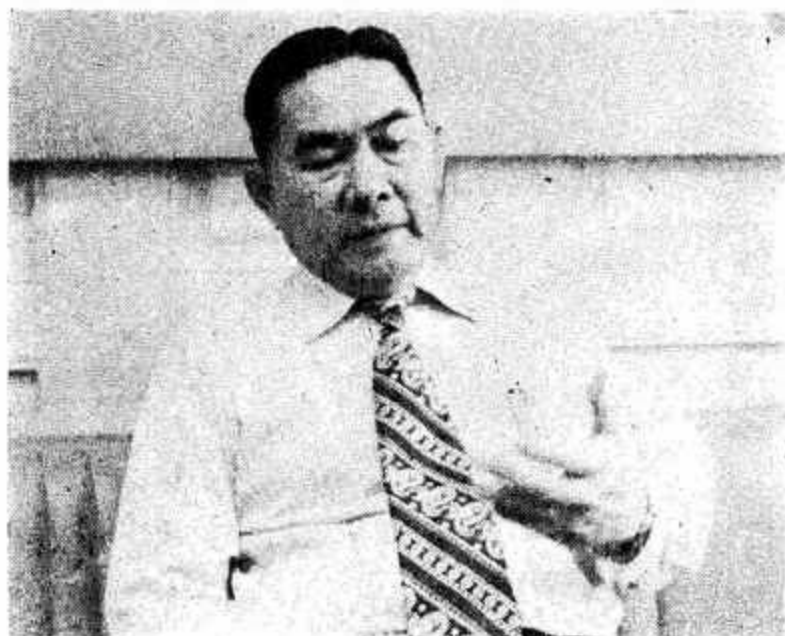
กินกันละ ขายนาก็เป็นร้อยไร่ เพื่ออยู่รับราชการ รู้ว่ารัฐบาลไม่มีเงิน ก็ต้องก้มหน้าก้มตาทำงานไปตามปกติ งานในระหว่างนั้น

ก็ไม่มีมาก ต้องอพยพร่อนเร่ไปเรื่อย ๆ ไปอยู่ฝั่งธนฯบ้าง แถววิภาวดีบ้าง ไม่ได้ทำอะไรกันมากนัก วัน ๆ ก็จับกลุ่มนั่งคุยวิพากษ์วิจารณ์เรื่องราวต่าง ๆ กัน งานไม่ได้ขยายปรับปรุงเหมือนสมัยนี้ มองแล้วไม่เห็นความหวังกันเอาเลย ทำให้เหี่ยวแห้งจริงๆ อยู่กันไปตามแกนอย่างนั้น ๆ

เคยคิด จะลาออกเพราะไม่
พอกิน ต้องอาศัยทางบ้านอยู่
เสมอ มีทางธนาคารฮ่องกง—
เซี่ยงไฮ้เข้ามาติดต่อให้ไปทำงาน
ได้เงินเดือนแปด แต่ไม่ชอบทำ
งานกับฝรั่ง ไม่อยากเป็นลูกน้อง
เกลียดชังหน้ามัน อีกอย่างตอน
นั้น สภาพการณ์ยังไม่รุนแรงนัก
เลยไม่ออก ทำมาอยู่เรื่อย ๆ จน
ถึงปัจจุบันนี้ละ เคยคิดเปรียบ
เทียบอยู่ว่าอาชีพของบ้านเรานั้น
ขึ้น ๆ ลง ๆ สมัยบิดารับราชการ
เมื่อ ๕๐ ปีที่แล้ว รู้สึกว่ามันคง
เงินเดือนพอเพียง และเหลือใช้
เก็บไว้ให้ลูกเรียนหนังสือ ใช้
จ่ายยามเจ็บป่วย แถมยังเหลือ
พอไว้ซื้อที่ดิน ปลูกบ้าน ปลูกช่อง
ได้ พอถึงยุคสงคราม ยุ่งยากมาก
เป็นมาจนถึงปัจจุบัน ไม่มันคง
มาโดยตลอด อยากจะให้รัฐบาล
ช่วยข้าราชการให้มีความเป็นอยู่
ดีกว่านี้ แต่ที่พูดไม่ใช่จะทำให้
ปรับปรุงให้เหมือนสภาพเดิมเมื่อ
๕๐ ปีที่แล้วโน้น ขอเอาเพียงแต่
ว่าให้ อยู่กินได้ พอเหมาะ พอควร
กับสภาพในปัจจุบันเท่านั้นก็พอ

อีก อย่างใน เรื่อง ราช การ

นี่นะ ดูเหมือนว่านับวันปัญหา
ต่าง ๆ ยังมีมากเพิ่มขึ้น ทุกวันนี้
และทะเยอทะเยิงไปหมด การแก้
ปัญหาต่าง ๆ ควร จะทำกัน อย่าง

จริงจัง น่าจะมี เทวดา มาช่วย
แก้ไขข้าราชการ และบ้านเมืองดิ
ขึ้น เรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน
มันแก้กันยาก หากจะใช้ ป.ป.ป.
ปราบก็ไม่มีวันหมด เพราะว่า
คนมันไม่มีใช้จ่ายพอเพียงแก่อัตร
ภาพ ก็ต้องทำอยู่เรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด
หากลงแล้วยังอดอยากอยู่แล้ว
จะหวังให้ ชื้อตรงต่อหน้าที่นั้นยาก
แล้ว จะ ทำงานให้ ประ ชา ชน มี
ความสุขได้อย่างไรกัน เดียวนี้
จะเห็นได้ว่า มีแต่คนดีแต่ข้าราชการ

การ โดยเฉพาะพวกสื่อมวลชน
ด่าเทสาดเทเสียดกัน ใครผิดนิดผิด
หน่อยก็ใส่ไม่ยั้ง จะให้ข้าราชการ
ที่ไม่พอใจในสิ่งที่ตนน่าจะได้ออก

ไปทำอาชีพอื่น มันเรื่องอะไรกัน
จะให้ออกไปเป็นพ่อค้า มันก็ไม่ได้
ได้ ลักษณะงานของข้าราชการ
กับพ่อค้าต่างกันมาก มันเป็น
บุคลิกของใคร ของมัน แล้วแต่ละ
บุคคลเท่านั้น น่าจะมองทางดีเสีย
บ้าง คนดี ๆ เขามีเยอะ หากจะ
ให้เขาไปเป็นพ่อค้าแล้วเขาจะไป
รู้เรื่องอะไร วงการค้าเขาก็มี
พรรคพวกของเขา คนอื่นจะไป
ทำไปอยู่ได้อย่างไร เป็นข้าราชการ
ก็ต้องทำงานกันต่อไป พยา-

ยามปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ที่ทำ
ได้อยู่แล้วก็ต้องทำให้ดีขึ้นไปอีก

กลับมาพูดเรื่องส่วนตัวแล้ว
แปลกใจอยู่เหมือนกัน เพราะ
เรียน สำเร็จ จาก ต่างประเทศ มา
ทางบัญชีการคลัง มาถึงก็จับงาน
ด้านคดีกฎหมาย ซึ่งไม่ตรงกับ
สายงานเลย ตอนไปเรียนนะ
เรียนทุนส่วนตัว แต่โชคดีหน่อย
ที่อยู่ได้อาณัติของ ก.พ. กลับมา
จึงได้อายุราชการอีก ๓ ปี ๘ เดือน
ทำงานอยู่กรมบัญชีกลางจนเป็น
นักบัญชีพิเศษ ข้ามรองอธิบดีฯ
ไปเป็นรองปลัดกระทรวงฯ เป็น
รองปลัดกระทรวงฯ คนเดียวที่
ไม่เคย เป็น รองอธิบดีฯ มาก่อน
ถือว่าเป็นกรณีพิเศษ เป็นอยู่
๑๐ ปี ตอนทำงานในตำแหน่งนี้
เคยรับงานถึง ๔ ตำแหน่งเป็นคน
เดียวใน ประเทศไทย ที่ทำงาน
อย่างนี้ คือ เป็นทั้งรองปลัด-
กระทรวงฯ ทั้งฝ่ายวิชาการและ
ฝ่ายธุรการไปด้วย เป็นปลัด-
กระทรวงฯ และอยู่ในตำแหน่งสั่ง
การแทนรัฐมนตรีอยู่ ๒๑ วัน ใน
ปลายปี ๒๕๒๐

ทำงานมาโดยตลอดก็ไม่เคย
มีปัญหากับใคร ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง

แก่งแย่งเก้าอี้ตำแหน่ง เพราะทำ
เรื่องอย่างนี้ไม่เป็นอยู่แล้ว ถือ
ว่าไม่จำเป็น ที่จะ ต้องเป็น ปลัด-
กระทรวง หรือ รัฐมนตรี แล้วจะ
เป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล แค่นี้
ก็พอแล้วเพราะเดี๋ยวนี้ คนระดับ
ปลัดกระทรวง รัฐมนตรี เขายัง
ถูกด่ากันจนเสียผู้เสียคนไปเยอะ
ไม่รู้จะเอาอะไรกันแน่

อย่างไรก็ตาม ในเรื่องข้าราชการ
นี้ อยากจะเห็นข้าราชการ
โดยเฉพาะพวกที่ได้รับทุน
ไปเรียน ต่างประเทศ กลับมา
แล้วควรจะกลับเข้ามารับราชการ

ไม่ใช่หลีกเลียงไปทำงานอื่น อย่า
เห็นแก่ตัว ต้องระลึกอยู่เสมอว่า
ที่ไปเรียนนั้น เงินภาษีประชา-
ชนทั้งนั้น ข้าราชการในปัจจุบัน
ควรจะวางตัวเป็นกลาง ทำงาน
ไม่ควรเอาเรื่อง ส่วนตัว มาเกี่ยว
ข้อง ควรตรงไปตรงมา ใช้ความ
รู้ความสามารถให้มาก การทำ
งานด้วยความสุจริตอย่างเดียว
นั้นไม่พอ ควรทำด้วยความไม่
บกพร่องด้วย งานจึงจะดำเนิน
เสร็จสิ้นไปด้วยความเรียบร้อย
รวดเร็ว เป็นประโยชน์แก่ทาง
ราชการต่อไป

งานราชการของเราจะยืดยาล่าช้าสักหน่อย ไม่รวดเร็วทันใจเลย

คุณหญิงบุญเลื่อน เครือตราบู
อธิบดีกรมสามัญศึกษา

เริ่มทำงานตั้งแต่ปี ๒๔๘๑ โดยเป็นครูฝึกสอนก่อน ในระหว่างปี๒๔๘๕-๘๗ รู้สึกภูมิใจมากเพราะได้รับมอบหมายให้จัดการ วางรูปงาน ธุรการ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สาขาที่เชียงใหม่และเพชรบูรณ์ ต่อมาในปี ๒๔๙๐ ก็เป็นหัวหน้าในการเปิดแผนก ฝึกหัด ครูมัธยม โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาชั้น โดยความดำริ ของ ปลัด กระทรวง ศึกษาธิการเนื่องจากครูขาดแคลน ในสมัยนั้นต้องจัดหาคนมาเรียนฝึกหัดครู ต่อมาแผนกฝึกหัดครูเตรียม อุดมศึกษาได้ มีฐานะเป็นวิทยาลัย วิชาการ ศึกษา ปทุมวัน และเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒปทุมวันในปัจจุบันนี้ เมื่อย้ายจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา มาเป็นรองอธิบดีกรมสามัญศึกษา ในปี ๒๔๙๘ จนนั่นเป็นอธิบดี รู้สึกว่าต้องทำงานหนักมากเพราะต้องทำหน้าที่ รองอธิบดีเดิมด้วย ต้องควบคุมบังคับบัญชาคนหลายหมื่นคน งานประจำตั้งแต่เช้าถึงเย็นก็ต้องรับฟังปัญหาข้อเดือดร้อนในการปฏิบัติราชการของครู อาจารย์ บางทีก็เป็นปัญหาส่วนตัว ซึ่งเป็นผล กระทบกระ-

เทือนการปฏิบัติราชการด้วย มีผู้ที่ขอความเห็นแนะนำ ปรีกษา ปัญหาต่างๆ และมีการประชุมต่างๆ การไปเยี่ยมโรงเรียน กว่า จะได้ทำงานจริงๆ บางวันก็ต้องเซ็น งาน หลัง สี่ โมง ครึ่ง จนถึงเกือบสองทุ่ม งานเหลือต้องเอาไปทำที่บ้านทุกวัน แก่โซคติ ที่สุขภาพร่างกายสมบูรณ์ ไม่มีโรคประจำตัว จึงทำงานได้เต็มที่

ทำงาน มา จนใกล้เกษียณแล้ว ไม่รู้สึกแตกต่างไปจากเมื่อก่อนเท่าไรนัก แต่เห็นว่าหมดภารกิจ ที่ต้องทำเป็น ประจำแล้ว ก็รู้สึกสบายโล่งใจขึ้น ที่งานดำเนินไปด้วยดี ไม่เสียหายต่อราชการ มีอิสระหายวิตกกังวล มีเวลาเป็นของตนเองมากขึ้น ในการทำงานได้อาศัยหลักที่ว่าเมื่อทำอะไรแล้ว ต้องพยายามทำให้ดีที่สุด ใน หน้าที่ และ ความ รับผิดชอบ ควรมีความคิดริเริ่มเสนอผู้ บังคับบัญชา เพื่อ ปรับปรุง งานเท่าที่ ทำอยู่ทุกวันนี้ มีเวลาเพียงปีเดียวจึงได้ถือนโยบายสานงานต่อ จาก อธิบดี ฯ คน ก่อน ๆ ที่วางไว้ใน ด้าน การวิเคราะห์ งาน การโยกย้าย การตัดสินใจโทษ เป็นต้น โดยมีรองอธิบดี ฯ อยู่

๒ คน คอยช่วยเหลือ แต่เนื่องจากเคยรับงานด้านบุคลากร เมื่อสมัยที่เป็นรองอธิบดีมาก่อนแล้ว มาในตอนนี้งานต่อไปด้วย งานบุคลากร มีมาก เพราะมี บุคลากรถึง ๘๐,๐๐๐ กว่าคน จึงทำให้มีงานเซ็นชื่อมาก มีโอกาสจะไปต่างประเทศหลายครั้ง แต่ก็ไม่ได้ไป เพราะ เห็นว่าไม่เป็นประโยชน์ ต่อราชการ เนื่องจากใกล้เกษียณ ให้โอกาสคนอื่นไปแทน เขาจะได้มาปรับปรุงงาน

งานราชการของเราดูจะยืดยาดสักหน่อย ไม่รวดเร็วทันใจ ได้พยายามให้กองต่างๆ ทำงานร่วมกันโดยเร็ว ให้ระดับหัวหน้างานสั่งงานมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้เสร็จทันกำหนด สำหรับปัญหาในการทำงานไม่ค่อยมี เพราะหัวหน้างานใหม่ ๆ เป็นผู้รู้งานดี จึงสามารถ ปรีกษา ทำงาน กัน ได้ด้วยดี ส่วนข้าราชการรุ่นใหม่ นั้นก็เห็นว่าดี มีความคิดก้าวหน้าสร้างสรรค์ในการทำงาน มีปัญหาอะไร ก็เสนอขึ้นมาพูดคุยกันได้ ข้าราชการด้วยกันพูดคุยกันง่ายไม่มีอะไรน่ากังวล

หลังเกษียณแล้ว อยาก

จะออกไปทำงานด้านสงเคราะห์สังคม เพราะใจชอบงานด้านนี้ ขณะนี้ได้จัดทำอยู่แล้วคือ เป็นประธานมูลนิธิ นักเรียน เก่าเตรียมอุดมศึกษา และมูลนิธิ เจริญศาสนศึกษา สมาคมสตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทย มูลนิธิ ส่งเสริม ความสะอาด และ สุขภาพนักเรียน ใน พระบรมราชานุภักดิ์ โรงเรียนสำหรับ บุตรทหาร ตำรวจ อาสาสมัครชายแดน ซึ่งคงจะทำได้ในรูปมูลนิธิ ความตั้งใจอีกอย่างหนึ่งที่คิดไว้กับ คุณหญิงสวลิ ชล-วิจารณ์ คือ ทางมหาวิทยาลัยเคนซิงตัน รัฐแคลิฟอร์เนีย ได้จัดตั้ง “การศึกษานอกระบบมหาวิทยาลัย” ขึ้น เมื่อปลายปี ๒๕๒๐ โดยมีโปรแกรมการศึกษาทั้งระดับ ปริญญาตรี — โทและเอก มีสำนักงานอยู่ที่ลีลัมจุดมุ่งหมายของโปรแกรมนี้ก็เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องไปต่างประเทศ ทำให้เงินไม่รั่วไหล และกันคนไม่ให้ไปเรียนต่างประเทศด้วย ซึ่งตรงกับ

ความปรารถนา ของ ตนเองพอดี คิดว่าดี และเป็น ประโยชน์ ต่อ วงการศึกษาของชาติ ผู้แทนของมหาวิทยาลัยได้ ทบทวนให้ เป็น ประธาน ฝ่าย บริหาร ใน ประเทศไทย คิดว่าจะเริ่มทำอย่างจริงจังหลังเกษียณแล้ว

ในฐานะที่ ทำงาน ราชการ มาตลอด ๔๐ ปี อยากจะเห็น ราชการดีขึ้นกว่าเดิม ควรมีการปรับปรุง งานให้ กระชับ รวดเร็ว

ขึ้น มีการประสานงาน มีความสามัคคีในหน่วยราชการด้วยกัน อย่าเห็นแก่ ประโยชน์ ส่วน ตัว ข้าราชการ ควร เสียสละ และ อดทนให้มาก อยู่ในกรอบของระเบียบวินัย ขอให้เว้นการควรเว้น หมั่น ประพฤติการควรประพฤติ ควรมีคุณธรรมยึดมั่นในการทำงาน พยายามทำให้ได้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีใน การทำงานต่อไป

เท่าที่เป็นอยู่ในราชการเราแก้ไขกันเฉพาะการบริหารงานบุคคลเท่านั้น ยังไม่ได้คิดแก้ไขปฏิบัติงานกันเลย

นายสงวน รุณกัษ
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
สำนักปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

ตั้งแต่ ทบวง ฯ แยกจาก
สำนักนายก ฯ มาเมื่อปี ๒๕๑๖
แล้ว เป็นคนแรกที่เกษียณ
ในสำนักปลัดทบวง ฯ รู้สึกปกติ
ดีเพราะเห็นว่า ถึงวาระ จะได้ พัก
ผ่อนแล้ว รู้ตัวว่าความคิดนับ
ไวลดลงมาก จะมีก็แต่สุขุม
รอบคอบ มากขึ้น หลังจาก
เกษียณแล้ว จะไป ทำงาน บริษัท
บางกอกสากล โดยจะเป็นที่
ปรึกษา ซึ่งมี เพื่อน ๆ มาชวน ไว้
คิดจะทำอยู่สัก ๔-๕ ปี แล้ว
ค่อยพักผ่อนให้เต็มที่

ทำงาน มาหลายแห่ง หลาย
กระทรวง เริ่มต้นเป็นครุก่อน
แล้วมาเป็นเสมียนกรมสหกรณ์
สอบ ชั้น ตรี ได้ ไป เป็น สหกรณ์
อำเภอที่ร้อยเอ็ด ระหว่างนั้น
เรียนธรรมศาสตร์ไปด้วย จาก
ร้อยเอ็ดจะเข้ากรุงเทพ ฯ แต่ละ
ครั้งต้องเดินทางถึง ๓ วัน ลำบาก
มากจึงเรียนไม่จบ แล้วย้าย
เข้า มา อยู่ สำนัก ปลัด กระทรวง
สหกรณ์ ชีวิตการทำงานรู้สึกกว่า
แปลกจะต้องเปลี่ยนแปลงทุกสัปดาห์คือ ๑๐ ปีแรกอยู่ต่างจังหวัด
ตลอด แล้วกลับเข้ามาอยู่กรมเสี่ย

๔ ปี พอดียุคกระทรวงสหกรณ์
จึงไปอยู่กระทรวงพัฒนา ฯ อยู่ได้
๕ ปี ยุบกระทรวงพัฒนา ฯ อีก มา
อยู่สำนักนายก ฯ ได้หลายปี แยก
ไปตั้งเป็นทบวง ฯ ก็โอนไปเป็น
หัวหน้ากองกลาง และได้เป็นผู้
อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่เมื่อ
ปี ๒๕๑๙

ตอนอยู่กระทรวงพัฒนา ฯ เห็น
ว่างานก้าวหน้ามาก เพราะขณะ
นั้น จอมพลสฤษดิ์ ฯ เร่งรัด
พัฒนาประเทศทุกด้าน ไม่ว่า
ด้านเศรษฐกิจ ทางหลวง ทรัพ-
ยากร พลังงาน บ้านเมืองก็สงบ
เรียบร้อยดี ขณะนั้นเป็นหัวหน้า
กองคลังอยู่ จัดการเคหะธนบุรี
เรื่องปัญหาการเงินที่ติดพันค้าง
อยู่เป็น ๑๐ ปี จนเรียบร้อย

สมัย ทำงาน ตอน สงคราม
เคยคิดจะลาออกไปทำงานเอกชน
อยู่ถึง ๒ ครั้ง เพราะท้อแท้ใจ
เงินเดือนได้รับ ๘๐ บาท อยู่ถึง ๑๐
ปี ไม่ได้เลื่อนหรือเพิ่มเลย คิด ๆ
ดูก็ อยู่รับ ราชการ ต่อ มา จน ถึง
ปัจจุบัน เรื่องเงินเดือนค่าครอง
ชีพกับข้าราชการนี้เป็นปัญหาอยู่
เสมอ นี่ก็จะขึ้นเงินเดือนซ้ำ-

ราชการแล้ว เห็นว่าไม่มี
ประโยชน์นัก เพราะค่าของเงิน
บ้านเราตกลงไปมากจะต้องแก้ไข
กันอีกเยอะ ดอกเบี้ยธนาคาร
เดิมนั้นนับวันสูงขึ้นไปมาก จาก
ร้อยละ ๒-๔ กลายเป็น ๑๔-๑๕
เสียแล้ว ต้องแก้ปัญหารัฐกิจ
อะไร ๆ กันอีก เห็นแล้วท้อแท้
ใจ แทน รัฐบาล ฯ น่า จะใช้จ่าย
เงินงบประมาณ ไปทางบำรุงกาย
ในประเทศ มากกว่าป้องกัน
ประเทศ จะได้ช่วยเหลือพัฒนา
งานภายในได้มากหน่อย

อีกอย่างเราต้องยอมรับว่า
ปัญหาในบ้านเมืองเรามีมาก ดู
เฉพาะราชการ เท่าที่เป็นอยู่การ
แก้ไขก็แก้ไขเฉพาะ การบริหารงาน
บุคคลเท่านั้น แต่ยังไม่ได้แก้
วิธีปฏิบัติราชการ กันเลย ใช้
แต่ระเบียบเก่า งานล่าช้ามาก
เพราะเรื่องหยุ่มหยุ้มเล็กน้อยๆ
ตัดสินใจ ทำกันได้ใน ระดับ กอง
กลับต้องไปจมอยู่ที่ปลัดกระทรวง
อธิบดีเสียหมด ควรจะลงมือ
แก้ไขกันอย่างจริงจัง ที่เห็น ๆ
อยู่ก็มีการวางมาตรฐาน การทำ
งาน อย่าง สวย หรือ เป็น กรอบไว้

แต่ไม่ได้ทำกันจริงจังเลย ที่พูด
ก็ไม่เชื่อว่า จะให้แก้ไข อย่างทันที
เร่งด่วน เพราะรู้ว่าทำไม่ได้
ต้องค่อย ๆ แก้ และต้องแก้ที่
ระดับบริหารก่อน ให้ระดับนี้
ยอมรับปัญหา หัดเป็นคนใจ
กว้างเสียบ้าง ก็คงจะช่วยได้
มาก

ดังที่เล่ามาแล้วว่าเคยคิดจะ
ลาออกถึง ๒ ครั้ง และที่ทำงาน
มาก็ไม่ค่อยพอใจนัก เพราะต้อง
เดินสายกลาง จะตั้งหรือหย่อน
เกินไปก็ไม่ได้ เพราะถ้าตั้งอยู่
คนเดียวก็โดนเล่นงาน จะทำ
งานให้ดีกว่าเขาก็ไม่ได้อีก สังเกต
ได้ว่า ข้าราชการ มักจะเจือปนกัน
เพราะเหตุนี้ อยู่กันไปวัน ๆ เป็น
ส่วนมาก จะออกไปค้าขายกันก็
สู้คนจีนไม่ได้ อาชีพของเขาเขา
ย่อมมีความอดทน กล้าเสี่ยง คิด
หากำไรได้ดีกว่าเรา ออกไปทำก็มี
แต่ขาดทุน อยากจะให้บ้านเมือง
เราฝึกหัดให้เยาวชน รู้จักค้าขาย
เสียบ้าง จะได้เป็นประโยชน์ต่อ
บ้านเมือง แทนที่จะให้คนจีนทำ
อยู่ฝ่ายเดียว ควรสอนกันตั้งแต่
เด็ก

ใกล้เกษียณแล้วก็ต้องมาทำ
งานทุกวัน เพราะมีงานเยอะ ไม่
มีคนที่รับมอบงานแทน เป็น
ข้อบกพร่องของราชการเองที่ไม่
ได้วางหลักการให้มีผู้ปฏิบัติงาน
แทนได้ ระหว่างใกล้เกษียณเพื่อ
จะได้ ศึกษา งาน ว่า มีอยู่ แค่ไหน
ต้องทำอะไรบ้าง จะได้ไม่ยุ่งยาก
ในตอนหลัง

ในฐานะที่เป็นข้าราชการมา
จนเกษียณแล้ว อดเป็นห่วง ราช-
การไม่ได้ ควรจะถึงเวลาแล้วที่
ข้าราชการทั้งหลายควรร่วมมือกัน
วางแผนการทำงาน พิจารณา

ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ว่าส่วนไหน
บกพร่องแล้วแก้ไขเสีย ไม่ใช่
อยู่กันอย่างระแวง ตัวใครตัวมัน
สำหรับผู้บังคับบัญชาควร จะบริ-
หารงานด้วยความเป็นประชาธิปไตย
ใช้พระคุณมากกว่าพระเดช
อย่าใช้อารมณ์ หรือ อำนาจ มาก
เกินไป กระจายอำนาจออกไปให้
ระดับรองเสียบ้าง มีเมตตาธรรม
และสนใจใน ปัญหาต่าง ๆ ของผู้
ใต้บังคับบัญชาตามสมควร เพื่อ
เขาจะได้ มี กำลังใจ ทำงาน ให้ได้
ผลดี หากสามารถทำได้ เป็นที่
หวังว่าคง จะอยู่ร่วมกัน อย่างเป็น
สุขแน่นอน

**เป็นข้าราชการก็ต้องประหยัด ไม่ฟุ้งเพื่อ
จกระบบการใช้จ่ายให้ลงตัว ไม่ควรหาสิ่งของที่
เกินรายได้ตัวเอง อย่างก่อกวนสิน**

นายสำเภา หินสุรงค์
เจ้าหน้าที่การพาณิชย์ ๖
กองควบคุมสินค้า
กรมการค้าต่างประเทศ

รับราชการ มา จนเกษียณ
รู้สึกเหน็ดเหนื่อยมากเหมือนกัน
อยากจะพักผ่อน ทำงานราชการ
นี้งานหนักต้องปฏิบัติตามระเบียบ
แบบแผน ตาม กฎหมาย อยู่เสมอ
งานนี้ก็ต้องติดต่อกับประชาชน
ต้องอำนวยความสะดวกให้ดีที่สุด
มีปัญหาในการทำงานก็ปรึกษาผู้
บังคับบัญชา ทำงานใกล้ชิดกับ
ประชาชนล่อแหลมมาก เช่น
ประชาชนมาขอใบอนุญาตในการ
ส่งสินค้าออก ก็ต้องตรวจสอบให้
ถูกต้องเสียก่อน พยายามให้ความ
เป็นธรรมแก่ทุกคนเท่าที่จะทำได้
แต่บางครั้ง ข้าราชการ ที่พยายาม
ทำงานให้ดี ที่สุดแล้ว ก็ไม่รวยจะ
ต้องโดนร้องเรียน ผู้บังคับบัญชา
มักจะไม่ให้มี โอกาสชี้แจงว่าที่ถูก
ร้องเรียน เมื่อมีบัตรสนเท่ห์ เรื่อง
การทำงานนั้น ผิดจริงตามที่ถูก
กล่าวหาหรือเปล่า มักจะสั่งย้าย
ทันที อยากจะให้ข้าราชการได้มี
โอกาสชี้แจงข้อเท็จจริง ไม่งั้น
ขวัญ ข้าราชการ จะ เสียกันหมด
เดี๋ยวนี้ก็ยังไม่ค่อยดี เพราะไหน
จะต้องพะวง เป็นห่วง อยู่กับเรื่อง
ค่าครองชีพ การขึ้นเงินเดือน
ครั้งนี้ก็คงจะช่วยเหลือได้บ้าง แม้

จะไม่เท่ากับค่าครองชีพและราคา
สินค้าที่ขึ้นไปรออยู่ก่อนแล้ว เมื่อ
เป็นข้าราชการก็จำเป็นต้องประ-
หยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ควรจัดระบบ
การใช้จ่ายทั้งรายรับและรายจ่าย
ให้ลงตัว ไม่ควรหาสิ่งของที่เกิน
กว่าตนเองจะหาได้ ควรพอใจใน
สิ่งที่ตนมีอยู่ อย่าก่อกวนสินเพราะ
จะทำให้ไม่สบายใจเป็นผลเสียแก่
งานที่ทำด้วย เคยเป็นหนี้มาครั้ง
หนึ่งกว่าจะหายกังวล สบายใจก็
ต่อเมื่อใช้หนี้หมด ตั้งแต่นั้นมา
ไม่ยอมเป็นหนี้เขาเลย

หลังจากเกษียณแล้ว คิดจะ
พักผ่อน ไม่มีโครงการจะทำอะไร
อยากอยู่บ้านเฉยๆ เงินที่ได้รับก็
พอใช้แล้ว ถือสันโดษ อยู่ได้

สบาย ๆ มีครอบครัวแต่ไม่มีบุตร
จึงไม่มีปัญหาด้านค่าครองชีพนัก
แม้ตอนนี้ ข้าวของ สินค้า จะขึ้น
ราคากันไปล่วงหน้าก่อนเงินเดือน
จะขึ้น พูดถึงเรื่องเงินเดือนแล้ว
ที่ว่าการ ขึ้นเงินเดือน จะช่วยแก้
การทุจริตคอร์รัปชันนั้น คิดว่าคง
แก้ได้ เพียงบางส่วน เฉพาะคนที่
ไม่พอใช้จริง ๆ แต่ส่วนใหญ่แม้
จะพอใช้ แต่ก็ไม่พอใจอยากมี
มากกว่านั้นอีก จึงไม่มีโอกาสพอ
เสียที่ มันเป็นนิสัยของแต่ละคน
แก้กันได้ยาก

ที่จริง แล้ว อยาก จะให้ข้าราชการเกษียณอายุ ๕๕ ปี เพราะ
เห็นว่าคนในวัยนี้ สมองและร่าง-

กายจะเริ่มเสื่อมและล้า จะมีก็
เพียง บางคน ที่สุขภาพทั้ง สมอง
และร่างกายดีเท่านั้น ซึ่งก็น้อย
ควรจะให้คนหนุ่มที่มีความรู้ความ
สามารถเข้ามาทำงานแทน งาน
ก็จะดีขึ้นมาก และอีกทางหนึ่ง
ที่ว่าหากอายุครบ ๖๐ ปีแล้วนั้นไม่
ควรจะมีการต่ออายุราชการ แต่
๕๕ ปีก็พอแล้ว หากจะต่อไปอีก
เห็นทีจะไม่ไหว ควรจะหยุดพัก

ผ่อนได้แล้ว

ตลอดระยะเวลา ที่ทำงาน
มา รู้สึกยาวนาน พันฝ่าอุปสรรค
มากี่มาก อยากจะเห็นราชการ
ดีขึ้น มีข้าราชการที่ทำงานด้วย
การ อุทิศ ชีวิต ให้ แก่ ราชการ
อาศัยความซื่อสัตย์สุจริตในการ
ทำงาน และให้บริการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้ดีที่สุด
สุดเท่าที่ทำได้

รู้สึกว่าการปฏิบัติงานในราชการ ไม่เหมือนเอกชน งานเขาล้นคน แต่เขาก็ได้เงินเดือนดีกว่าเรา

นางนันทา อำพันธุ์

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๓

กองก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงพิเศษ
กรมทางหลวง

เริ่มเข้าทำงาน เป็น ลูกจ้าง
ก่อน แล้วเป็นข้าราชการอยู่กอง
พัสดุช่างกล ในปี ๒๔๘๕ อีกปี
ต่อมาก็มาอยู่กองก่อสร้างทางหลวง
แผ่นดิน ฯ จนถึงเกษียณ อยู่
กองนี้ ตลอดมา มี เพื่อน ร่วมงาน
นิสัยใจคอดี ทำให้เมื่อจะใกล้
เกษียณแล้วรู้สึกใจหายเหลือเกิน
เพราะคิดอยู่ตลอดเวลาว่าที่ทำงาน
นี้เหมือนบ้านที่สอง มีความผูก
พันอยู่มาก กลางวันก็อยู่แต่ที่
ทำงาน ยิ่งอยู่กองนี้มานานยิ่งคิด
ถึงมาก หลังจากเกษียณแล้วจะ
ออกไปทำสวนผลไม้ ที่เมืองนนท์
ตามปกติ ก็จะไป ดูแล สวนในวัน
เสาร์-อาทิตย์ ต่อไปก็จะไปทำ
ได้ทุกวัน

เดือนนี้ ไม่มี งาน ทำเลย
เพราะว่าหัวหน้าไม่ได้มอบหมาย
งานให้ คงจะคิดว่าจะเกษียณอยู่
แล้ว จึงปล่อยให้พักผ่อนได้เต็ม
ที่ จะได้เคยชินกับตอนเกษียณ
แล้ว พูดถึงเรื่องเกษียณแล้ว ได้
ข่าวมาว่าจะให้ข้าราชการเกษียณ
อายุ ๕๕ ปี นั้นเห็นด้วย เพราะ
คนอายุ ๕๕ ปี ควรจะถึงวัยพัก

ผ่อนได้แล้ว ปล่อยให้คนรุ่นหลัง
เข้าทำงานแทน แต่ที่ว่าจะให้
ข้าราชการเกษียณอายุครบ ๖๐ ปี
วันไหน ออกวันนั้นไม่เห็นด้วย
นัก อยากจะให้ออกพร้อม ๆ กัน
ในเดือนกันยายน

ตั้ง แต่ ทำ งาน มา จน จะ
เกษียณแล้ว เท่าที่เห็นรู้สึกว่
คนจะล้งงานมาก ไม่ค่อยมีงาน
ทำกันเลย ไม่เหมือนเอกชน งาน
เขาล้งคน แต่เขาก็ได้เงินเดือน

ดีกว่าเรา นี่ก็มีข่าวว่าราชการ
จะหยุดรับคนเข้าทำงาน ๒ ปี ก็
เห็นว่าดีอยู่เหมือนกัน เพราะ
คนเท่าที่มีอยู่ก็เยอะแล้ว เรื่องนี้
ทางกรม ทาง หลวง ก็ได้ หยุดรับ
ข้าราชการ โดยเฉพาะลูกจ้างมา
กว่า ๒ ปีแล้ว เมื่อลูกจ้างเกษียณ
ก็จะมีตำแหน่งเพิ่มใหม่

ใคร ๆ ก็คงอยากรับราชการ
กันทั้งนั้น โดยส่วนตัวแล้วก็
อยากให้ ลูกหลาน รับ ราชการ
เพราะ ชีวิต บั้นปลาย จะได้สบาย

มีบำเหน็จบำนาญเป็นค่าตอบแทน
มันคงกว่าทำงานเอกชน ถึงแม้
ว่าเงินเดือน จะไม่ พอใช้ เหมือน
สมัยก่อน ตอนเริ่ม ทำงาน ซึ่งได้
เดือน ละ ๓๕ บาทก็เหลือ ใช้
เดี๋ยวนี้แยะกัน เงินเดือนติดลบไม่
ค่อยพอใช้ ขึ้นเงินเดือนคราวนี้
คิดว่ก็คงช่วย ข้าราชการ ได้บ้าง
โดยเฉพาะ อยาก จะให้ ช่วยชั้นผู้
น้อยมากกว่า แต่ก็ไม่ทราบแน่
ชัดว่จะช่วยได้เท่าไรหรือนาน
แค่ไหน ๑๖

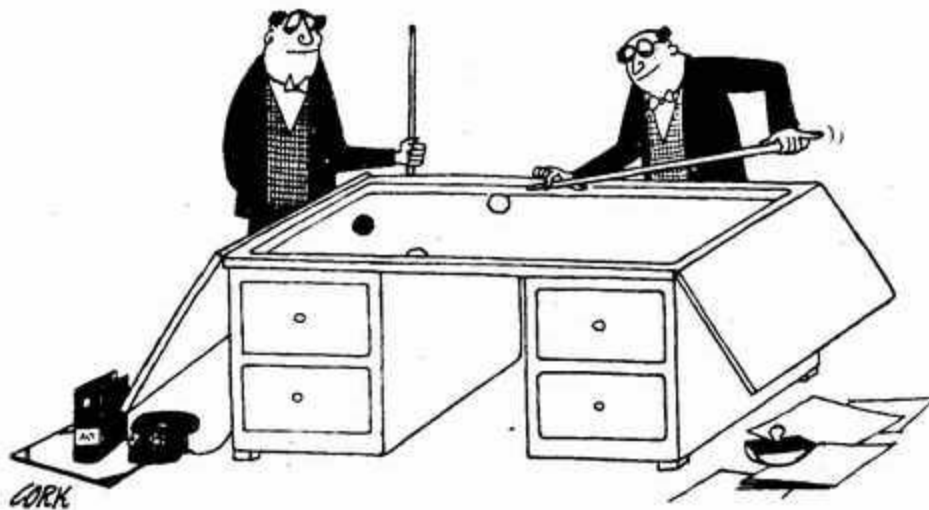
อ่าน

วารสารข้าราชการ

เพื่อความก้าวหน้าและรอบรู้

เกษียณอายุ

พุทธพัส มณีศรี

สิ้นเดือน กันยายน ของแต่ละปี นอกจาก จะเป็นวันสิ้นปีงบประมาณแล้ว ยังเป็นวันสำคัญวันหนึ่งของข้าราชการอีกด้วย เพราะเป็นวันที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการมาด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แต่ต้องพ้นจากราชการโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในวันนี้ใช้ครับ ผู้เขียนกำลังจะกล่าวถึงข้าราชการที่พ้นจากราชการเพราะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งขอใช้ภาษาง่ายๆ ว่า พ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุ จริงอยู่ข้าราชการพ้นจากราชการทุกวัน บางวันก็หลายคนด้วย แต่จะมากเท่าวันสิ้นปีงบประมาณนั้นเป็นไปได้ยาก ถัดไปอีก ๑ วัน คือวันที่ ๑ ตุลาคม ซึ่งนอกจากจะเป็นวันเริ่มต้นแห่งปีงบประมาณใหม่ เริ่มต้นโครงการใหม่แล้ว ยังเป็นวันเริ่มต้นชีวิตใหม่ที่สดใสกว่าของข้าราชการบางคนที่มีโอกาสได้เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าเดิม ทดแทนผู้ที่ครบเกษียณอายุ ซึ่งต้องพ้นจากราชการไปเริ่มชีวิตใหม่เช่นกัน

ก่อนที่จะได้กล่าวถึง การพ้นจากราชการ เพราะครบเกษียณอายุ อันเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง น่าจะได้กล่าวเสียก่อนว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้บัญญัติให้ข้าราชการออกจากราชการในกรณีใดบ้าง

มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (เกษียณอายุ)
- (๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออกตามมาตรา ๔๕
- (๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๖ (ให้ออกเพราะทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้ว มีความรู้ความสามารถ และ ความประพฤติ ไม่เหมาะสม) มาตรา ๕๔ (ให้ออกเพราะผู้ได้รับบรรจุขาดคุณสมบัติทั่วไปหรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง) มาตรา ๕๐ (ให้ออกจากราชการไว้อ่อน เพราะกระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำผิดทางอาญา) มาตรา ๔๖ (ให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, ให้ออกเพราะป่วย, เพราะไปปฏิบัติงานใดตามความประสงค์ของทางราชการ, เพราะไม่มีสัญชาติไทย หรือ ดำรง ตำแหน่ง ทางการเมือง หรือ ทุพพลภาพ หรือ เป็นโรค ตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.)

มาตรา ๔๗ (ให้ออก เพราะ หย่อน ความ สามารถ) มาตรา ๔๘ (ให้ออกเพราะมีมลทิน หรือ มัวหมอง) มาตรา ๕๔ (ให้ออกเพราะต้องรับโทษจำคุกในความผิดที่ได้ กระทำโดยประมาท หรือ ความผิดลหุโทษ) หรือมาตรา ๑๐๐ (ให้ออกเพราะไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร) หรือ

(๕) ถูกสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก (กระทำความผิดทางวินัย)

การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป จะด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังกล่าวแล้ว มาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันออกจากราชการด้วย

ทำไมจึงต้องพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุในวันที่ ๑ ตุลาคม

โดยที่มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๔ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติว่า “ข้าราชการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ที่อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้น....”

การที่กฎหมายบัญญัติให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ จึงมีผู้สงสัยว่าทำไมจึงต้องพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุในวันที่ ๑ ตุลาคม ซึ่งเป็นวันเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่ เหตุใดจึงไม่พ้นจากราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน เพราะวันดังกล่าวเป็นวันสิ้นปีงบประมาณ ก็พอที่จะอธิบายได้ว่า หากพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุในวันที่ ๓๐ กันยายน บุคคลดังกล่าวนี้ก็จะหมดสภาพการเป็นข้าราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน วันสุดท้ายของการเป็นข้าราชการคือวันที่ ๒๙ กันยายน จึงถือได้ว่าพ้นจากราชการก่อนวันสิ้นปีงบประมาณ แต่ถ้าพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุในวันที่ ๑ ตุลาคม บุคคลดังกล่าวก็พ้นสภาพการเป็นข้าราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม วันที่ยังมีสภาพเป็นข้าราชการวันสุดท้ายก็คือวันที่ ๓๐ กันยายน ซึ่งเป็นวันสิ้นปีงบประมาณ นั่นเอง

ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ

มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ บัญญัติให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการ เว้นแต่

(๑) ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้กระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่

(๒) ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้กระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าหน้าที่

(๓) ข้าราชการครู ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าหน้าที่

นอกจากนี้ กฎหมายเกี่ยวกับข้าราชการบางประเภท ยังระบุเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุไว้ด้วย เช่น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้กำหนดให้ ก.ร. เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้กำหนดให้ ก.ตร. เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ เป็นต้น

ก.พ. ใช้หลักฐานใดสำหรับการควบคุมเกษียณอายุ

ก.พ. ใช้วันเดือนปีเกิดที่ลงไว้ในแบบประวัติข้าราชการ (ก.พ. ๗) ฉบับที่ส่งไปเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงาน ก.พ. เป็นหลักฐานในการควบคุมเกษียณอายุ

เมื่อไรจะพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุ

ก่อนที่จะได้กล่าวถึงวิธีคิด อยากจะขอกล่าวถึงผู้ที่เกิดในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๓ เสียก่อน มีหลายคนได้กล่าวว่า ผู้ที่เกิดเดือน มกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๓ นี้ได้เปรียบ เพราะพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุช้ากว่าบุคคลอื่นที่เกิดในปีเดียวกัน ถึง ๑ ปี อ่านต่อไปเถิดครับ จะได้ทราบว่า ที่แท้จริงแล้ว ผู้ที่เกิดในเดือนดังกล่าว

ดังที่ได้กล่าวแล้ว ไม่ได้เปรียบหรือได้กำไรอะไรเลย

สำหรับท่านผู้อ่านที่เกิดก่อน พ.ศ. ๒๔๘๓ ก็คงจะจำได้แน่ครับว่า เดิมทีนั้นประเทศไทยถือว่า วันที่ ๑ เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่ นั่นก็หมายความว่า เดือนเมษายนเป็นเดือนที่ ๑ เดือนพฤษภาคมเป็นเดือนที่ ๒.....เดือนมกราคม เป็นเดือนที่ ๑๐ เดือนกุมภาพันธ์ เป็นเดือนที่ ๑๑ และเดือนมีนาคมเป็นเดือนสุดท้ายของปี คือเดือน ๑๒ ต่อมาทางราชการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้วันปีใหม่ของประเทศไทยสอดคล้องกับวันปีใหม่สากล ดังนั้นจึงเปลี่ยนวันขึ้นศักราชใหม่ จากวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันที่ ๑ มกราคม เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๔ ปี พ.ศ. ๒๔๘๓ จึงมีระยะเวลาเพียง ๙ เดือน คือ เดือนเมษายน พฤษภาคม.....ธันวาคม ดังนั้น เดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม ของปี พ.ศ. ๒๔๘๓ จึงไม่มี แต่กลายมาเป็นเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม ของปี พ.ศ. ๒๔๘๔ แทน

คราวนี้ ลองดูตัวอย่าง ชีชีวิตว่า ผู้ที่เกิดวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๒ จะมีอายุครบ ๑ ปีเมื่อใด หากใช้วิชาเลขคณิตธรรมดา โดยเอา ๑ บวกวันเดือนปีเกิด ก็จะได้เป็นวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๓ แต่วันดังกล่าวไม่มี กลายมาเป็น วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ ดังนั้น ผู้ที่เกิดในวันที่ ๑ มกราคม

๒๔๘๓ จึงมีอายุครบ ๑ ปีในวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๔ จากกรณีนี้ก็พอสรุปได้ว่า ผู้ที่เกิดเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๓ หากต้องการทราบว่าอายุครบ x ปีบริบูรณ์เมื่อใด ก็ให้เอา $x+๑$ บวก ดังนั้น หากต้องการทราบว่าอายุครบ ๖๐ ปี บริบูรณ์เมื่อใด ก็เอา ๖๑ บวกวันเดือนปีเกิด

พอจะเข้าใจแล้วหรือยังครับว่า ผู้ที่เกิดในเดือนดังกล่าว ไม่ได้เปรียบอะไรเลย เพราะตามความเป็นจริง เป็นเช่นนั้น

ทีนี้ ดูวิธีคิด ละครับว่า จะพ้นจาก ราชการ เพราะครบเกษียณอายุเมื่อใด โดยที่กฎหมายบัญญัติว่า “ข้าราชการ ซึ่งมี อายุ ครบ ๖๐ ปี บริบูรณ์ แล้ว เป็นอันพ้น ราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ที่อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้น....” ดังนั้น ก็ต้องคิดเสียก่อนว่าบุคคลนั้นอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์เมื่อใด วิธีคิดก็ไม่ยากครับ ใช้ ๖๐ บวก วันเดือนปีเกิด ยกเว้นผู้ที่เกิดเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๓ เอา ๖๑ บวก ก็จะได้ทราบว่าอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เมื่อใด วันที่ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ อยู่ใน ปีงบประมาณใด ก็จะต้องพ้น ราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้น โปรดดูตัวอย่างตามตารางข้างล่างนี้

เกิดวันเดือนปี	อายุครบ ๖๐ ปี วันเดือนปี	วันที่ครบ ๖๐ ปี อยู่ในปีงบประมาณ	พ้นจากราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ	พ้นจากราชการเมื่อ
๕ เม.ย. ๒๔๖๒	๕ เม.ย. ๒๕๒๒	๒๕๒๒	๒๕๒๒	๑ ต.ค. ๒๕๒๒
๓๐ ก.ย. ๒๔๖๓	๓๐ ก.ย. ๒๕๒๓	๒๕๒๓	๒๕๒๓	๑ ต.ค. ๒๕๒๓
๑ ต.ค. ๒๔๖๓	๑ ต.ค. ๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๔	๑ ต.ค. ๒๕๒๔
๔ มี.ค. ๒๔๖๓	๔ มี.ค. ๒๕๒๔	๒๕๒๔	๒๕๒๔	๑ ต.ค. ๒๕๒๔
๑๐ เม.ย. ๒๔๖๔	๑๐ เม.ย. ๒๕๒๔	๒๕๒๔	๒๕๒๔	๑ ต.ค. ๒๕๒๔
๓๑ มี.ค. ๒๔๖๔	๓๑ มี.ค. ๒๕๒๕	๒๕๒๕	๒๕๒๕	๑ ต.ค. ๒๕๒๕

ทำไมครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในวันเดียวกับที่เป็นวันเกิด

อาจมีผู้สงสัยว่า ทำไมผู้ที่เกิดวันที่ ๕ เมษายน ๒๔๖๒ จึงมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๒ ทำไมไม่ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๒๒ ทั้งนี้ ก็โดยอาศัยมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จำนวนที่ สร ๐๔๐๓/ว ๘๓ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๐๙ มีมติให้ปฏิบัติตามความเห็น ของคณะกรรมการ กฤษฎีกา ที่ว่า การนับระยะเวลาเพื่อคำนวณอายุของบุคคลนั้น ต้องเริ่มนับระยะเวลาในการคำนวณตามมาตรา ๑๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือมิให้นับวันเกิดเป็นวันแรกแห่งการคำนวณอายุ ฉะนั้น ผู้ซึ่งเกิดในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๔๙ จึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๔๔๙ และจะมีอายุครบ ๖๐ ปี

บริบูรณ์ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๙ อันเป็นวันก่อนหน้านั้นตามมาตรา ๑๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์..

พ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุในวันที่ ๑ ตุลาคม พร้อมกันเหมาะสมแล้วหรือไม่

การที่กฎหมายบัญญัติให้ข้าราชการผู้ที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณใด ออกจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น คือ ในวันที่ ๑ ตุลาคม พร้อมกันนั้น น่าจะวิเคราะห์ดูว่า เหมาะสมหรือไม่ ควรจะแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ซึ่งผู้เขียนมีข้อสังเกต ๒ ประการ คือ

๑. เป็นธรรมหรือไม่ จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้ที่เกิดในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๒๓ และผู้เกิดในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๓ ซึ่งอาจจะเกิด

ห่างกันเพียง ๑ วัน ๑ ชั่วโมง ๑ นาที หรือแม้แต่
ห่างกันเพียง ๑ วินาที แต่ต้องพ้นจากราชการเพราะ
ครบเกษียณอายุห่างกันถึง ๑ ปี ทั้งนี้ เพราะมีอายุ
ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ คนละบึงบประมาณ ซึ่งเห็น
ว่าไม่น่าจะเป็นธรรม

๒. มีผลเสียต่อการบริหารงานหรือไม่
การที่ข้าราชการโดยเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ
สูง พ้นจากราชการพร้อม ๆ กันหลายคน บางปี
บางกรม อธิบดี รองอธิบดี ต้องพ้นจากราชการ
เพราะครบเกษียณอายุพร้อมกัน การบริหารงาน
ของกรมนั้น จะชะงักงันหรือไม่ จริงอยู่เมื่อมีผู้
ออกจากราชการไปแล้ว ย่อมจะมีผู้มาดำรงตำแหน่ง
แทน แต่ถ้าพ้นจากราชการพร้อมกันหลายคน ย่อม
มีปัญหาในการบริหารงานเกิดขึ้น ในขณะเดียวกัน
จะมีผู้รับราชการใหม่เพิ่มมากขึ้น และกว่าผู้ดำรง
ตำแหน่งใหม่จะทำงาน ประสานไปได้ก็ต้องเสียเวลา
อบรม ทำให้การปฏิบัติงานหยุดชะงักไปชั่วระยะ
หนึ่ง

จะแก้ปัญหานี้อย่างไร

ข้าราชการผู้มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในวัน
ใด น่าจะพ้นจากราชการในวันที่มีอายุครบ ๖๐ ปี
บริบูรณ์นั้น วิธีการเช่นนี้จะขัดความไม่เป็นธรรม
ได้ เพราะผู้ที่เกิดในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๔๖๓ ก็
จะพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุในวันที่ ๑
ตุลาคม ๒๕๒๓ และผู้ที่เกิดในวันที่ ๑ ตุลาคม
๒๔๖๓ ก็จะพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุ
๒๒

ในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๒๓ ซึ่งก็พ้นจากราชการ
ห่างกันเพียง ๑ วัน นอกจากนี้ ยังแก้ปัญหการ
ชะงักงันในการบริหารงานด้วย เพราะข้าราชการ
กรมหนึ่ง ๆ จะไม่พ้นจากราชการพร้อมกันหลายคน
(เพราะ กรมหนึ่ง จะมีผู้ที่เกิดวันเดียวกันนั้น หายาก
ครับ) การพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุก็จะ
เป็นปรากฏการณ์เช่นเดียวกับการ พ้นจากราชการ
โดยสาเหตุอื่นดังที่ได้กล่าวแล้ว

สำหรับปัญหาว่าหากดำเนินการในลักษณะ
ดังกล่าวแล้ว จะมีปัญหาในเรื่องการแจ้งเกษียณอายุ
ตลอดจนการเบิกจ่ายเงินเดือนหรือไม่ ซึ่งเรื่องนี้
ผู้เขียนเห็นว่าไม่น่าจะมีปัญหา เพราะปัจจุบันกฎ-
หมายบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุ ยื่น
บัญชีรายชื่อข้าราชการผู้ที่จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์
และ จะต้อง พ้นจาก ราชการ ล่วงหน้า ๑ ปี อยู่แล้ว
ส่วนปัญหาการเบิกจ่ายเงินเดือนนั้น ก็เช่นเดียว
กับการพ้นจากราชการด้วยเหตุอื่น ซึ่งปฏิบัติกัน
เป็นประจำอยู่แล้ว

ข้อโต้แย้งอีกประการหนึ่ง ก็คือ โดยที่กฎ
ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ว่าด้วยการเลื่อน
ขึ้นเงินเดือน ข้อ ๑๑ ซึ่งกำหนดว่า “ข้าราชการพล-
เรือนสามัญผู้ใดซึ่งผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งเลื่อนขึ้น
เงินเดือนเห็นสมควรให้ได้เลื่อนขึ้นเงินเดือนแต่จะ
ต้องพ้นจากราชการไปเพราะเกษียณอายุตามกฎหมาย
ว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ผู้บังคับบัญชาจะ
สั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนเพื่อประโยชน์ในการคำนวณ
บำเหน็จบำนาญให้ผู้นั้นในวันสิ้นปี (๓๐ กันยายน)

ก่อนที่จะพ้นจากราชการก็ได้” ดังนั้น หากจะกำหนดให้พ้นจากราชการตามวิธีการใหม่ดังกล่าวข้างต้น จะไม่ได้เลื่อนขึ้นเงินเดือนอีก ๑ ขั้น ในวันที่ ๓๐ กันยายน นั้น ก็แก้ไขปัญหานี้ได้ การที่ ก.พ. ได้กำหนดไว้เช่นนั้น เพราะข้าราชการผู้ที่พ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุนี้ได้ปฏิบัติงานครบระยะเวลาในรอบปีที่แล้วมา (กรกฎาคม ของปีหนึ่งถึงมิถุนายนของปีถัดไป) แถมอีก ๓ เดือน คือ กรกฎาคม ถึง กันยายน เมื่อดำเนินการตามวิธีใหม่ หากผู้ใดได้ปฏิบัติงานครบรอบปีที่แล้วมา ก.พ. ก็น่าจะกำหนดให้เลื่อนขึ้นเงินเดือนในวันที่พ้นจากราชการเป็นพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญได้

ให้พ้นจากราชการ เมื่ออายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เหมาะสมหรือไม่

การที่จะกล่าวว่า ไม่น่าจะให้ข้าราชการพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุเมื่อ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ควรจะกำหนดให้อายุน้อยกว่านั้น เพราะข้าราชการที่มีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้น แท้จริงไป ไม่มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน เห็นจะเป็นความคิดที่แคบไป เพราะข้าราชการบางคน แม้จะมีอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว แต่ก็ยังมีสมรรถภาพ มีความคิดริเริ่ม สุขุมรอบคอบกว่าข้าราชการที่มีอายุน้อยกว่าเสียอีก แต่การกำหนดให้ข้าราชการพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุเมื่อมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ทุกคนไปก็น่าจะไม่ถูกต้องนัก เพราะข้าราชการที่มีอายุครบ ๖๐ ปี บางคนก็เป็นดังเช่น คำกล่าวข้างต้น

จริง ๆ ข้าราชการบางคนทั้งที่ยังมีสมรรถภาพอยู่ หรือเกือบจะหมดไปแล้วก็ตาม ประสงค์จะลาออกจากราชการก่อนครบเกษียณอายุ แต่ที่ทนอยู่และรอออกจากราชการเพราะครบเกษียณอายุ ก็มีเหตุผลอยู่ ๒ ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง ต้องการที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญมากขึ้น

ประการที่สอง เพื่อที่จะได้รับพระราชทานยศสูงขึ้น หรือได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ หรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติกับเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่ง

สำหรับประการแรก เห็น จะไม่ต้องขยายความเพิ่มเติมละครับ เพราะในวาระสารข้าราชการฉบับนี้ ได้มีบทความเกี่ยวกับการคำนวณบำเหน็จบำนาญอยู่แล้ว ส่วนประการที่สองจำเป็นต้องขยายความครับ

สำหรับข้าราชการตำรวจนั้น ได้กำหนดเป็นหลักเกณฑ์ไว้ว่า เพื่อตอบแทนคุณงามความดี เป็นเกียรติ ประวัติ แก่ ข้าราชการ ตำรวจ และ วงศ์ตระกูล ข้าราชการ ตำรวจ ผู้ใด ที่จะต้อง พ้นจากราชการ เพราะครบเกษียณอายุ หากเป็นผู้มีเวลารับราชการตำรวจติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์, นับถึงวันครบเกษียณอายุ และรับอัตราเงินเดือน อันดับ ๒ หรือเต็มขั้นอันดับ ๑ ของชั้นยศอยู่ก่อนการเลื่อนเงินเดือนในปีที่ครบเกษียณอายุ และเป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่ถูกลงทัณฑ์หรือลงโทษในปีที่แล้วมา และไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการ

สอบสวนทางวินัย ฯลฯ กรมตำรวจจะขอพระราชทานเลื่อนยศให้สูงกว่าเดิม ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม อันเป็นวันที่พ้นจากหน้าที่ราชการเพราะครบเกษียณอายุ

ส่วน ข้าราชการครู นั้น “ผู้ที่ เป็นครู จนถึงอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และในระยะเวลาของการปฏิบัติงานไม่เคยพ้นจากการเป็นครูเกินกว่า ๑ ปี” เป็นคุณสมบัติข้อหนึ่งของ “ครูอาวุโส” ตามระเบียบมูลนิธิช่วยครูอาวุโส ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการให้ เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ และการช่วยเหลือทางการเงิน พ.ศ. ๒๕๑๐ และ “ครูอาวุโส” เท่านั้นที่จะได้รับการพิจารณา ได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ หรือ เครื่องหมายเชิดชูเกียรติกับเงินช่วยเหลือจำนวนหนึ่ง

ประมาณ ๒-๓ เดือน ที่ผ่านมาแล้ว หนังสือพิมพ์ได้ ลงข่าวว่า ก.พ. ดำริ ที่ จะ ส่ง เสริม ให้ ข้าราชการที่มีอายุครบ ๕๕ ปีบริบูรณ์แล้ว ลาออกจากราชการ โดยคิดเวลาราชการเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญเท่ากับว่าได้รับราชการจนถึงอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ตัวอย่างเช่น ข้าราชการผู้หนึ่งมีอายุครบ ๕๕ ปีบริบูรณ์แล้ว และมีเวลารับราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญ ๓๐ ปี หากลาออกจากราชการ จะคิดเวลารับราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ ๓๕ ปี การดำเนินการแบบนี้จะทำให้ข้าราชการได้รับบำเหน็จบำนาญเพิ่มขึ้น ผู้เขียนมีความเห็นด้วยกับดำริของ ก.พ. ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง เพราะเห็นว่าจะเกิดประโยชน์แก่ทางราชการมากมาย เช่น

๑. ประหยัดเงินงบประมาณ

บางท่านอาจจะคิดว่า การเพิ่มเวลาราชการให้ฟรี ๆ ๕ ปี ทำให้เงินบำเหน็จบำนาญเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ แต่หากคิดให้ลึกซึ้งแล้ว เป็นการประหยัดเงินงบประมาณได้อย่างมาก เห็น จะต้องยกตัวอย่างประกอบสักหนึ่งตัวอย่าง จะเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๖ ท่านหนึ่ง ปัจจุบันมีอายุครบ ๕๕ ปีบริบูรณ์ มีเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญ (รวมทวีคูณ) ๓๗ ปี และขณะนี้รับเงินเดือนในระดับ ๖ ขั้น ๖,๗๑๐ บาท หากลาออกตอนนี้ โดยทางราชการเพิ่มเวลาราชการให้อีก ๕ ปี จะได้รับบำนาญเดือนละ ๕,๖๓๖ บาท เพียงแค่นี้ทางราชการประหยัดเงินงบประมาณในปีแรกนี้ได้ถึงเดือนละ ๑,๐๗๔ บาท ปีต่อไป เดือนละ ๑,๔๒๔, ๑,๗๗๔, ๒,๑๒๔, ๒,๔๒๔ และ ๒,๘๒๔ บาท (ทั้งนี้เพราะข้าราชการได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนทุกปี ส่วนข้าราชการบำนาญไม่ได้รับเพิ่ม) ยิ่งครับ ยิ่งประหยัดได้อีก เพราะหากรับราชการต่อไปอีก ๕ ปี โดยเฉลี่ยว่าได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนปีละ ๑ ขั้น เงิน เดือน เดือน สุดท้ายเพื่อ ใช้ สำหรับ คำนวณบำเหน็จบำนาญจะเป็น ๘,๕๖๐ บาท และจะได้รับบำนาญเดือนละ ๗,๑๕๐ บาท คือได้รับบำนาญเพิ่มจากการลาออกเมื่ออายุ ๕๕ ปี บริบูรณ์ โดยทางราชการคิดเวลาราชการให้เพิ่มขึ้น ๕ ปี ถึงเดือนละ ๑,๕๕๔ บาท คราวนี้เห็นแล้วหรือยังครับว่า ประหยัดเงินงบประมาณของชาติได้อย่างไร

๒. แก่ปัญหาคนว่างงาน ทุกท่านคงจะทราบกันดีอยู่แล้วว่า ในปัจจุบันนิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ว่างงานอยู่เป็นจำนวนมาก แม้ว่าเอกชนและองค์การ รัฐวิสาหกิจจะได้ ช่วย แก้ ปัญหาคนว่างงานอยู่ด้วยแล้ว แต่ปริมาณคนว่างงานก็ยังเพิ่มขึ้นทุกปี จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าคราวใดที่ ก.พ. เปิดสอบแข่งขันเข้ารับราชการจะมีผู้สมัครสอบตำแหน่งต่าง ๆ ตำแหน่งจะเป็นจำนวนพัน ๆ คน แต่ได้รับการบรรจุบางตำแหน่งเพียงครั้งละ ๑ ตำแหน่ง อย่างมากก็ประมาณครั้งละ ๑๐๐ คน เพราะตำแหน่งใหม่ที่ได้รับเงินงบประมาณแล้วมีเพียงเท่านี้ การที่รัฐบาลจะแก้ปัญหาโดยการเพิ่มเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวก็เห็นจะทำได้ยาก เพราะปัจจุบัน งบประมาณ ประเภท เงิน เดือน มี จำนวนเปอร์เซ็นต์สูงอยู่แล้ว การที่จะมีนโยบายให้ข้าราชการที่มีอายุครบ ๕๕ ปี ลาออกจากราชการโดยเพิ่มเวลาราชการให้แล้ว ยังนำเงินงบประมาณที่ประหยัดได้ดังกล่าวแล้วมาเป็นอัตราเงินเดือนของผู้ที่ได้รับบรรจุใหม่ ได้มากขึ้นและเร็วขึ้นด้วยเป็นการแก้ปัญหาคนว่างงาน โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มจำนวนตำแหน่งขึ้นแต่ประการใด

๓. ส่งเสริมขวัญ และ กำลังใจใน การปฏิบัติงาน

ข้าราชการที่รับราชการทุกคน ย่อมหวังที่จะเจริญก้าวหน้าในชีวิตการรับราชการ ต้องการที่จะดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งแน่นอนว่านอกจากจะปรับตำแหน่งตัวเองให้เป็นระดับ

ที่สูงขึ้นแล้ว ก็ต้องคอยให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งที่สูงกว่าพ้นจากราชการไปเสียก่อน โดยเฉพาะตำแหน่งสูง ๆ หากอธิบดี หรือรองอธิบดี อายุยังน้อย ก็ต้องคอยกันนานสักหน่อย หากทางราชการมีนโยบายดังได้กล่าวแล้ว เชื่อแน่ว่าเหลือเกินว่า ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งระดับสูง จะลาออกจากราชการเร็วขึ้น ความหวังในการที่จะได้เลื่อนตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ก็มีมากขึ้น

๔. เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

คนเราเมื่อมีขวัญ และ กำลังใจ ใน การปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานก็ย่อมจะบังเกิดขึ้นเป็นเงาตามตัว นอกจากนั้น การเปิดโอกาสให้คนหนุ่มสาวเข้ารับราชการได้มากขึ้น ย่อมเป็นสิ่งที่ดีในการปฏิบัติงาน เพราะคนหนุ่มสาวเหล่านี้ต้องเริ่มชีวิตใหม่ ก็ปรารถนาที่จะแสดงความรู้ ความสามารถ ให้ ผู้บังคับบัญชาได้ ประจักษ์ “ไฟ” ในตัวยังแรงอยู่ครับ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานก็ย่อมสูงขึ้น

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้ คงจะได้รับการเหลียวแล จาก ผู้เกี่ยวข้อง บ้างไม่ มากก็ น้อย และ หาก ทาง ราชการ มีนโยบาย ที่จะ ส่งเสริมให้ข้าราชการลาออกเมื่อมีอายุครบ ๕๕ ปี บริบูรณ์ โดยคิดเวลาราชการในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ เท่า กับ ว่า ได้ รับ ราชการ จนถึง อายุ ครบ ๖๐ ปี บริบูรณ์ ก็หวังว่ากรมตำรวจ และมูลนิธิช่วยครูอาวุโส ใน พระบรมราชูปถัมภ์ ก็คงจะแก้ไขหลักเกณฑ์และระเบียบให้สอดคล้องกันด้วย ๑๕

การวางแผน กับ คำนิยม

สมศักดิ์ เพียรสกุล*

ในการวางแผน นักวางแผนจะต้องคำนึงถึงปัญหาต่างๆ ซึ่งไม่จำกัด แต่เฉพาะปัญหาในทางเศรษฐกิจ หากแต่จะต้องนำองค์ประกอบทางสังคมมาพิจารณาด้วย ในบรรดาองค์ประกอบต่างๆ ทางสังคม เป็นต้นว่า ทศนคติที่ประชาชนมีต่อการทำ งาน, เงื่อนไขของสถาบัน ฯลฯ นั้น คำนิยม นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่เข้ามา เกี่ยวข้องในขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการวางแผน ว่าที่จริงแล้ว ปัญหาเรื่องค่านิยม เข้ามาเกี่ยวพันตั้งแต่เริ่มคิดว่าจะวางแผนทีเดียว กล่าวคือ มีปัญหาว่า เป็นการสมควรหรือไม่ที่จะมีการวางแผน? ปัญหานี้เกิดขึ้นเนื่องจากว่า การวางแผนนั้นในตัวของมันเองขัด กับระบบค่านิยมที่เน้นในคุณธรรมของการแข่งขันระหว่างเอกชน และความสำเร็จส่วนบุคคล (Faludi) ทั้งนี้เพราะโดยทั่วไปนั้น จุดประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งของแผน พัฒนาประเทศ ก็เพื่อที่จะกระจายรายได้และความมั่งคั่งไปยังกลุ่มชนที่เสียเปรียบในสังคม

* พ.บ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) เกียรตินิยม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ M.Sc (Econ in Social Planning) Univ. of Wales ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ก่อนที่จะพิจารณาปัญหาเรื่องค่านิยมกับการวางแผนต่อไป สมควรที่จะพิจารณาถึงความหมายของคำว่า “ค่านิยม” ก่อน ในเรื่องนี้ Kahn อธิบายเกี่ยวพันไปถึง “ความเห็น” โดยอธิบายว่า ในการวางแผนอาจจะมีความเห็นต่าง ๆ เช่น ความเห็นเกี่ยวกับว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรนำมาบรรจุไว้ในแผน, ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะแก้ไขอย่างไร ฯลฯ คาทัน ได้อ้างนักวิชาการบางคน เป็นต้นว่า กุนนาร์ เมอร์ดัล และ โรบิน วิลเลียมส์ จูเนียร์ ว่าความเห็น ประกอบด้วย ความเชื่อ และ ค่านิยม ความเชื่อ เป็นความคิดว่าความจริงเป็นเช่นไร หรือได้เป็นเช่นไร ส่วนค่านิยมเป็นความคิดว่าความจริงควรจะเป็นหรือควรจะได้เป็นอย่างไร ความเชื่อเป็นเรื่องที่อาจตัดสินโดยวัตถุวิสัยว่าจริงหรือไม่ แต่ค่านิยมเป็น “แนวความคิดเกี่ยวกับ สิ่งที่ต้องการ” หรือ “เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจว่า เราควรจะต้องการ อะไร” ดังที่ Faludi ว่าไว้ว่า เมื่อไม่สามารถจะใช้อะไร เป็น รากฐานในการตัดสินใจได้ การเลือกทางเลือกทางใดทางหนึ่งตามค่านิยมของผู้ตัดสินใจ ก็ยังดีกว่าที่จะไม่ตัดสินใจเลือกทำอะไรเสียเลย

การพิจารณาปัญหาเรื่องค่านิยมกับการวางแผนนั้น ในประการแรก เป็นเรื่องที่สามารถเห็นได้ว่า ค่านิยมของบุคคลย่อมมีผลเป็นอย่างมากต่อ

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ในเรื่องนี้ Myrdal ได้กล่าวไว้ในหนังสือ Asian drama : an inquiry into the poverty of nations ว่า ในระบบสังคมมีเงื่อนไขอยู่ ๖ ประการ ซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การเปลี่ยนแปลงในเงื่อนไขหนึ่ง ย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเงื่อนไขอื่น เงื่อนไข ๖ ประการนี้ คือ (๑) ผลผลิต และรายได้ (๒) ลักษณะของการผลิต (๓) ระดับการครองชีพ (๔) ทักษะที่มีต่อชีวิต และการทำงาน (๕) สถาบัน และ (๖) นโยบาย ทักษะที่มีต่อชีวิต และการทำงานได้แก่ วินัยในการทำงาน การตรงต่อเวลา ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความเชื่อในเรื่องเครื่องรางของขลัง การปรับตัว ความทะเยอทะยาน ความรู้สึกต้องงานใช้แรงงาน ความร่วมมือ การจ่ายมรดกอำนาจและการทุจริต เป็นที่ทราบกันดีว่า ทักษะหรือค่านิยมหลายประการของประชาชนในประเทศกำลังพัฒนา ไม่สอดคล้องกับกระบวนการในการพัฒนาประเทศ เป็นต้นว่า ในประเทศไทยนั้น การทำงานของหน่วยงานราชการ ต่าง ๆ มักจะซ้ำซ้อน และแข่งขันกัน แทนที่จะมีการประสานงาน หรือร่วมมือ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน คนไทยมักจะดูถูกงานใช้แรงงาน ชอบแต่ทำงานราชการหรืองานในสำนักงาน ฯลฯ ทักษะหรือค่านิยม เหล่านี้ หากได้รับการเปลี่ยน-

แปลง แก้วไขก็ จะ เป็นการ เกื้อกูล ต่อ กระบวนการ
พัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง

ประการที่สอง เนื่องจากค่านิยมของ
บุคคลเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งในแง่ที่จะต้องพิจารณาว่า
ค่านิยมต่างๆ ของกลุ่มชนสอดคล้องกับแนวความคิด
ในการพัฒนาประเทศหรือไม่ และทั้งในแง่ที่จะต้อง
คำนึงว่า การวางและปฏิบัติตามแผนจะต้องให้
สอดคล้องกับค่านิยมของผู้รับประโยชน์จากแผน มี
ตัวอย่างอันดีเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า การสร้างอาคาร
ที่พักเป็นแฟลตอย่างทันสมัย ที่หน่วยราชการใน
ประเทศ ซาอุดีอาระเบียจัดสร้างขึ้น เพื่อ ประโยชน์
ของผู้มีรายได้น้อยไม่ได้รับความนิยมในการเช่าอยู่
อาศัย เนื่องจากคนในประเทศนั้นส่วนหนึ่งเป็น
กลุ่มชนที่ร่ำรวย ไม่ชอบอยู่เป็นที่ จากความ
สำคัญของค่านิยมของประชาชนที่มีต่อการวางแผน
ดังกล่าวมานี้ จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ในการวางแผน
จะต้อง มีวิธีการ ที่จะทราบ ถึง ค่านิยม ของ ชน กลุ่ม
ต่าง ๆ ใน เรื่องนี้ Davidoff and Reiner ได้
เสนอวิธีต่าง ๆ เป็นต้นว่า การวิเคราะห์ตลาด,
การหยั่งเสียง เพื่อทราบความเห็นของสาธารณชน,
การสำรวจทางมานุษยวิทยา, การสัมภาษณ์ผู้นำ
ชุมชน, การศึกษาทางนิติศาสตร์ หรือ พฤติกรรม
ในการบริหาร ฯลฯ ดังนี้จึงเป็นเรื่องที่นักวางแผน
จะต้องเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม เพื่อทราบค่านิยม
ของผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการวางและปฏิบัติตาม
แผน

ประการที่สาม ค่านิยมไม่ได้เกี่ยวพันใน
กระบวนการวางแผน เฉพาะ ใน ส่วน ที่ เกี่ยว กับ
ประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากแผนเท่านั้น ใน
ส่วนนักวางแผนเอง ค่านิยมก็เข้ามาเกี่ยวพันอยู่
เป็นอันมาก ทั้งนี้เพราะนักวางแผนย่อมมีโอกาสที่
จะสอดคล้องกับค่านิยมของตนเข้าไปใน ขั้นตอน ต่าง ๆ
ในกระบวนการวางแผน เป็นต้นว่า การเลือกที่จะ
จัดสัดส่วนในการได้รับประโยชน์ จากแผน ระหว่าง
บุคคล ในยุคปัจจุบัน กับบุคคล ใน ช่วงอายุต่อไป
อย่างไรดี, จะจัดสรรทรัพยากรเพื่อบริการทางการ
ศึกษากับบริการทางสาธารณสุขในสัดส่วนอย่างไร,
หรือจะสร้างโรงเรียน ณ ตำบล อำเภอใด ฯลฯ การ
ที่นักวางแผน จะใช้ ค่านิยมของตนเพื่อเลือกใช้ทาง
เลือกต่างๆ นั้น ย่อมมีผลกระทบต่อประชาชนในยุค
หรือในกลุ่ม หรือในสถานที่ต่างๆ อันอาจก่อให้เกิด
ความไม่เป็นธรรม ในเรื่องนี้มีแนวทางที่นัก
วางแผนจะใช้เป็นเกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจของตน
ดังที่ Kahn ได้อ้างถึงข้อเสนอ ของ A. Kaplan ไว้
ดังนี้

๑. หลักในเรื่องไม่เป็นฝ่ายใด กล่าวคือ
นักวางแผนจะต้องไม่กำหนดไว้ล่วงหน้าว่า กลุ่ม
บุคคลใดจะได้รับประโยชน์ หรือเสียประโยชน์ จาก
นโยบายของรัฐบาล จะต้องไม่มีการปฏิบัติที่
แตกต่างกันต่อชนกลุ่มต่างๆ กัน เนื่องจากเขาเป็น
ชนในกลุ่มนั้น ๆ

๒. หลักในเรื่องปัจเจกชน กล่าวคือ จะ

ต้องคำนึงว่า รัฐถูกสร้างมาเพื่อมนุษย์ ไม่ใช่ มนุษย์เพื่อรัฐ

๓. หลักในเรื่องมาตรฐานขั้นต่ำ การ ประเมินผล ความ สำเร็จ ของแผนงานใด แผน งาน หนึ่ง อยู่ที่การเพิ่มเกณฑ์ขั้นต่ำ หรือขั้นน้อยที่สุด ที่ประชาชนจะพึงได้รับ ไม่ใช่การเพิ่มเกณฑ์ขั้นสูง โดยนัยนี้ ความสำเร็จในการพัฒนาประเทศใด ประเทศหนึ่ง มิใช่อยู่ที่ว่าประเทศนั้น จะสร้าง ปฏิกรณ์ปรมาณูได้หรือไม่ แต่อยู่ที่ว่าประชาชนใน ประเทศนั้นจะมีอาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และ สิ่งจำเป็นอื่น ๆ เพียงพอหรือไม่

๔. หลักในเรื่อง การ วิเคราะห์ได้ และ ความมั่งคั่ง นี่เป็นหลักเกณฑ์ที่คัดค้านการสร้าง หรือการรวมตัวเป็นกลุ่มชนชั้นนำที่แทบ จะผูกขาด ใน การ บริโภค สินค้า และ บริการ ส่วน ใหญ่ ของ ประเทศ

๕. หลักในเรื่องความสับสน การ เปลี่ยนแปลงใด ๆ ในรูปแบบและการปฏิบัตินั้นไม่มี ค่าในตัวของมันเอง การเปลี่ยนแปลงหากจะมีขึ้น ต้องกระทำตามระเบียบปฏิบัติที่ได้วางไว้ ข้อสำคัญ อยู่ที่ว่า การเปลี่ยนแปลงนั้นมีสาระเพียงพอหรือไม่

๖. หลักในเรื่องความเป็นอิสระ รัฐบาล มี หน้าที่ กระทำเพื่อ ประชาชน ก็เฉพาะ ใน สิ่ง ที่ ประชาชนไม่สามารถทำได้เอง นี่เป็นหลักเกณฑ์ที่ คัดค้านเผด็จการไม่ว่าในรูปแบบใด และไม่ใช่เป็น เรื่องความไม่ไว้วางใจในรัฐบาล หากแต่เป็นเรื่อง ของความมีศรัทธาต่อผู้ถูกปกครอง

๗. หลักในเรื่องความเร่งด่วน แผน งานต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ นั้น หากไม่ลงมือวางและปฏิบัติแต่เดี๋ยวนี้แล้ว จะ ต้องอธิบายได้ว่าทำไมถึงต้องผลักดันไปภายหน้า

บทความนี้ได้เสนอความเกี่ยวพันระหว่างค่านิยม กับการวางแผนเฉพาะ ๓ ประการ กล่าวคือ ในส่วนที่เกี่ยวกับความสำคัญของค่านิยมต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม วิธีการหยั่งทราบ ค่านิยมของประชาชนผู้จะได้รับผลกระทบจากการ วางและปฏิบัติตามแผน และแนวทางปฏิบัติของนักวางแผนในกรณี ที่จะใช้ ดุลพินิจ เลือกใช้ ทางเลือก ต่าง ๆ ในกระบวนการวางแผน

ความจริง ปัญหาเรื่อง ค่านิยมยังเกี่ยวข้อง อยู่ในกระบวนการวางแผนอีกเป็นอันมาก เป็นต้น ว่า ในการวางแผนจะมีวิธีการอย่างไรให้ค่านิยม ของประชาชน ผู้จะรับประโยชน์จากแผน ได้แสดง ออกมาในการ วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม หรือค่านิยมบางประการ ของ ประชาชนโดย ส่วน รวมหรือคนบางกลุ่ม หากไม่เป็นการสอดคล้อง กับอุดมการณ์ในการพัฒนาประเทศแล้ว เราจะ มีวิธีการ เปลี่ยนแปลงแก้ไขค่านิยมนั้น ๆ อย่างไร ก็ก็ตามเห็นว่า ปัญหาที่นำมาเสนอ ก็เป็นการ เพียงพอกับบทความสั้น ๆ นี้ และเป็นที่หวังว่า ปัญหาเรื่องค่านิยมใน กระบวนการ วางแผนจะได้รับการสนใจศึกษาต่อไป ๑๕

กฎหมายและระเบียบใหม่

ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๑๐๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการพิจารณำาเหตุพิเศษสำหรับการสู้รบในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน เวียงนครทรวง ทบวง กรม

อ้างถึง หนังสือที่ สร ๐๒๐๓/ว ๓๓ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้

ตามที่ได้ส่งระเบียบว่าด้วยการพิจารณำาเหตุพิเศษสำหรับการสู้รบในการปราบปราม
ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป นั้น

บัดนี้ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในได้เสนอร่างระเบียบว่าด้วยการพิจารณ
ำาเหตุพิเศษสำหรับการสู้รบในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ มาเพื่อ
ดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ลงมติเห็นชอบด้วยและ
ให้ดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอท่านนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนาม
แล้ว ดังสำเนาที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนยืนยันมา เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง/สูง

ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๒๕๒๓๖๐๖

ระเบียบ
ว่าด้วยการพิจารณำำเห็จพิเศษสำหรับการสู้รบ
ในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๒๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบว่าด้วยการพิจารณำำเห็จพิเศษสำหรับการสู้รบ ในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยบำเห็จ ความชอบ ค่าทดแทน และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือช่วยเหลือ ราชการ เนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๒๑ คณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการพิจารณำำเห็จพิเศษสำหรับการสู้รบในการ ปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑”

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ (๔) แห่งระเบียบว่าด้วยการพิจารณำำเห็จพิเศษสำหรับ การสู้รบในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๕๑๒ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) ผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัสจากอุบัติเหตุต่างๆ เนื่องจากการปราบปรามผู้ก่อการร้าย คอมมิวนิสต์ หรือสนับสนุนการปฏิบัติการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โดยอุบัติเหตุมิได้เกิดจาก ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเอง หรือออกปฏิบัติการในย่านอันตรายตามที่กองอำนวยการ รักษาความมั่นคงภายในกำหนด ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อจากข้อ ๔ แห่งระเบียบว่าด้วยการพิจารณำำเห็จพิเศษสำหรับการ สู้รบในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๕๑๒ ดังนี้

“(๖) ผู้ปฏิบัติงานกับเรือของกองทัพเรือ หรือเรือของตำรวจน้ำซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ ราชการอยู่ในขณะที่เรือนั้นได้ทำการต่อสู้กับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ จนเจ้าหน้าที่ประจำเรือได้รับอันตราย ถึงเสียชีวิต หรือบาดเจ็บสาหัสจากการสู้รบ ให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น

(๗) ผู้ปฏิบัติงานในอากาศ ซึ่งทำการในอากาศและทำการบนอากาศยานเป็นประจำ ที่ทำการบินเข้าไปปฏิบัติการกิจในย่านอันตราย ตามที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในกำหนดหรือ ในพื้นที่ที่หน่วยภาคพื้นกำลังสู้รบ ให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น ตามจำนวนเที่ยวบิน ดังนี้

(๗.๑) การปฏิบัติภารกิจโจมตีเป้าหมายภาคพื้น การลาดตระเวนการบิน คุ่มกัน และการบินสกัดกัน หรือภารกิจอื่น ๆ ที่สนับสนุนโจมตีเป้าหมายภาคพื้น ต้องมีจำนวนเที่ยวบิน รวมกันไม่น้อยกว่า ๒๐ เที่ยวบิน

(๗.๒) การปฏิบัติภารกิจส่งกำลังบำรุง การปฏิบัติทางจิตวิทยา การทิ้งวัตถุ เคมีทางอากาศ การค้นหาและการกู้ภัย ต้องมีจำนวนเที่ยวบินรวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐ เที่ยวบิน

(๗.๓) การปฏิบัติภารกิจทางธุรการ หรือภารกิจอื่น ๆ ต้องมีจำนวนเที่ยวบิน รวมกันไม่น้อยกว่า ๔๐ เที่ยวบิน

(๘) ผู้ปฏิบัติงานในอากาศหรือผู้ที่ปฏิบัติการ ตามหน้าที่ซึ่งอยู่ในอากาศยานที่ได้ทำ การสู้รบหรือได้ทำการเสี่ยงอันตราย จนอากาศยานถูกยิงมีร่องรอยเป็นหลักฐาน ๑ ครั้ง หรือหลายครั้งใน รอบปีงบประมาณ ให้ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น

(๙) ในกรณีผู้ปฏิบัติงานในอากาศยานใด ปฏิบัติทั้งภารกิจการรบและภารกิจสนับสนุนการรบ การนับเที่ยวบินรวม ให้นับเที่ยวบินของแต่ละประเภททดแทนกันได้ โดยเปลี่ยนให้เป็นภารกิจ ประเภทเดียวกันตามอัตราส่วนเที่ยวบินภารกิจการรบต่อเที่ยวบินภารกิจสนับสนุนการรบเป็น ๒ ต่อ ๓”

ข้อ ๔. ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ แห่งระเบียบว่าด้วยการพิจารณาบำเหน็จพิเศษสำหรับการสู้รบ ในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๕๑๒ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ ให้ผู้ปฏิบัติงานในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ที่เป็นทหารกอง ประจำการ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน และราษฎรอาสาสมัคร ซึ่งอยู่ในเกณฑ์จะได้รับ พ.ส.ร. ตาม ที่กล่าวไว้ในข้อ ๔ ได้รับเงินตอบแทนเรียกว่า “เงินรางวัลสำหรับการสู้รบ” โดยถือเกณฑ์ดังนี้

(๑) ผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับ พ.ส.ร. ๔ ชั้น ให้ได้รับเงินรางวัลสำหรับการ สู้รบ คนละ ๒,๔๐๐ บาท

(๒) ผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับ พ.ส.ร. ๓ ชั้น ให้ได้รับเงินรางวัลสำหรับการ สู้รบ คนละ ๑,๘๐๐ บาท

(๓) ผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับ พ.ส.ร. ๒ ชั้น ให้ได้รับเงินรางวัลสำหรับการ สู้รบ คนละ ๑,๒๐๐ บาท

(๔) ผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับ พ.ส.ร. ๑ ชั้น ให้ได้รับเงินรางวัลสำหรับการ สู้รบ คนละ ๖๐๐ บาท

ผู้ได้รับเงินรางวัลสำหรับการสู้รบ เมื่อเข้ารับราชการหรือทำงานในองค์การของรัฐ หรือกิจการของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้ได้รับ พ.ส.ร. ตามสิทธิเดิม ในอัตราส่วน ๑ ส่วน ใน ๑๒ ส่วน ของเงินรางวัลสำหรับการสู้รบ และให้ได้รับหลังวันที่มีสิทธิรับเงินรางวัลสำหรับการสู้รบไม่น้อยกว่า ๑ ปี

ข้อ ๕. ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ แห่งระเบียบว่าด้วยการพิจารณาบำเหน็จพิเศษสำหรับการสู้รบ ในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ และใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ ให้ผู้มีสิทธิได้รับ พ.ส.ร. ได้รับเงินดังกล่าวตั้งแต่วันเริ่มปีงบประมาณถัดไป จากปีงบประมาณที่ปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๑

ในกรณีผู้ที่ได้รับ พ.ส.ร. แต่เสียชีวิต หรือพ้นหน้าที่ราชการไปก่อนวันที่จะได้รับ พ.ส.ร. ตามความในวรรคก่อน ให้ผู้นั้นได้รับ พ.ส.ร. ตั้งแต่วันที่เสียชีวิต หรือวันก่อนวันพ้นจากหน้าที่ราชการ ความในวรรคที่ ๒ ให้ใช้บังคับแก่ผู้ปฏิบัติการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๐๘ เป็นต้นไป”

ข้อ ๖. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๑

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

ด่วนมาก

ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๙๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เรื่อง สิทธิของครอบครัวของผู้ที่ไปทำการรบในงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป ในกรณีพิพาทกับ
อินโดจีน และในคราวสงครามมหาเอเชียบูรพา

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

อ้างถึง หนังสือที่ สร ๐๒๐๓/ว ๑๖ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๙

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรีให้ผู้ไปทำการรบในงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป
ผู้ไปทำการรบในกรณีพิพาทกับอินโดจีน และผู้ไปทำการรบในคราวสงครามมหาเอเชียบูรพา ซึ่งได้รับ

พระราชทานเหรียญงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป หรือเหรียญชัยสมรภูมิ ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับทหารที่ไปทำการร่วมรบกับสหประชาชาติ ณ ประเทศเกาหลี และทหารที่ไปทำการรบ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม นั้น

บัดนี้ กระทรวงกลาโหมได้พิจารณาเห็นว่า เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมิได้ระบุให้สิทธิแก่ครอบครัวของผู้ที่ไปทำการรบในงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป ในกรณีพิพาทอินโดจีน และในคราวสงครามมหาเอเชียบูรพา ซึ่งเป็นการแตกต่างไปจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สิทธิแก่ทหารที่ไปทำการร่วมรบกับสหประชาชาติ ณ ประเทศเกาหลี และทหารที่ไปทำการรบ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม โดยให้สิทธิแก่ครอบครัวด้วย ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรมและให้ได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน กระทรวงกลาโหมจึงเห็นควรให้ครอบครัวของผู้ที่ไปทำการรบในงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป ครอบครัวของผู้ที่ไปทำการรบในกรณีพิพาทกับอินโดจีน และครอบครัวของผู้ที่ไปทำการรบในคราวสงครามมหาเอเชียบูรพา ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับครอบครัวทหารที่ไปทำการร่วมรบกับสหประชาชาติ ณ ประเทศเกาหลี และครอบครัวทหารที่ไปทำการรบ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม ด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๒๑ ลงมติอนุมัติตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๒๔๑๐๐๐๗

ที่ สร ๐๒๐๑/ว ๙๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เรื่อง ขออนุมัติให้ข้าราชการช่วยปฏิบัติหน้าที่รับรองทางการทูต

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

อ้างถึง หนังสือที่ สร ๐๔๐๑/ว ๙๗ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๙

ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๙ ให้วางหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการลาของข้าราชการสตรีโดยไม่ขอรับเงินเดือน เพื่อติดตามสามีซึ่งย้ายไปรับราชการในต่างประเทศ ไว้ว่า อนุญาตให้ลาได้ไม่เกิน ๑ ปี ถ้าไปเกิน ๑ ปี ให้ลาออก แต่เมื่อกลับเข้ามาถ้าสมัครเข้ารับราชการ ในตำแหน่งเดิม และมีอัตราตำแหน่งว่าง ก็ให้มีโอกาสได้รับบรรจุเข้ารับราชการก่อนคนอื่น นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๒๑ แล้ว ลงมติว่า ข้าราชการสตรีที่ขอติดตามสามีไปปฏิบัติหน้าที่รับรองทางการทูตร่วมกับสามี ให้ลาได้ ๒ ปี และในกรณีจำเป็นอาจอนุญาตให้ลาต่อเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้อีก ๒ ปี

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๒๘๑๒๒๔๐

ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๙๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑

เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการถวายความปลอดภัย

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้เสนอร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ดำเนินการประกาศใช้บังคับเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปได้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอท่านนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนาม และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๖๗ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๑

จึงเรียนยืนยันมา เพื่อบันทึกปฏิบัติต่อไป และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๒๘๒๓๖๐๖

๕ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชาวชนบท

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

อ้างถึง หนังสือ ที่ สร ๐๒๐๒/๕๕๐๓ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือที่ ทม ๐๓๐๑/๘๑๑๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ตามที่ได้ยินยอมมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชาวชนบท
ของกระทรวงสาธารณสุข มาเพื่อทราบ นั้น

บัดนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นสมควร แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ
ส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชาวชนบท ขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์อมร นนทสูต) เป็นรองประธาน
กรรมการ และกรรมการอื่นอีก ๑๐ ท่าน โดยให้มีหน้าที่กำหนดนโยบายการดำเนินการของโครงการ ฯ
และมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อกิจการของโครงการ จึงขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
ต่อไป ความละเอียดปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือของทบวงมหาวิทยาลัยที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ เห็นชอบด้วย และอนุมัติแต่งตั้ง
คณะกรรมการดังกล่าวได้ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ไพบุลย์ ทองมิตร

(นายไพบุลย์ ทองมิตร)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๘๑๒๒๒๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๑

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชาวชนบท

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำสั่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ ๙๗๕/๒๕๒๐ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๐

ด้วย ตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๒๑ รับรองโครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชาวชนบทของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข ให้ดำเนินการต่อไปได้ นั้น ในการประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการ ฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๒๑ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๒๐ มีความเห็นว่าสภาพของคณะกรรมการบริหารชุดเดิมซึ่งแต่งตั้งโดยอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรสิ้นสุดลง และควรจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่โดยคณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง เพื่อดำเนินการต่อไป ดังนี้

๑. อธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เป็น ประธานกรรมการ
๒. รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
(นายแพทย์ อมร นนทสฤต)	เป็น รองประธานกรรมการ
๓. คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เป็น กรรมการ
๔. คณะบดีคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เป็น กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม กระทรวงสาธารณสุข	เป็น กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค
กระทรวงสาธารณสุข	เป็น กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขส่วนภูมิภาค
กระทรวงสาธารณสุข	เป็น กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข	เป็น กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการโครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์
สำหรับชาวชนบท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เป็น กรรมการ
๑๐. หัวหน้าหน่วยแพทยศาสตร์ศึกษา คณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เป็น กรรมการ

๑๑. นายแพทย์ เสรี ร่วมสุข

เป็น กรรมการและเลขานุการ

๑๒. แพทย์หญิง อรุณี วานิชเจริญธรรม

เป็น กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีหน้าที่กำหนดนโยบายการดำเนินการของโครงการ ฯ และมี
อำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อกิจการของโครงการ

จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

เกษม สุวรรณกุล

(นายเกษม สุวรรณกุล)

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

๒ มิถุนายน ๒๕๒๑

เรื่อง การเบิกเงินค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสไลด์ फिल्मถ่ายรูป และฟิล์มภาพยนตร์

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๒/๓๐๕๗๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๙
และ ที่ กค ๐๕๐๒/๓๔๕๕๒ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๒๐

ตามหนังสือที่อ้างถึงกระทรวงการคลังได้อนุญาตให้ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ ที่ได้รับงบประมาณเพื่อซื้อกล้องถ่ายรูปไว้ใช้ในราชการแล้วจัดซื้อฟิล์มขาวดำ ฟิล์มสี จ่ายค่าล้างอัด ขยายรูปได้ โดยให้หัวหน้าส่วนราชการระดับอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นผู้อนุมัติการเบิกจ่ายเงิน โดยพิจารณาถึงความจำเป็นและโดยประหยัด นั้น

บัดนี้ ปรากฏว่ามีส่วนราชการหลายแห่งมีความจำเป็นต้องใช้สไลด์ และฟิล์มภาพยนตร์ เพื่อประกอบการแสดงนิทรรศการ การเผยแพร่ผลงาน การประชาสัมพันธ์ หรือเพื่อค้นคว้าวิจัยด้วย กระทรวงการคลังจึงเห็นสมควรยกเลิกหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวข้างต้น แล้วกำหนดวิธีการเบิกจ่ายเงินค่าซื้อสไลด์ फिल्मถ่ายรูป ฟิล์มภาพยนตร์ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าทำหรือค่าพิมพ์ ภาพยนตร์ ค่าอัดเสียง ค่าล้างรูป ค่าอัดรูป ค่าขยายรูป และค่าใส่กรอบสไลด์ ฯลฯ เป็นต้น ให้เป็นไปในแนวเดียวกัน ดังนี้

๑. ส่วนราชการที่จะซื้อสไลด์ फिल्मถ่ายรูป ฟิล์มภาพยนตร์ และจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ต้องเป็นส่วนราชการที่ได้รับงบประมาณเพื่อซื้อเครื่องฉายสไลด์ กล้องถ่ายรูป เครื่องฉายภาพยนตร์ไว้ใช้ในราชการแล้ว

๒. การจ่ายเงินตามข้อ ๑ ต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการระดับอธิบดี หรือเทียบเท่าโดยพิจารณาถึงความจำเป็นและโดยประหยัด

๓. โดยปกติให้ใช้สไลด์ फिल्मถ่ายรูป และฟิล์มภาพยนตร์ชนิดขาว-ดำ ยกเว้นกรณีที่มีความจำเป็นต้องเน้นเรื่องสีโดยเฉพาะ จึงให้ใช้ชนิดสีได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

เอยัด นาคกรทรรพ

(นายเอยัด นาคกรทรรพ)

กองระบบบัญชีและการคลัง
กรมบัญชีกลาง

รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง

โทร. ๒๒๑๓๔๒๐

๑๒ กันยายน ๒๕๒๑

เรื่อง การใช้ใบรับรองคุณวุฒิ

เรียน เวียนกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด

ด้วยมีส่วราชการบางแห่งหรือไปยัง ก.พ. ว่า ผู้สมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการจะนำใบรับรองคุณวุฒิที่ทางสถาบันการศึกษาออกให้ และแสดงว่าสภาหรือคณะกรรมการบริหารของสถาบันศึกษานั้นได้อนุมัติการให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญาบัตร หรือปริญญาบัตรใดแก่ตนแล้ว มาใช้เพื่อประโยชน์ในการสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งที่กำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งว่า ให้แต่งตั้งจากผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตร อนุปริญญาบัตร หรือปริญญาบัตร นั้นได้หรือไม่

ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีมติว่า ผู้สมัครสอบอาจนำใบรับรองคุณวุฒิที่สถาบันการศึกษาออกให้โดยอาศัยอำนาจของกฎหมาย และแสดงว่าผู้นั้นได้รับอนุมัติการให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญาบัตร หรือปริญญาบัตรใดก่อนหรือในวันปีตรีบสมัครสอบแล้ว มาใช้แทนประกาศนียบัตร อนุปริญญาบัตร หรือปริญญาบัตรดังกล่าวนี้เพื่อประโยชน์ในการสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้

อนึ่ง ในเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่ง ก.พ. ก็ได้พิจารณามีมติว่าข้าราชการพลเรือนสามัญอาจนำใบรับรองคุณวุฒิที่สถาบันการศึกษาออกให้โดยอาศัยอำนาจของกฎหมาย และแสดงว่าข้าราชการผู้นั้นได้รับอนุมัติการให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญาบัตร หรือปริญญาบัตรใดแล้ว มาใช้แทนประกาศนียบัตร อนุปริญญาบัตร หรือปริญญาบัตรดังกล่าวนี้เพื่อประโยชน์ในการแต่งตั้งได้เช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองกฎหมายและระเบียบ

โทร. ๒๔๑๔๔๕๑

๑๒ กันยายน ๒๕๒๑

เรื่อง การเลื่อนผู้สอบคัดเลือกได้ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น

เรียน เวียนกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัดต่างๆ

- อ้างถึง (๑) หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๔/ว ๔ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑ และ
(๒) หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๑

ด้วยได้มีส่วนราชการบางแห่งหาหรือว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งเจ้าหน้าที่
ธุรการ ๑ ซึ่งมีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางบัญชี พาณิชยการ เลขานุการ หรือภาษา
ต่างประเทศ และดำรงตำแหน่งระดับ ๑ ยังไม่ครบ ๒ ปี จะมีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกและเลื่อนขึ้นแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ ๒ หรือไม่

ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว มีมติให้ข้อมความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า การเลื่อนข้าราชการ
พลเรือนสามัญที่สอบคัดเลือกได้ตามหนังสือที่อ้างถึง (๑) ข้อ ๑.๒ นั้น จะกระทำเฉพาะผู้ที่ใช้
คุณสมบัติความเป็นข้าราชการ และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งครบตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน
กำหนดตำแหน่งเท่านั้น ฉะนั้น ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้มีวุฒิปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น
สูง จะได้รับการเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นตามหนังสือที่อ้างถึง (๑) ข้อ ๑.๒ ได้ ก็
ต่อเมื่อผู้นั้นมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งครบตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้นแล้ว ถ้า
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งยังไม่ครบตามที่กำหนด จะเลื่อนได้ก็แต่โดยเป็นผู้สอบแข่งขันได้ตามหนังสือ
ที่อ้างถึง (๑) ข้อ ๑.๓

สำหรับการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใน ระดับ สูงขึ้น
ตำแหน่งอื่น ๆ ตามหนังสือที่อ้างถึง ก็ให้ถือแนวทางปฏิบัติเช่นเดียวกันนี้

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดและกรมต่างๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองการสอบ

โทร. ๒๔๑๐๔๐๔

ปัญหาระเบียบ ข้าราชการพลเรือน

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๔ อยู่ใน
สายงานอะไร และจะเลื่อนขั้นเป็น
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๕ ได้อย่างไร

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๕๓๑

ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกวารสารข้าราชการ เลข
ที่ ๕๓๑ มีปัญหาและจะขอเรียนถาม คือ—

ข้าพเจ้าได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่
บริหารงานทั่วไป ๓ (๑) ในเดือนกันยายน ๒๕๑๘
เป็นเดือนที่ใช้พระราชบัญญัติฉบับใหม่ ข้าพเจ้า
เป็นผู้สอบคัดเลือกเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้น
โทได้ และได้รับการคัดเลือกให้บรรจุและแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๔ เมื่อ
วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๘ ของโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง
ของกรมการแพทย์ และข้าพเจ้ามีพื้นความรู้
สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ (แผนก
พาณิชย์การ) และมีปัญหาสงสัยที่จะขอเรียนถาม
ขอได้โปรดตอบในวารสารข้าราชการด้วย จะเป็น
พระคุณยิ่ง คำถามมีดังนี้ คือ—

๑. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๔
ซึ่งข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งอยู่ เป็นสายงานเลขานุการ
และบริหารงานทั่วไป หรือไม่ ถ้าเป็นจะมีสิทธิที่จะ
ได้รับการเลื่อนขั้นดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหาร
งานทั่วไป ๕ ในอัตราเงินเดือนขั้น ๒,๕๒๐ บาท
ได้หรือไม่ เพราะขณะนี้ ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้างาน
บริหารทั่วไป ของโรงพยาบาลฯ แต่กรมการแพทย์
ยังมีได้ดำเนินการเปิดสอบคัดเลือก

๒. ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหาร
งานทั่วไป ๔ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๘ จะ
เป็นผู้เข้าหลักเกณฑ์ที่จะเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งในระดับสูงขึ้นตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ สร ๐๗๐๕/ว ๑๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๑
หรือไม่เพราะตรวจสอบแล้วเห็นว่าดำรงตำแหน่งใน
ระดับ ๔ ครบ ๒ ปี ก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๑
แต่อัตราเงินเดือนยังไม่ถึงขั้นต่ำของระดับ ๕

๓. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๔
ซึ่งถ้าหากอยู่ในสายงานเลขานุการและบริหารทั่วไป
ก.พ. ได้กำหนดให้สูงขึ้นเป็นระดับ ๕ แล้วใช่หรือไม่
โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับ ก.พ. อีก ใน

กรณีปรับระดับให้สูงขึ้นหากกรรมการแพทย์เปิดสอบ
คัดเลือก จะ สามารถ บรรจุ และ แต่ง ตั้ง ให้ ดำรง
ตำแหน่งระดับ ๕ ได้ทันทีใช่หรือไม่ เพราะเป็น
สายงานที่เริ่มต้นจากระดับ ๓ และได้พิจารณาแนว
ทางการพิจารณาเกณฑ์การเลื่อนตำแหน่งตามหลัก
ปฏิบัติเฉพาะกาลที่ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ สร ๐๗๐๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๑
แล้วเห็นว่าจะกระทำได้หรือไม่

๔. หากกรรมการแพทย์มิได้ดำเนินการเปิด
สอบโดยเร็ว ข้าพเจ้าจะเสียสิทธิตามหนังสือ ที่ สร
๐๗๐๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๑ ข้อ ก.
หรือไม่ เพราะได้แจ้งว่า หากมีผู้มีคุณสมบัติเฉพาะ
ตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๑ ซึ่งเข้า
หลักเกณฑ์ ถ้ายังมีได้ดำเนินการสอบก็ขอให้รีบ
ดำเนินการสอบให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งถ้าหากใน
ขณะนี้มิได้เปิดดำเนินการสอบ ก็จะต้องรอจนกว่า
เงินเดือนอยู่ในขั้นต่ำของระดับ คืออัตราเงินเดือน
ขั้น ๓,๐๓๐ บาท และเสียสิทธิในการได้รับเงินพอก
อัตราด้วย ใช่หรือไม่ เพราะอัตราของข้าพเจ้าได้
รับเงินเดือน ๒,๕๒๐ บาท จะมีกรณีใดที่จะขอให้
พิจารณาเปิดดำเนินการสอบ เพราะบัญชีที่ได้สอบ
ขึ้นทะเบียนได้ครบกำหนด ๒ ปีแล้ว

ตอบ

๑. ตำแหน่ง จ. บริหารงานทั่วไป ๕ ที่คุณดำรงอยู่

จัดอยู่ในสายงานเลขานุการและบริหารงานทั่วไป ซึ่งอาจ
กำหนดตำแหน่งเป็นถึงระดับ ๕ ได้ ตามหนังสือสำนักงาน
ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑ ส่วน
ตัวคุณซึ่งเงินเดือนยังไม่ถึงขั้นต่ำของระดับ ๕ และยังมีได้
สอบคัดเลือกในตำแหน่ง จ. บริหารงานทั่วไป ๕ จะต้องรอ
จนกว่าเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับ ๕ คือ ขั้น ๓,๐๓๐ บาท
ก่อนจึงจะมีสิทธิได้รับการคัดเลือกเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งใน
ระดับ ๕ ได้

๒. คุณมีคุณสมบัติครบ ที่จะ เลื่อนขึ้น แต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่ง จ. บริหารงานทั่วไป ๕ อยู่ก่อนวันที่ ๑ เมษายน
๒๕๒๑ แต่ถ้าคุณยังไม่ได้เป็นผู้สอบคัดเลือกได้ ในตำแหน่ง
จ. บริหารงานทั่วไป ๕ คุณก็ยังไม่มีความสามารถเลื่อนขึ้น
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๕ สำหรับหนังสือสำนัก
งาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๑
นั้น เป็นเรื่องการให้ประโยชน์แก่ผู้ที่ได้รับเงินเดือนยัง
ไม่ถึง ขั้นต่ำ ของ เงินเดือน สำหรับ ตำแหน่ง ที่จะ เลื่อน ขึ้น
แต่งตั้ง ซึ่งเป็น ผู้สอบคัดเลือก หรือ สอบ แข่งขันใน
ตำแหน่งนั้นได้แล้ว และมีคุณสมบัติอย่างอื่นครบอยู่ก่อน
วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๑ ได้มีโอกาสเลื่อนตำแหน่งได้โดย
ไม่ต้องรอให้เงินเดือนถึงขั้นต่ำเสียก่อน ส่วนผู้ที่มิใช่
คุณสมบัติครบอยู่ก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๑ แต่ยังไม่ได้อสอบ
ถ้ากรมเปิดสอบก็มีสิทธิสอบ และถ้าสอบได้ก็อาจได้รับการ
เลื่อนตำแหน่งเช่นเดียวกัน

๓. ตำแหน่ง จ. บริหารงานทั่วไป เป็นตำแหน่ง
ในสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ ๓ ก.พ. ได้กำหนดตำแหน่ง
เป็นระดับสูงขึ้นถึงระดับ ๕ ได้ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่ สร ๐๗๐๔/ว ๑๖ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑ โดยไม่ต้อง
ขอไปยัง ก.พ. อีก และหากกรรมการแพทย์เปิดสอบคัดเลือก
ในตำแหน่ง จ. บริหารงานทั่วไป ๕ แล้ว ก็สามารถแต่งตั้งผู้
สอบคัดเลือกได้ให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ ได้เลย ถ้าผู้นั้นมี

คุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งและครบตามหลักเกณฑ์ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๔/ว๑๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๑

๔. หากกรมการแพทย์เปิดสอบซ้ำ ก็จะยืดเวลาการได้เลื่อนตำแหน่งเป็นระดับสูงขึ้นให้ช้าไปด้วย เพราะวันที่จะเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นนั้นได้กำหนดว่าต้องไม่ก่อนวันประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบได้ หรือถ้าหากไม่เปิดสอบ ก็ต้องรองจนกว่าเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับ ๕ ซึ่งจะทำให้เสียโอกาสได้ปรับเงินเดือนตาม ว ๘ สำหรับเรื่องนี้ ก.พ. ได้แจ้งให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบเพื่อรับคํานึงการสอบแล้ว

สั่งชี้แจงเรื่องการเทียบคุณสมบัติ เพื่อเลื่อนตำแหน่ง

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๗๔๖

๑. ตามความหมายการเทียบคุณสมบัติ การดำรงตำแหน่งตามหนังสือ ที่ ๐๗๐๗/ว ๓ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ที่ว่าผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ ให้เทียบการดำรงตำแหน่งครู ๑ รับเงินเดือนระดับ ๒ หรือ ครู ๒ รับเงินเดือนระดับ ๒ ฯลฯ เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ หมายความว่าอย่างไร

๒. นาย ก. ครู ๑ รับเงินเดือนระดับ ๒ ขั้น ๑,๓๗๕ บาทขึ้นไป นาย ข. ครู ๒ รับเงินเดือนระดับ ๓ ขั้น ๑,๗๕๐ บาทขึ้นไป แต่ยังไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นครู ๒ หรือ ครู ๓ ให้นับเวลาตั้งแต่การรับเงินเดือนขั้นแรกของระดับนั้นๆ เป็นเวลาของคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใช่หรือไม่

๓. นาย ก. ครู ๒ ระดับ ๒ ขั้น ๒,๒๓๐ บาท มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ครู ๒ มาแล้ว ๔ ปี จะแต่งตั้งเลื่อนเป็น ครู ๓ และ ๔ ในระยะเวลาใกล้เคียงกันได้หรือไม่ หรือจะเลื่อนเป็นครู ๔ ได้เลย

ตอบ

๑. การเทียบคุณสมบัติการดำรงตำแหน่ง ตามหนังสือที่ สร ๐๗๐๗/ว ๓ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ เป็นการเทียบการเป็นข้าราชการครู ก่อนโอนมาหรือบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เท่ากับการดำรง ตำแหน่งใน ระดับ ต่าง ๆ ของ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามพ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อประโยชน์ในการสมัครสอบ หรือรับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น

ที่ว่าผู้ดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ ให้เทียบการดำรงตำแหน่งครู ๑ รับเงินเดือนระดับ ๒ หรือครู ๒ รับเงินเดือนระดับ ๒ เท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ หมายความว่า ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งครู ๑ รับเงินเดือนระดับ ๒ หรือ ครู ๒ รับเงินเดือน ระดับ ๒ ให้เทียบระยะเวลาระหว่างนั้นเท่ากับการดำรงตำแหน่งในระดับ ๒ ของข้าราชการพลเรือนสามัญ ทั้งนี้ เพื่อ ประโยชน์ในการ สมัครสอบ หรือ รับคัดเลือกให้

ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นไปได้ เช่น เดิมเป็นครู ๒ รับเงินเดือนระดับ ๒ เป็นเวลา ๑ ปี แล้วโอนมาแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ดำรงตำแหน่งระดับ ๒ อีก ๑ ปี เมื่อนับรวมกับเวลาที่เดิมครู ๒ อีก ๑ ปี ซึ่งเทียบกันนั้น ก็จะเท่ากับว่าได้ดำรงตำแหน่งระดับ ๒ มาแล้ว ๒ ปี จึงอาจสมควรสอบหรือรับคัดเลือกแล้วแต่กรณีเพื่อดำรงตำแหน่งระดับ ๓ ได้

๒. ปัญหาใน ข้อ ๒, ๓ เป็น เรื่อง การ บริหารงานบุคคลของข้าราชการครูโดยเฉพาะ ครูสภาซึ่งเป็นองค์การกลางในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู เป็นผู้วางหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ ถ้าจะกรุณาสอบถามไปทางครูสภา ก็อาจจะได้คำตอบที่ถูกต้องกว่า

**ข้อหันท้างหุ้นส่วนจำกัด เป็นกรรมการ
ในบริษัท เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินงานทั่วไป
ของบริษัท จะเป็นการกระทำผิดวินัย
อย่างไรหรือไม่**

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๑๐๖๓๗

กระผมเป็นข้าราชการส่วนจังหวัด มีความสงสัยเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๙ จึงขอเรียนถามว่า พฤติการณ์ดังต่อไปนี้ มีกรณีใดบ้าง ที่เข้าข่ายจะต้องเป็นผู้กระทำผิดวินัย

๑. ข้อหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัท
๒. เป็นกรรมการ, กรรมการที่ปรึกษา (ไม่ใช่กรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการ) ในบริษัทที่ตนเองมีหุ้นอยู่
๓. เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินงานทั่วไป ที่มี ใช้งานบริหารและเกี่ยวกับการเงิน

ตอบ

บทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗๘ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือ ผู้จัดการ หรือ ดำรงตำแหน่งอื่นใด ที่มีลักษณะงาน คล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท” ฉะนั้น การข้อหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัท ซึ่งเป็นผลให้ผู้ซื้อต้องรับผิดชอบจำกัดในหุ้นที่ตนซื้อเท่านั้น มิใช่เป็นการเข้ารับผิดชอบในการจัดการเช่นเดียวกับผู้จัดการ กรณีจึงไม่เป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๗๘

ส่วนการเป็นกรรมการ กรรมการที่ปรึกษา (ไม่ใช่กรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการ) ในบริษัทที่ตนมีหุ้นอยู่นั้น ต้องพิจารณาโดยคำนึง ถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับผู้จัดการ หรือ กรรมการผู้จัดการหรือไม่ หากปรากฏว่ามีความรับผิดชอบเช่นนั้น กรณีก็ต้องตามมาตรา ๗๘ และหากเป็นกรณีที่ทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจได้ว่าเป็นการยอมให้บริษัท ห้างร้าน ของเอกชนเหล่านั้น อาศัยชื่อของตนเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย ก็จะเป็น กรณี ที่ถือว่า เป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ที่ ๓๘/๒๕๑๘ ข้อ ๕ ซึ่งระบุนห้ามข้าราชการ

ฝ่ายพลเรือน ดำรง ทหาร เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้
จัดการ หรือดำรงตำแหน่ง ที่มีหน้าที่อื่นใน บริษัท ห้างร้าน
ของเอกชน ซึ่งทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจได้ว่าเป็นการยอม
ให้บริษัทห้างร้าน ของเอกชน เหล่านั้น อาศัยชื่อ ของตนเพื่อ
แสวงหาประโยชน์โดยทางตรงหรือทางอ้อม

สำหรับการเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินงานทั่วไป มิใช่
งานบริหารและเกี่ยวกับการเงินนั้น เมื่อลักษณะงานมิใช่
เป็นผู้ต้องรับผิดชอบเช่นเดียวกับกรรมการผู้จัดการ หรือผู้
จัดการ กรณีก็ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ แต่อาจเป็นการ
กระทำผิดวินัยฐานอื่นได้อีก ซึ่งขอยืนยันกับข้อเท็จจริงเป็น
กรณีๆ ไป

การฝ่าฝืนข้อห้ามตามคำสั่งคณะปฏิรูป ฯ จะเป็นความผิดวินัยร้ายแรงฐานใด

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๑๒๐๔๔

ผม ขอเรียนถาม ปัญหา ข้าราชการ พลเรือน
ดังนี้

ตาม คำสั่ง หัวหน้า คณะปฏิรูป การ ปกครอง
แผ่นดิน ที่ ๓๘/๒๕๑๙ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙
ว่า ข้าราชการฝ่ายพลเรือน ดำรง ทหาร จงใจ
ฝ่าฝืนข้อห้ามที่ ๑-๕ เป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรง
นั้น ขอเรียนถามว่า การฝ่าฝืนข้อห้ามดังกล่าว
แต่ละข้อ จะปรับเข้าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนฐานใด

ตอบ

ตาม คำสั่ง คณะปฏิรูป การ ปกครอง แผ่นดิน ที่
๓๘/๒๕๑๙ เรื่อง การปฏิบัติตนของข้าราชการฝ่ายพลเรือน
ดำรง ทหาร กำหนดข้อห้ามการปฏิบัติตนของข้าราชการ
ฝ่ายพลเรือน ดำรง ทหาร ดังนี้

๑. ห้ามรับเลี้ยงจากพ่อค้าที่กระทำการเกี่ยวกับหน่วย
ราชการของตน หรือจากผู้ที่มาติดต่อขออนุญาต หรือขอรับ
บริการจากทางราชการ หรือจากผู้ที่อาจได้รับ ประโยชน์จาก
การปฏิบัติหน้าที่ของตน

๒. ห้ามแต่งเครื่องแบบ หรือ เครื่อง แต่ง ภาย ที่
แสดงให้เห็นว่าเป็นข้าราชการฝ่ายพลเรือน ดำรง ทหาร
เข้าไปในไนท์คลับ สถานอบอบนวด สถานอบาชมุข หรือ
สถานเริงรมย์ต่าง ๆ ยกเว้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๓. ห้ามรับเชิญไปเป็นประธาน หรือเจ้าภาพในพิธี
เปิดบริษัทห้างร้านทางการค้าของเอกชน

๔. ห้าม ออกบัตรเชิญ หรือ ประกาศเชิญ เป็นการ
ทั่วไป เพื่อการเลี้ยงในการเลื่อน ย้าย หรือเปลี่ยนแปลงยศ
หรือตำแหน่ง การเลี้ยงฉลองวันเกิด การฉลองขึ้นบ้านใหม่
และงานสังคมที่มีไว้เป็นประเพณี

๕. ห้ามเป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือ
ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่อื่นในบริษัทห้างร้านของเอกชน ซึ่ง
ทำให้บุคคลทั่วไป เข้าใจได้ว่าเป็นการยอมให้บริษัทห้างร้าน
ของเอกชนเหล่านั้น อาศัยชื่อ ของตนเพื่อแสวงหาประโยชน์
โดยทางตรงหรือทางอ้อม

ข้อห้ามทั้ง ๕ นั้น มีผลเป็นกฎหมาย เพราะเป็น
การกำหนดข้อห้าม และลักษณะ แห่งการกระทำ ที่ถือว่าเป็น
ความผิดโดยถือว่าผู้ฝ่าฝืนคำสั่งนี้กระทำความผิดอย่างร้ายแรง
ฉะนั้น หากข้อใดมีลักษณะแห่งการกระทำใกล้เคียงกับบท
มาตราแห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๙
ก็ถือว่าเป็นการเพิ่มเติมความใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการ-
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๙ เช่น กรณีมาตรา ๑๘ ซึ่งมีบัญญัติว่า
“ข้าราชการ พลเรือน สามัญ ต้องไม่ เป็น กรรมการ ผู้จัดการ
หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้าย

กลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนและบริษัท” กับบทบัญญัติข้อ ๕ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูป การปกครอง แ่่นดิน ที่ ๓๘/ ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นการเพิ่มเติม มาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ ฉะนั้น การฝ่าฝืนข้อห้าม ตามคำสั่งหัวหน้าคณะปฏิรูปดังกล่าวแต่ละข้อนั้น ย่อมเป็น การกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่เอง ส่วนจะปรับเข้าเป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการ พลเรือนฐานใดอีกนั้น ย่อมต้องพิจารณาพฤติการณ์ไปแต่ ละกรณีเป็นราย ๆ ไป

ผมขอร้องว่าจะออกระเบียบให้ข้าราชการที่มี
อายุ ๕๕ ปี ถ้าลาออกจะได้สิทธิเท่าผู้ที่
ครบเกษียณอายุนั้น จริงหรือไม่

ผู้ถาม : สมาชิกวารสารข้าราชการเก่า

ด้วยเมื่อประมาณต้นเดือนพฤษภาคม ๒๕๒๑

ผมได้อ่านพบข่าวที่น่าสนใจ สำหรับ ข้าราชการผู้สูง
อายุในหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน “เดลินิวส์” ซึ่งใน
ข่าวอ้างว่า เป็น คำชี้แจง ของ พันเอก จินดา
ณ สงขลา เลขาธิการ ก.พ. ความว่า ทาง ก.พ. จะ
ได้ออกระเบียบเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือน ที่มี อายุ
ตั้งแต่ ๕๕ ปีขึ้นไป หากมีความประสงค์จะขอลา
ออกจากราชการแล้วก็จะให้สิทธิเสมือนครบเกษียณ
อายุ ทั้งนี้โดยได้พิจารณาเห็นว่า

๑. ข้าราชการส่วนมากที่มีอายุตั้งแต่ ๕๕ ปี
ขึ้นไป ปฏิบัติราชการไม่ค่อยจะได้ผลเพราะสุขภาพ
ไม่สมบูรณ์ เจื่อยชา , ขาดความกระตือรือร้นใน
การทำงาน ไม่มีความคิดริเริ่มที่จะปฏิบัติราชการให้
ดีขึ้น

๒. หากลาออกจากราชการเสีย ก็จะเป็น
การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีอายุ
น้อยได้ เข้ามา ปฏิบัติ ราชการแทนให้ บังเกิดผลดีต่อ
ทางราชการยิ่งขึ้น

๓. การลา ออกจาก ราชการ เสีย ตั้งแต่อายุ
๕๕ ปี ยังมีความสามารถที่จะไปประกอบกิจการงาน
ส่วนตัวได้ เพราะยังไม่แก่เกินไป

ตามเหตุผลเท่าที่ผมจำได้เพียงคร่าว ๆ ตามที่
กล่าวข้างต้น ทาง ก.พ. จึงดำริที่จะออกระเบียบดัง
กล่าวเพื่อเป็นเหตุจูงใจให้ ข้าราชการผู้ที่มีอายุตั้งแต่
๕๕ ปีขึ้นไป ลาออกจากราชการเสีย โดยจะให้สิทธิ
เสมือนการออกเพราะเกษียณอายุ ส่วนผู้ใดจะใช้
สิทธิตามระเบียบหรือไม่ก็ได้ ไม่เป็นการบังคับ

ผมเป็นผู้หนึ่งที่กำลังรับราชการอยู่ในขณะนี้
และมีอายุครบ ๕๕ ปี ขอเรียนว่า เหตุผลที่ ก.พ.
กล่าวอ้างเป็นความจริง และเห็นด้วยทุกประการ
จึงมีความ ประสงค์ที่จะใช้สิทธิ ตาม ระเบียบ ที่กล่าว
แต่ไม่ทราบ ว่าข่าวที่ได้ อ่านพบใน หนังสือพิมพ์ จะ
เป็นความจริงหรือไม่ประการใด ฉะนั้น จึงขอเรียน
ถามท่านบรรณาธิการเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของเรื่องนี้
ดังต่อไปนี้ และขอได้โปรดตอบให้ทราบในวารสาร
ข้าราชการด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอเรียนถามดังนี้

๑. ระเบียบ ดังกล่าว เป็นข้อ จำริ ของ ท่าน เลขาธิการ ก.พ. จริง หรือไม่ ถ้า เป็น ความจริง ระเบียบนี้จะออกใช้เมื่อใด

๒. มูลเหตุจูงใจที่อ้างว่า จะให้สิทธิเสมือน การออกเมื่อครบเกษียณอายุ หมายความว่าอย่างไร ตัวอย่าง ผมขณะนี้ มีอายุครบ ๕๕ ปี เป็นข้าราชการระดับ ๕ ขั้น ๔,๘๘๐ บาท เริ่มเข้ารับราชการ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๘ หากลาออกในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จะมีอายุราชการ ๓๓ ปี บวกเวลาทวีคูณ ๗ ปี รวมเป็น ๔๐ ปี ถ้าใช้สิทธิตามระเบียบนี้ จะได้เวลา ราชการเพิ่มอีก ๕ ปี รวมเป็น ๔๕ ปี และได้เงิน เดือนเพิ่มขึ้นอีก ๑ ขั้น เป็น ๕,๑๗๕ บาท (และใช้ จำนวนปี ๔๕ ปี คูณอัตราเงินเดือน ๕,๑๗๕ ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ) ใช่หรือไม่ หากไม่ใช่ ถูกเป็นอย่างไร (โปรดยกตัวอย่างประกอบด้วย)

ขอได้โปรดตอบให้ทราบทางวารสารข้าราชการด้วย เพราะถ้าระเบียบดังกล่าวออกใช้จริง และได้สิทธิตามที่ผมเข้าใจตามข้อ ๒ ผมคิดว่า คงจะมี ข้าราชการที่มีอายุครบ ๕๕ ปีทั่วราชอาณาจักรซึ่งมี อยู่จำนวนมาก คงจะให้ความสนใจและอาจจะใช้ สิทธิ ตาม ระเบียบ ดังกล่าว เพื่อออกไป พักผ่อน และ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและ มีอายุน้อยเข้ามาบริหารงาน สืบแทนเพื่อให้เกิดผลดี ต่อประเทศชาติเป็นจำนวนมาก

ตอบ

๑. ไม่จริง เป็นเพียงข่าวลือ ซึ่ง ต่างคน ต่างพูด สำหรับผู้ตอบมีความเห็นว่า การกำหนดเวลาเกษียณอายุ น่า จะกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ มิใช่กำหนด ตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการพลเรือน แต่อย่างไรก็ตาม เรื่องการออกจากราชการ เมื่ออายุ เท่านั้น เท่านั้นให้ลาออกได้ ก็ได้มีกำหนดไว้ให้ กระทำได้อยู่แล้วตาม กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

๒. ถ้าจะให้ให้นับเวลาที่มิได้รับราชการและมิได้รับ เงินเดือน เป็นเวลา ราชการให้ ฟรี ๆ ก็จะขัด กับกฎหมายว่า ด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งให้นับเวลาราชการสำหรับ คำนวณบำเหน็จบำนาญได้ตามส่วนที่ได้รับเงินเดือน ก็จะ ยุ่งกันใหญ่ ผู้คนคงจะลาออกกันมากเพราะนอนอยู่เฉย ๆ เงินเดือนก็ได้ เวลาราชการก็ได้

อยากทราบระเบียบการทำงานของลูกจ้าง ของส่วนราชการ

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๘๐๔

ตามที่ กระผมได้ สมัคร เป็น สมาชิก วารสาร ข้าราชการ กระผมมีความประสงค์อยากทราบว่า ระเบียบ การลงเวลาทำงาน ของข้าราชการ, ลูกจ้าง ประจำ, ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน และลูกจ้างชั่วคราวรายวัน ของส่วนราชการ เพราะกระผมเห็นว่า การทำงาน ของข้าราชการ และลูกจ้าง ประจำของ ส่วนราชการบางแห่งไม่ค่อยเหมือนกัน และกระผม

เห็นว่า หัวหน้าส่วนราชการพูดว่า ลูกจ้างประจำ
ต้องทำงานให้ได้วันละ ๘ ชั่วโมง อาทิตย์หนึ่งอย่าง
ต่ำ ๔๐ ชั่วโมง (ไม่รวมวันเสาร์—อาทิตย์) จะ
จริงหรือไม่ ขอได้โปรดตอบชี้แจงรายละเอียดให้
ผมทราบด้วยทางวารสาร ก.พ. จะขอบคุณมาก

ตอบ

กำหนดเวลาทำงานของลูกจ้างประจำต้องเป็นไปตาม
ระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๑๒
คือ กำหนดเวลาทำงานปกติให้เป็นไปตามเวลาทำงานของ
ทางราชการ ส่วนราชการใดมีเหตุพิเศษจะกำหนดเวลาทำ
งานปกติไว้ เกินกว่าก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสัปดาห์ละ ๔๘
ชั่วโมงโดยไม่รวมเวลาหยุดพัก ถ้าเป็นลูกจ้างรายวันและ
รายชั่วโมง เวลาเข้าทำงานและเวลาเลิกงานส่วนราชการเจ้า
ของงานเป็นผู้กำหนด แต่จะต้องมีเวลาทำงานโดยได้รับค่า
จ้างอัตราปกติวันหนึ่งไม่น้อยกว่า ๘ ชั่วโมงโดยไม่รวมเวลา
หยุดพัก และสัปดาห์หนึ่งไม่น้อยกว่า ๔๐ ชั่วโมง แต่ไม่
เกิน ๔๘ ชั่วโมงโดยให้ถือวันหยุดพิเศษ วันลาป่วย วันลาิจ
และพักผ่อนที่ได้รับค่าจ้างเต็มเสมือนเป็นเวลาทำงาน ปัญหา
ของคุณจึงตอบได้ว่าถ้าส่วนราชการที่คุณทำงานอยู่ได้กำหนด
เวลาทำงานไว้เช่นนั้นก็ย่อมเป็นไปตามนั้น

ผู้ตอบปัญหาประจำ

สำนักงาน ก.พ.

สมศักดิ์	ศุภะวัชยุเดช
จามร	จันทร์ศักดิ์
สมเกียรติ	ชุมวิสูตร
ศวันดา	เกิดผล
เพ็ญวดี	ธรรมนิจุล

กรมบัญชีกลาง

ผาสุนิตย์	ปิ่นจระจ
สมพงษ์	วัฒนสระ

วิเศษชนแท้

เมรอรอลเย็นชื่น
พาดุณระรินชื่นใจ

สภาพการครองชีพ ของข้าราชการพลเรือน

นิวัฒน์ วชิรวิภากร *

ในรอบปี ๒๕๒๐ - ภาวะการครองชีพของประชากรโดยทั่วไปมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ อันเนื่องมาจาก ต้นทุน การผลิต ของสินค้า ประเภทอุตสาหกรรมได้เพิ่มสูงขึ้น ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตโดยทั่วไปคือ การเพิ่มสูงขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในต้นปี ๒๕๒๐ ซึ่งมีผลกระทบต่อราคา สินค้า อุปโภคบริโภค ที่ผลิตขึ้นในประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งราคาสินค้าที่สั่งเข้ามาจากต่างประเทศ ภาวะการอันนี้มีผลผลักดันให้ ทางรัฐบาล ต้องประกาศ ขึ้นค่าจ้าง ขั้นต่ำจากวันละ ๒๕ เป็นวันละ ๒๘ บาท ในเขตกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง ต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากการขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าจ้างแรงงาน มีส่วน สำคัญ ที่ทำให้ ราคา สินค้าในช่วงหลังปี ๒๕๒๐ เพิ่มสูงขึ้น และมีแนวโน้มที่เพิ่มต่อไปตลอดปี ๒๕๒๑ ประกอบกับการลดค่าของเงินดอลลาร์อเมริกัน ซึ่งจะทำให้ราคาสินค้าเข้าเพิ่มสูงขึ้น และราคาสินค้าออกซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตรกรรม ปริมาณส่งออกจะไม่เพิ่มสูงขึ้น

แต่ประการใด เพราะผล การผลิตในช่วง หลังปี ๒๕๒๐ ตกต่ำลงอย่างมาก เนื่องมาจากภาวะความแห้งแล้งในเขต พื้นที่ เกษตรทั่วไป ดังนั้น จึงพอจะคาดหวังได้ว่าในช่วงปี ๒๕๒๑ นี้ ภาวะการครองชีพของประชาชนโดยทั่วไปจะเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อภาวะ การครองชีพของข้าราชการพลเรือนเป็นอย่างมาก

นอกจากผลกระทบ ที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๒๐ แล้ว ในปี ๒๕๒๑ นี้ ก็มีปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การ ครองชีพ ของ ข้าราชการ พลเรือน เช่น กัน ประการแรกคือการขึ้นภาษีน้ำมันเบนซิน ซึ่งจะ ทำให้สินค้าต่าง ๆ เพิ่มสูงขึ้น แม้รัฐบาลจะมีตัวเลข และข้อมูลต่าง ๆ มาอ้างว่าการขึ้นภาษีน้ำมันเบนซิน มีผลกระทบต่อราคาสินค้าน้อยมากแต่พ่อค้าคนกลางก็จะขึ้นราคาสินค้าอยู่นั่นเอง เพราะหลักการของพ่อค้าโดยทั่วไปนั้น หวังกำไรเป็นสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงจริยธรรมและความเดือดร้อนของประชาชนทั่วไป ถ้ารัฐบาลไม่มีมาตรการควบคุมราคาสินค้ามิให้เพิ่มขึ้นแล้ว ผู้มีรายได้ประจำคือ ข้าราชการ

* ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายค่าตอบแทนและประโยชน์เกื้อกูล กองวิชาการ สำนักงาน ก.พ.

และกรรมกรทั่วไป ก็จะได้รับ ความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัส ประการที่สอง เมื่อกรรมกรได้รับความเดือดร้อนแล้ว ก็จะรวมกลุ่มเรียกร้องให้มีการปรับปรุงค่าจ้างแรงงาน เพื่อให้กรรมกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือต้นทุนการผลิตสินค้าต่าง ๆ ก็จะสูงขึ้น แต่ข้าราชการพลเรือนนั้นไม่มีกำลังหรือกลุ่มพลังใด ๆ ที่จะเรียกร้องขอความเห็นใจจากรัฐบาลได้ ก็จะมีรายได้คงที่อยู่เหมือนเดิม แต่จะเพิ่มความเดือดร้อนทับทวีขึ้น ประการที่สาม ข้าราชการ ที่มี กลุ่ม พลัง หนุนหลัง หรือ พวก ที่สามารถรวมกลุ่มได้อย่างเหนียวแน่นก็สามารถเรียกร้องให้รัฐบาล ปรับปรุง เงินเดือน ของ กลุ่ม ของตน โดยเฉพาะให้สูงขึ้น ซึ่งได้แก่ ทหาร ตุลาการ อัยการ ข้าราชการเหล่านี้จะได้รับเงินเดือนสูงขึ้นกว่าข้าราชการพลเรือนทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการบรรจุครั้งแรกหรือขั้นสูงสุด เช่น ทหารผู้ที่มิวติปริญาตรีบรรจุครั้งแรกจะได้ ๑,๙๘๕ บาท หรือ ตุลาการ อัยการ บรรจุครั้งแรกก็จะได้ ๓,๔๒๐ บาท อันที่จริงแล้วไม่ว่าจะเป็น ข้าราชการพลเรือน หรือ ทหาร หรือตุลาการ หรืออัยการก็ตามต่างก็เป็นมนุษย์เช่นกัน มีความต้องการทั้งทางกายและจิตใจคล้ายคลึงกัน เมื่อหน้าที่ความรับผิดชอบใกล้เคียงกันแล้วก็ควรได้รับ อัตราเงินเดือน ที่ใกล้เคียงกัน มิควรให้อัตราเงินเดือนแตกต่างกันมาก แบบมือใครยาวสาวได้สาวเอา รัฐบาลในฐานะที่เป็นหลักกลางของข้าราชการทั้งหมด คล้ายกับพ่อของลูกๆ ทุกคน ก็ควรได้จัดสรรให้ลูกทุกคนได้รับความ

เสมอภาคโดยเท่าเทียมกันด้วย

เมื่อเปรียบเทียบ อัตรา เงินเดือน ขั้น สูงสุด ของข้าราชการพลเรือนกับข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ และทหารนั้น ข้าราชการพลเรือนจะมีอัตราเงินเดือนต่ำที่สุด นั่นคือในขณะที่ข้าราชการ พลเรือน ใน ระดับ ปลัด กระทรวง ซึ่งเป็นตำแหน่งสูงสุดนั้นจะมีอัตราเงินเดือน ๑๐,๙๐๐ บาท อัตรา เงิน เดือน ขั้น สูง สุด ของ ตุลาการ จะได้ ๑๓,๕๐๐ บาท ซึ่งมากกว่าข้าราชการพลเรือนประมาณร้อยละ ๒๘ ข้าราชการอัยการจะมีอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุด ๑๓,๒๔๕ บาท สูงกว่าข้าราชการ พลเรือน ประมาณ ร้อยละ ๒๒ ส่วนทหารนั้นในระดับพลเอกก็จะมีอัตราเงินเดือนสูงกว่าข้าราชการพลเรือนประมาณร้อยละ ๒๒ เช่นกัน แต่ถ้าระดับพลเอกที่ครองอัตราจอมพล เช่น แม่ทัพบก เรือ อากาศ ก็จะมีอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุด ๑๓,๘๒๐ บาท ซึ่งจะสูงกว่าข้าราชการพลเรือน ประมาณ ร้อยละ ๒๗ จะเห็นได้ว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนนั้น ต่ำกว่าข้าราชการประเภทอื่นมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้าราชการพลเรือนนั้นมีความสำคัญในหน้าที่ความรับผิดชอบ และศักดิ์ศรีด้อยกว่าข้าราชการประเภทอื่นมาก จึงได้อัตราเงินเดือนต่ำกว่าผู้อื่น อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารัฐบาลจะได้ปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนเสียใหม่ โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๒๑

เป็นต้นไป โดยอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของข้าราชการพลเรือน คือระดับปลัดกระทรวงจะได้เพิ่มขึ้นเป็น ๑๒,๖๕๐ บาทก็ตาม แต่ก็ยังคงต่ำกว่าอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของข้าราชการประเภทอื่น ๆ อยู่นั่นเอง

จากการสำรวจรายได้รายจ่ายของข้าราชการพลเรือนในปี ๒๕๑๘ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงาน ก.พ. ปรากฏว่า ข้าราชการพลเรือนระดับ ๑ ถึงระดับ ๖ ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวและหาเลี้ยงชีพด้วยตัวคนเดียวและมีรายได้จากทางราชการแต่เพียงอย่างเดียว นั้น จะมีรายได้ประมาณเดือนละ ๒,๖๕๓ บาท แต่จะมีรายจ่ายสูงถึง ๓,๖๓๖ บาท จึงทำให้มีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ประมาณเดือนละ ๙๘๓ บาท หรือประมาณร้อยละ ๓๗ ของรายได้ ถ้าพิจารณาในแต่ละระดับแล้ว แม้แต่ข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ซึ่งมีรายได้จากทางราชการประมาณเดือนละ ๕,๒๘๒ บาท ก็ยังไม่สมดุลกับรายจ่าย ซึ่งมีจำนวนสูงถึง ๕,๙๑๘ บาท นั่นคือ ข้าราชการพลเรือนในระดับ ๖ ก็ยังมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ประมาณร้อยละ ๑๒ ของรายได้ ดังนั้น การที่รัฐบาลจ่ายเงินช่วยเหลือ ค่าครองชีพให้แก่ข้าราชการ เฉพาะ ที่มีเงินเดือนต่ำกว่าเดือนละ ๔,๐๘๕ บาท นั้น จึงไม่ถูกต้องกับข้อเท็จจริง เพราะจากการสำรวจในปี ๒๕๑๘ แม้แต่ข้าราชการพลเรือนที่มีรายได้ประมาณเดือนละ ๕,๒๘๒ บาท ก็ยังมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ดังนั้น จึง

ควรมีมาตรการในการปรับปรุงรายได้และสวัสดิการข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสมต่อไป

ถ้าพิจารณาถึงหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีฐานะเป็นลูกจ้างของรัฐบาลเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน พนักงานรัฐวิสาหกิจเหล่านี้ นอกจากได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพแล้ว บางหน่วยงานกำหนดให้มีเงินยังชีพและเงินเพิ่มเงินเดือนให้แก่พนักงานอีกด้วย พนักงานรัฐวิสาหกิจนี้ต่างได้รับเงินเพิ่มต่าง ๆ มาก่อนข้าราชการทั้งสิ้น และทุกคนต่างได้รับไม่น้อยกว่าคนละ ๓๐๐ บาท บางแห่งกำหนดเงินเพิ่มต่าง ๆ รวมแล้วมากกว่า ๖๕๐ บาทก็มี

จะเห็นได้ว่า ข้าราชการพลเรือนและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นผู้ทำงานให้แก่รัฐบาลเช่นกัน จะได้รับผลตอบแทนจากการทำงานไม่เท่ากัน โดยเฉพาะข้าราชการพลเรือนนั้น นอกจากจะมีอัตราเงินเดือนต่ำกว่าพนักงานรัฐวิสาหกิจในระดับหน้าที่ความรับผิดชอบที่เท่ากันแล้ว ยังได้รับการช่วยเหลือในเรื่องเงินเพิ่มค่าครองชีพไม่เท่าเทียมกันด้วย

จากข้อเท็จจริงในการเปลี่ยนแปลงของค่าครองชีพโดยพิจารณาจากดัชนีราคาผู้บริโภคจากรายงานของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ปรากฏว่าในปี ๒๕๑๗ มีดัชนีราคาผู้บริโภค ๑๗๑.๗ แต่ใน

เดือนกันยายน ๒๕๒๐ ก็ได้เพิ่มสูงขึ้นเป็น ๒๐๗.๘ ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นจากเดิมในอัตราร้อยละ ๒๑ จากการเปลี่ยนแปลงของค่าครองชีพดังกล่าวนี้ รัฐบาลจึงได้ทำการปรับปรุงค่าจ้างขั้นต่ำให้เพิ่มสูงขึ้น จากวันละ ๑๖ บาท ในปี ๒๕๑๗ ให้เป็นวันละ ๒๘ บาท ในเดือนตุลาคม ๒๕๒๐ โดยให้เพิ่มสูงขึ้นจากปี ๒๕๑๗ ถึงร้อยละ ๗๕ ทั้งนี้ เพราะรัฐบาลได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงรายได้ของแรงงานให้สูงขึ้น จึงได้มีการปรับปรุงอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเสียใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับการเพิ่มสูงขึ้น

ของค่าครองชีพ แต่ในขณะเดียวกันรัฐบาลก็มีได้มีนโยบายที่จะปรับปรุงอัตราเงินเดือน ของข้าราชการพลเรือน แต่ประการใด ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าอัตราค่าครองชีพในปัจจุบันนี้ได้เพิ่มสูงขึ้นมาก ข้าราชการพลเรือนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงได้รับความกระทบกระเทือนจากการเปลี่ยนแปลงของค่าครองชีพเป็นอย่างมากอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากปัญหา และ เหตุผล ต่าง ๆ ดังกล่าว แล้ว จึงควรที่จะได้มีการปรับปรุงเงินเดือนและสวัสดิการ ข้าราชการพลเรือน เพราะถ้ารายได้และสวัสดิการของข้าราชการพลเรือนไม่เหมาะสมกับภาวะการครองชีพและความเป็นธรรมแล้ว การที่จะให้ข้าราชการพลเรือน ทำงานอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพนั้นจึงไม่อาจจะเป็นไปได้ เพราะข้าราชการส่วนมากจะใช้เวลาส่วนหนึ่งไปทำงานอื่นเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว แรงงานทางด้านข้าราชการนั้นนับว่ามีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ และมีจำนวนมากประมาณ ๑ ใน ๔ ของแรงงานนอกเกษตรกรรม ข้าราชการจึงนับเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะใช้ในการพัฒนาประเทศ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญใน แขนง วิชา ต่าง ๆ ลดหลั่น ลงมาจนถึงผู้ใช้แรงงานทั่วไป เป็นผู้วางแผนดำเนินงานในการใช้วัสดุ กำลังเงินและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ การที่รัฐบาลจะทำให้ตัวจักรด้านนี้ทำงานอย่าง

มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการจัดระบบงานที่ดี วางตัวคนให้เหมาะสมกับงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจนให้ค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ ที่เหมาะสมกับภาวะการครองชีพด้วย ทั้งนี้ เพื่อจูงใจให้ข้าราชการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และจูงใจมิให้ข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถลาออกจากราชการไปสู่งานเอกชน ถ้ารัฐบาลขาดคนที่มีความรู้ความสามารถหรือทำงานไม่มีประสิทธิภาพแล้ว การพัฒนาประเทศเพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ย่อมเป็นไปไม่ได้ ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีมาตรการในการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและสวัสดิการของข้าราชการพลเรือนโดยด่วนที่สุด เพื่อความเป็นธรรมแก่ข้าราชการพลเรือน และเพื่อแก้ไขปัญหเกี่ยวกับขวัญกำลังใจเกียรติภูมิและสมรรถภาพของข้าราชการ พลเรือน อย่างจริงจัง แล้ว ก็ควรทุ่มงบประมาณเพื่อปรับปรุง งานด้านนี้ อย่างเต็มที่ เพราะถ้าปล่อยไปเช่นนี้แล้ว ปัญหาการปราบปรามการคอร์รัปชัน ก็จะมีอยู่ไม่สิ้นสุด และจะเกิดผลเสียหายแก่ประเทศชาติในที่สุดได้ เมื่อรัฐบาลทุ่มงบประมาณเพื่อปรับปรุงงานนี้อย่างเต็มที่แล้ว ก็จะต้องวางมาตรการให้มีการจัดคนให้เหมาะสมกับงาน และสมดุลกับงานที่ทำ ต้องมีการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างจริงจัง ในขณะเดียวกันก็ต้องมีมาตรการควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภคมิให้เพิ่มสูงขึ้นจนผิดปกติด้วย

ในการ ปรับปรุง รายได้ ของ ข้าราชการ

พลเรือนนั้นอาจกระทำได้ ๒ ลักษณะด้วยกัน คือปรับปรุงอัตราเงินเดือน ซึ่งเป็นรายได้ที่เห็นได้ชัดให้สูงขึ้น ประการหนึ่ง และปรับปรุงสวัสดิการให้ข้าราชการส่วนมากได้รับความช่วยเหลือและให้เกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการมากยิ่งขึ้นอีกประการหนึ่ง

ในการปรับปรุงอัตราเงินเดือนนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้กำหนดกลไกในการปรับปรุงอัตราเงินเดือนให้แล้ว โดยให้ออกพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่จากอัตรา ก. เป็นอัตรา ข., ค., ง. จ. หรือ ฉ. ตามความเหมาะสม หรือมีเงินนั้นก็ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวให้สูงขึ้นจากเดิม จากข้อมูลและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นควรกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการให้สูงขึ้นโดยเปลี่ยนไปใช้ บัญชีอัตราเงินเดือนอัตรา จ. ซึ่งทำให้อัตรเงินเดือนขั้นต้นได้รับเดือนละ ๙๕๕ บาท และอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดเดือนละ ๑๓,๒๔๕ บาท วิธีการนี้จะทำให้ข้าราชการทุกคนได้รับการปรับอัตราเงินเดือนให้ สูงขึ้นในสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน

เนื่องจากรัฐบาลมิได้มีการปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการ พลเรือน ตามภาวะ การเปลี่ยนแปลงของค่าครองชีพ ดังนั้น เมื่อมีการพิจารณาปรับปรุงเงินเดือนแต่ละครั้ง จึงต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการมาก ตามหลักการแล้วควรมีการปรับปรุง

เงินเดือนทุกระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงของค่าครองชีพ อย่างน้อยที่สุดควรมีการปรับปรุงเงินเดือนทุกระยะ ๒ ปี การปรับปรุงเงินเดือนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ จะช่วยส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการทำงานของข้าราชการ และไม่ก่อให้เกิดปัญหาในด้านงบประมาณดำเนินการมากเหมือนกับปล่อยทิ้งไว้เป็นระยะเวลานาน ดังนั้น รัฐบาลจึงควรมีมาตรการในการ ปรับปรุง เงินเดือนให้ เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของค่าครองชีพไว้อย่างแน่นอน

ในด้าน สวัสดิการ ก็ควร พิจารณา ปรับปรุง สวัสดิการให้เกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการทั่วไปมากที่สุด สวัสดิการที่ควรจะได้รับพิจารณาในการปรับปรุงแก้ไข คือ

๑. ปรับปรุงระเบียบการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น ในปัจจุบัน รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือแก่ข้าราชการในด้านนี้บ้างอยู่แล้ว คือจัดให้มีบ้านพักของทางราชการและช่วยเหลือค่าเช่าบ้านแก่ข้าราชการ แต่ก็ยังไม่ทั่วถึงและไม่เป็นธรรม เพื่อให้การช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัย เป็นสวัสดิการอย่างหนึ่งที่ทางราชการจัดให้กับข้าราชการ จึงควรได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การช่วยเหลือด้านนี้เสียใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการจัดสวัสดิการที่แท้จริง คือต้องจัดให้เพียงพอและเป็นธรรมแก่ข้าราชการทุกคน โดยการจัดสร้างบ้านพักให้อย่างทั่วถึง หรือให้เป็นเงินช่วยเหลือค่าที่อยู่อาศัยแก่ข้าราชการทุกคนตามสภาพการสมรส

๒. ปรับปรุงระเบียบเงินช่วยเหลือบุตร การให้ ความ ช่วยเหลือ บุตร ข้าราชการ ทุกคนในอัตราคนละ ๕๐ บาทนั้น มีลักษณะเป็นเบี้ยหวัดตก และไม่สอดคล้องกับแผนการคุมกำเนิดแห่งชาติ จึงควร ปรับปรุงใหม่โดยให้ การช่วยเหลือ บุตรไม่เกิน ๒ คน โดยให้คนละ ๑๐๐ บาท แต่ไม่ตัดสิทธิของผู้เคยได้รับมากกว่านี้เคยเดิม แต่ในปัจจุบันนี้ทางราชการได้ปรับปรุงระเบียบเงินช่วยเหลือบุตรเสียใหม่ โดยให้การช่วยเหลือบุตรไม่เกิน ๓ คนโดยบุตรคนที่ ๔ ซึ่งเกิดตั้งแต่วันที่ ๑ ม.ค. ๒๕๒๒ เป็นต้นไป จะไม่ได้รับการช่วยเหลือ แต่จำนวนเงินช่วยเหลือบุตร ยังคงให้ในอัตรา คนละ ๕๐ บาทเท่าเดิม

๓. ช่วยเหลือสิ่งของอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในการครองชีพ การช่วยเหลือข้าราชการ โดยให้สินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีพนั้นเป็นวิธีการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ราชการวิธีหนึ่ง สินค้าเหล่านี้ต้องอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน กับสินค้าที่จำหน่ายในท้องตลาด วิธีการช่วยเหลือนี้อาจกระทำได้ ๒ วิธี คือ

(๑) แจกคูปองให้แก่ข้าราชการทุกคน เพื่อนำไปซื้อสินค้าที่จำเป็นตามที่กำหนดไว้จากร้านสหกรณ์ ร้านค้าย่อยที่อยู่ในความควบคุมของกรมการค้าภายใน

(๒) จัดตั้งสหกรณ์ ขายสินค้าราคาถูก ให้แก่ข้าราชการโดยเฉพาะ สินค้าที่จัดขายไม่จำเป็นต้องจัดหีบห่อให้สวยงามเหมือนในท้องตลาด แต่คุณภาพและปริมาณต้องเท่ากับท้องตลาดและมีราคาถูกกว่าท้องตลาด

เมื่อได้ ปรับปรุงสวัสดิการ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้ของข้าราชการแล้ว ในขณะเดียวกันก็ควรพิจารณาปรับปรุงสวัสดิการบางประเภทให้เกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการหม่มาก และประหยัดงบประมาณ เพื่อจะได้นำเงินส่วนที่ประหยัดได้นี้มาสมทบ เป็นงบประมาณ ที่จะใช้ ปรับปรุงสวัสดิการต่าง ๆ ตามข้อเสนอ สวัสดิการที่ควรพิจารณาปรับปรุง คือ

๑. ยกเลิกเงินยังชีพภาคใต้ เป็นเงินช่วยเหลือค่าครองชีพที่จ่ายให้แก่ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในจังหวัดภาคใต้ แต่เนื่องจากในปัจจุบันค่าครองชีพในแต่ละภาคเพิ่มสูงขึ้นอยู่ในระดับเดียวกัน ดังนั้น การช่วยเหลือเฉพาะข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดภาคใต้จึงไม่เป็นธรรม จึงควรยกเลิกเงินยังชีพอีก เพื่อจะได้นำเงินนี้มาใช้จ่ายในการปรับปรุงสวัสดิการด้านอื่น ๆ

๒. ควร ยกเลิก เบี้ย ประชุม เหม่าจ่าย และให้จ่ายเท่าที่มีการประชุมจริง ในขณะเดียวกันก็ควรกำหนดไว้ด้วยว่า ข้าราชการแต่ละคนจะเป็น

กรรมการและอนุกรรมการได้ไม่เกินคนละ ๓ คณะ เพื่อให้ข้าราชการมีเวลามาใช้พิจารณาบริหารงานราชการ ประจำได้ อย่างเต็มที่ และสามารถนำเบี้ยประชุม ที่ประหยัดได้ มา สมทบใช้จ่าย ปรับปรุงสวัสดิการด้านอื่น ๆ

๓. ปรับปรุงระเบียบค่าสอนพิเศษ เนื่องจากในปัจจุบัน อัตราค่าจ้าง ของครูอาจารย์ในสถานศึกษาต่าง ๆ นั้น มีอยู่อย่างเพียงพอแล้ว จึงไม่ควรที่จะให้มีการเบิกค่าสอนพิเศษอีก เว้นแต่มีความจำเป็นก็ควรให้เบิกค่าสอนพิเศษได้ไม่เกินคนละ ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณด้านนี้

ข้อเสนอในการปรับปรุงเงินเดือนและสวัสดิการของข้าราชการนี้ จะเป็นวิธีการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ข้าราชการทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะช่วยให้ข้าราชการ มีรายได้ใกล้เคียง กับ ค่าครองชีพ ที่สูงขึ้น และช่วยขจัดความเหลื่อมล้ำในด้านรายได้ของข้าราชการ เมื่อได้มีการ ปรับปรุงเงินเดือนและสวัสดิการข้าราชการแล้ว ก็ควรที่จะมีมาตรการในการปรับปรุงสมรรถภาพ และอัตราค่าจ้างข้าราชการพร้อมกันไปด้วย อัตราค่าจ้างของข้าราชการนั้นไม่ควรกำหนดไว้มากจนเกินความจำเป็น ควรพิจารณากำหนดอย่างประหยัดและรอบคอบ ที่สุด เพื่อให้ การ ทำงาน ของ ข้าราชการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และเพื่อประหยัดงบประมาณในการดำเนินการด้วย

สรุปข่าวที่น่าสนใจในวงราชการ

นายกรัฐมนตรี สั่งการ แบ่ง หน้าที่ และ มอบ หมายงานในสำนักนายกรัฐมนตรี

เนื่องจากหน่วยงานในสำนักนายกรัฐมนตรี มีรวมด้วยกันทั้งหมดถึง ๒๕ หน่วยงานนั้น พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่ง สำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๑๔๐/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๒๘ ส.ค. ๒๑ เรื่องมอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรีสั่งและปฏิบัติ ราชการแทน นายกรัฐมนตรีดังต่อไปนี้

รองนายกรัฐมนตรี (นายสุนทร หงส์ลดารมภ์) สั่งและปฏิบัติราชการแทนเกี่ยวกับส่วนราชการสำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรมวิเทศสหการ

รองนายกรัฐมนตรี (พลเอกบุญชัย บำรุงพงศ์) สั่งและปฏิบัติราชการแทนเกี่ยวกับส่วนราชการสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมประมงข้าวกลาง และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

รองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ โทตระกิตย์) สั่ง และ ปฏิบัติ ราชการแทน เกี่ยวกับ ส่วนราชการ สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีและสำนัก

งานคณะกรรมการกฤษฎีกา

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (พลโทบุญเรือน บัวจัญญ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนเกี่ยวกับส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริต และ ประพฤติ มิชอบ ใน วงราชการ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมพร บุญยคุปต์) สั่งและปฏิบัติราชการแทนเกี่ยวกับส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักงานพลังงานแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติและองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอกถวิล รายนานนท์) สั่งและปฏิบัติราชการแทนเกี่ยวกับส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย องค์การสวนสัตว์และองค์การส่งเสริมการกีฬาแห่งประเทศไทย

ในกรณี การ ให้ ความ เห็นชอบ หรือ อนุมัติ
แทนคณะรัฐมนตรี ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีลง
วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๐ สำหรับส่วนราชการ
และรัฐวิสาหกิจที่ได้มอบหมาย และ มอบอำนาจให้
รัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ส่ง และปฏิบัติ
ราชการแทนนายกรัฐมนตรีตามคำสั่งนี้ ให้เป็น
อำนาจของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมภพ ไท-
ตระกิตย์)

เมื่อรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ประจำ
สำนักนายกรัฐมนตรีได้ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย
และส่งมอบอำนาจไปแล้ว ให้ทำบัญชีย่อเรื่องเสนอ
นายกรัฐมนตรีทราบทุกสัปดาห์วัน (สำนักข่าวไทย
๑๑ ก.ย. ๒๕)

อธิบดี กรม การ ปกครอง ขี แจง ราย ละเอียด พ.ร.บ. บริหารเมืองพัทยา

นายดำรง สุนทรสารทูล อธิบดีกรมการ
ปกครองแถลงเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๑ เกี่ยว
กับพระราชบัญญัติบริหารเมืองพัทยา ซึ่งได้ผ่าน
ความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และ
อยู่ในระหว่างรอการลงพระปรมาภิไธยว่า หาก
กฎหมายดังกล่าวประกาศใช้บังคับ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย ก็ จะ แต่งตั้ง สมาชิก สภา เมือง
พัทยาขึ้นจำนวน ๑๗ คน ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐
วัน ซึ่งสมาชิกที่จะแต่งตั้งดังกล่าวนี้มีเงื่อนไขว่า
จะต้องเป็น บุคคลที่ประกอบอาชีพ หรือ ธุรกิจอยู่ใน
เมืองพัทยาจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้ง

หมด และที่เหลือจะพิจารณาเลือกข้าราชการที่มี
บทบาทเกี่ยวข้อง เช่น จากสำนักผังเมือง คณะ
กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กรมโยธาธิการ
อ.ส.ท. นอกจากนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาด-
ไทยยังจะต้องแต่งตั้งปลัดเมืองพัทยา เพื่อทำหน้าที่
บริหารกิจการเมืองพัทยาให้เป็นไปตามนโยบายของ
สภาเมืองพัทยา และมีรองปลัดเมืองพัทยาจำนวน
ไม่เกิน ๒ คน ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยปลัดเมืองพัทยา
บริหารกิจการเมืองพัทยาดำเนินการที่ ปลัดเมืองพัทยามอบ
หมาย โดยตำแหน่งปลัดเมืองพัทยานั้นจะอยู่ใน
ดุลพินิจ ของ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยที่
จะจ้างคนภายนอกหรือข้าราชการ โดยอธิบดีกรม
การปกครองให้ความเห็นว่า ในระยะเริ่มต้นควร
แต่งตั้งข้าราชการทำหน้าที่ชั่วคราวแล้วค่อยพิจารณา
คนที่ มีความ สามารถเหมาะสม มา บริหาร ภายหลัง
สำหรับบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่
บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ก็
จะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ในเขตเมืองพัทยากภายใน ๖
เดือนนับตั้งแต่กฎหมายใช้บังคับ

นอกจากนี้บรรดากิจการทรัพย์สิน หัน สิทธิ
จะเป็นงบประมาณของสุขาภิบาลนาเกลือ และ
องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดชลบุรี ใน ส่วน ที่อยู่ใน
เขตเมืองพัทยา รวมทั้งบรรดาพนักงาน ลูกจ้าง
และ ข้าราชการส่วน ท้องถิ่นที่ ปฏิบัติราชการ อยู่ใน
เขตเมืองพัทยา แต่ไม่รวมถึงข้าราชการส่วนจังหวัด
ซึ่งปฏิบัติราชการประจำ ณ ที่ทำการอำเภอบางละมุง
ซึ่ง จะถูก โอน ไป ขึ้นอยู่กับ เมืองพัทยา ด้วยใน วันที่

พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ และในระยะที่
กระทรวงมหาดไทย ยังไม่ได้ ออก ระเบียบ หรือ ข้อ
บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ก็ให้นำระเบียบหรือข้อ
บังคับของกระทรวงมหาดไทยที่ใช้บังคับแก่เทศบาล
นครมาใช้บังคับแก่เมืองพัทยาโดยอนุโลมได้ อนึ่ง
การดำเนินการ ดังกล่าวนี้นี้เป็นไปตามบทเฉพาะ กาล
ซึ่งกำหนดให้มีระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี (สำนักข่าวไทย
๑๓ ก.ย. ๒๕๖๑)

แก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์

นายสมภพ โหตระกิตย์ รองนายกรัฐมนตรี
ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวที่ทำเนียบรัฐบาล ถึงเรื่องการ
แก้ไข พระราชบัญญัติ ป้องกัน และ ปราบปราม การ
กระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องของ
สภาความมั่นคงแห่งชาติที่รับไปพิจารณาแก้ไข โดย
สภาความมั่นคงแห่งชาติ มีคณะกรรมการ กฎหมาย
อยู่ เมื่อแก้ไขเรียบร้อยแล้วสภาความมั่นคงจึงเสนอ
มายังคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งขณะนี้คณะ
กรรมการกฎหมายของสภาความมั่นคงแห่งชาติกำลัง
พิจารณาอยู่อย่างรีบเร่ง (สำนักข่าวไทย ๑๖ ส.ค. ๒๕๖๑)

กระทรวงพาณิชย์ ยกฐานะสำนักงานประกัน ภัยขึ้นเป็นกรม

ขณะที่พิจารณาระเบียบ บริหาร ราชการ ของ
นายกรัฐมนตรี ซึ่งมี นายสมภพ โหตระกิตย์ รอง
นายกรัฐมนตรี เป็น ประธาน ได้ประชุมเมื่อ

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๑ พิจารณาให้ความเห็น
ชอบเรื่อง กระทรวงพาณิชย์ ขอยก ฐานะ สำนักงาน
ประกันภัย ซึ่งมีฐานะเป็นกอง ๆ หนึ่ง ใน สำนักงาน
ปลัดกระทรวงขึ้นเป็นกรม ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติ
งานของสำนักงานประกันภัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
ให้สามารถดูแลควบคุมงานด้านประกันภัยได้
อย่างทั่วถึง (สำนักข่าวไทย ๑ ก.ย. ๒๕๖๑)

สภาต่ออายุกรรมการ ป.ป.ป. อีก ๒ ปี

ในการ ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อ
วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑ รัฐบาลได้เสนอขอความ
เห็น ชอบเรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการ ป้องกัน และ
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราช-
การต่ออีก ๒ ปี เนื่องจากวาระการดำรงตำแหน่งของ
คณะกรรมการ ป.ป.ป. ชุดเดิม จะสิ้นสุดลงในวันที่
๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ นี้ หลังจากที่สมาชิกสภาฯ ได้
อภิปรายถึงผลงานของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ในรอบ
ปีที่ผ่านมาแล้วก็ลงมติให้ความเห็นชอบตามที่รัฐบาล
เสนอ คือให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ดำรง
ตำแหน่งต่ออีก ๒ ปี ซึ่งกรรมการชุดดังกล่าวนี้มี
นายโชค จารุจินดา เป็นประธาน นายสุธี อากาศ-
ฤทธิ์ เป็นเลขาธิการ และกรรมการอื่น ๆ อีกรวม
๑๑ คน (ไทยรัฐ ๑๕ ก.ย. ๒๕๖๑)

อาวุธ วรรณวงศ์

บำเหน็จบำนาญกับสิทธิบำนาญ

สมพงษ์ วัฒนสระ *

๑. คำถาม บำเหน็จบำนาญคืออะไร

คำตอบ บำเหน็จบำนาญ คือเงินที่รัฐให้แก่ข้าราชการหรือทายาทของข้าราชการ เป็นการตอบแทนความดีความชอบในการที่ข้าราชการผู้นั้นได้รับราชการมา

ความชอบที่ได้รับราชการมานั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นโดยเด่นชัด การที่ข้าราชการได้รับราชการมาด้วยความอดุสาหะวิริยะ และได้ออกจากราชการโดยปราศจากความผิดอันกฎหมายห้ามมิให้ได้รับบำเหน็จบำนาญแล้ว ย่อมถือได้ว่าเป็นการรับราชการมาโดยชอบอันควรได้รับบำเหน็จบำนาญแล้ว

บำเหน็จ คือเงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายครั้งเดียว

บำนาญ คือเงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน

บำเหน็จต่างกับบำนาญตรงที่ว่า บำเหน็จจ่ายให้เป็นเงินก้อนรับไปครั้งเดียวเป็นการเสร็จสิ้นกันไป ส่วนบำนาญนั้นต้องจ่ายให้เป็นรายเดือนทุก ๆ เดือน จนกว่าจะถูกต้องจ่ายตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒. คำถาม โปรดอธิบายคำว่า บำนาญตกทอด พร้อมทั้งยกตัวอย่างด้วย

คำตอบ บำนาญตกทอด คือเงินที่รัฐบาลจ่ายเป็นการสงเคราะห์ครอบครัวของข้าราชการหรือข้าราชการบำนาญที่ถึงแก่ความตายเพื่อมิให้ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากการที่ขาดหัวหน้าครอบครัวซึ่งเป็นผู้ทำมาหาเลี้ยงชีพ ซึ่งจ่ายให้ในสมัยก่อนและได้ยกเลิกการจ่ายบำนาญตกทอดตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ เป็นต้นมา และจ่ายเป็นบำเหน็จตกทอดซึ่งเป็นเงินก้อนแทน ผู้ที่ได้รับบำนาญตกทอดคงมีเท่าที่ได้ส่งจ่ายให้ไปแต่ก่อน ๆ เท่านั้น ซึ่งนับวันแต่จะหมดตัวไป หลักเกณฑ์ในเรื่องบำนาญตกทอดเดิมนั้นเป็นอย่างเดียวกับเรื่องบำนาญพิเศษ นอกจากนี้ผู้ได้รับบำนาญตกทอดยังต้องเสียสิทธิรับบำนาญตกทอดอย่างเดียวกับผู้รับบำนาญปกติด้วยเหมือนกัน

* ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายพิจารณาสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญพลเรือน กองบำเหน็จบำนาญกรมบัญชีกลาง

๓. **คำถาม** ข้าราชการเข้ารับราชการมา ๑ ปี ๒ ปี ๕ ปี หรือพุดังๆ ยังไม่ครบ ๑๐ ปี เมื่อลาออกจากราชการจะได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่ ถ้ารับราชการเกิน ๑๐ ปี ลาออกขอรับบำนาญได้หรือไม่

คำตอบ ข้าราชการที่พ้นจากราชการจะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญก็ต่อเมื่อการพ้นจากราชการนั้นเข้าเหตุใดเหตุหนึ่งใน ๔ เหตุดังนี้

๑. เหตุทดแทน คือทางราชการให้ออกเพราะยุบหรือเลิกตำแหน่ง ให้ออกโดยไม่มีควมผิด ออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ หรือทหารกองหนุนออกจากเบี้ยหวัด

๒. เหตุทุพพลภาพ ข้าราชการลาออก หรือทางราชการสั่งให้ออกเพราะข้าราชการผู้นั้นป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์รับรองว่าไม่สามารถปฏิบัติราชการในตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่นั้นต่อไปได้

๓. เหตุสูงอายุ ข้าราชการที่พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้น หรือข้าราชการที่มีอายุครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์แล้วลาออก

๔. เหตุรับราชการนาน ข้าราชการซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๓๐ ปีบริบูรณ์แล้ว ทางราชการสั่งให้ออก หรือข้าราชการซึ่งลาออกและมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์แล้ว

ผู้ซึ่งพ้นจากราชการและเข้าเหตุใดเหตุหนึ่งใน ๔ เหตุนี้ ถ้าผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๑ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๑๐ ปีบริบูรณ์ ย่อมมีสิทธิได้รับบำเหน็จ ถ้าผู้ใดมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่ ๑๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ย่อมมีสิทธิได้รับบำนาญ

ตามคำถามเป็นการลาออก ถ้าเป็นการลาออกเพราะป่วยเจ็บทุพพลภาพ หรือขณะลาออกมีอายุครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์แล้ว ถ้ามีเวลาไม่ถึง ๑๐ ปี ย่อมได้รับบำเหน็จเวลาตั้งแต่ ๑๐ ปี ก็มีสิทธิได้รับบำนาญ ถ้ามิใช่เป็นการลาออกใน ๒ กรณีนี้แล้วไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเลย

แต่มีข้อยกเว้น ในกรณีที่ข้าราชการผู้ใดมีเวลาราชการครบ ๑๐ ปีบริบูรณ์แล้ว ไม่เป็นผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพ อายุยังไม่ครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์ ลาออกจากราชการก็ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งได้รับบำเหน็จอย่างเดียว ไม่ได้บำนาญ

๔. **คำถาม** ข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการพลเรือนวิสามัญคิดบำเหน็จ หรือบำนาญแตกต่างกันอย่างไร

คำตอบ ข้าราชการพลเรือนสามัญมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำการไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่มีสิทธิได้รับเงินทดแทนข้าราชการวิสามัญ ซึ่งหลักเกณฑ์การนับเวลาราชการ และหลักเกณฑ์การคำนวณเงินทดแทนเหมือนกับบำเหน็จข้าราชการ แต่ถ้าข้าราชการพลเรือนวิสามัญผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด เช่น ปฏิบัติหน้าที่ในอัตรากำลังของ กอ.รมน. ถ้าป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพหรือถึงตายเพราะเหตุปฏิบัติราชการตามคำสั่งนั้น ตัวข้าราชการหรือทายาทของผู้นั้น แล้วแต่กรณี ย่อมมีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ

๕. **คำถาม** ช่วงเวลาใดบ้างและจังหวัดใดบ้างที่นับเป็นเวลาทวีคูณ

คำตอบ เวลาทวีคูณ กรณี ประกาศใช้กฎอัยการศึก ซึ่งจะ นับเป็นเวลาทวีคูณ ตาม พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มีดังนี้

๑. เฉพาะกรุงเทพมหานครตั้งแต่ ๓๐ มิถุนายน ๒๔๙๔ ถึง ๕ กันยายน ๒๔๙๔ รวม ๒ เดือน ๖ วัน

๒. เฉพาะจังหวัดกรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ชัยนาท ตั้งแต่ ๑๗ กันยายน ๒๕๐๐ ถึง ๔ มกราคม ๒๕๐๑ รวม ๓ เดือน ๒๓ วัน จังหวัดนอกจากที่กล่าวนี้ให้นับตั้งแต่วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๐๐ ถึง ๓ ตุลาคม ๒๕๐๐ รวม ๑๗ วัน

๓. ทั่วทุกจังหวัดตั้งแต่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๐๑ ถึง ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๘ รวม ๗ ปี ๙ วัน

๔. ทั่วทุกจังหวัดตั้งแต่ ๗ ตุลาคม ๒๕๑๔ ถึง ๔ มกราคม ๒๕๒๐ รวม ๓ เดือน

๖. **คำถาม** การนับเวลาราชการเพื่ocalculating บำเหน็จบำนาญนับอย่างไร นับเวลาทวีคูณรวมเข้าด้วยหรือไม่

คำตอบ การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญสำหรับเวลาปกตินั้น เริ่มนับตั้งแต่รับราชการรับเงินเดือน จากเงินงบประมาณ ประเภทเงินเดือน ซึ่งมีโช้อตราข้าราชการวิสามัญ แต่ไม่ก่อนวันมีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ จนถึงวันสุดท้ายก่อนออกจากราชการ ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการนับให้ตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ส่วนเวลาที่ไม่ได้รับเงินเดือนเช่นวันขาดราชการ วันป่วยลากินกำหนดโดยไม่ได้รับเงินเดือน ไม่นับเป็นเวลาราชการให้ เว้นแต่กรณีผู้ที่ถูกทางราชการสั่งให้ไปปฏิบัติงานอื่นตามมติคณะรัฐมนตรี เช่นไปปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การระหว่างประเทศ เป็นต้น ถึงแม้จะไม่ได้รับเงินเดือนในระหว่างไปปฏิบัติงานตามคำสั่งนั้นก็นับเวลาราชการให้เต็มเสมือนอยู่รับราชการตามปกติ ส่วนผู้ที่ได้รับเงินเดือนไม่เต็มอัตราที่ควรได้ตามปกติ เช่น พักราชการได้รับเงินเดือนครึ่งหนึ่งหรือ ๑ ใน ๓ ก็นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ตามส่วนของเงินเดือนที่ได้รับนั้น ถ้าในระหว่างรับราชการอยู่มีสิทธิได้นับเวลาทวีคูณ เช่น เวลาทวีคูณกรณีประกาศใช้กฎอัยการศึก เวลาทวีคูณปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด เช่น เวลาทวีคูณกรณีสงครามมหาเอเชียบูรพา เวลาทวีคูณต่อต้านญี่ปุ่น เวลาทวีคูณ กอ.รมน. เวลาทวีคูณร่วมรบเวียดนาม เป็นต้น ก็ให้นับเวลาทวีคูณรวมกับเวลาราชการปกติเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย แต่ถ้าในขณะเดียวกันมีสิทธิได้นับเวลาทวีคูณหลายทางก็ให้นับเวลาทวีคูณได้ทางใดทางหนึ่งเท่านั้น เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น ถ้ารวมแล้วมีเศษเกินปีถึง ๖ เดือนก็ให้ปัดขึ้นเป็นอีก ๑ ปี แต่ถ้าเศษเกินปีไม่ถึง ๖ เดือนก็ปัดเศษทิ้ง จำนวนเดือนนั้นนับ ๑๒ เดือนเป็น ๑ ปี จำนวนวันถ้ามีเวลารวมกันหลายระยะให้นับ ๓๐ วันเป็น ๑ เดือน

๗. **คำถาม** ข้าราชการซึ่งรับราชการในระหว่างเกิดสงครามกรณีพิพาทกับอินโดจีนฝรั่งเศส และสงครามมหาเอเชียบูรพา ซึ่งขณะนั้นได้มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก จะมีสิทธิได้นับเวลาทวีคูณในกรณีประกาศใช้กฎอัยการศึกหรือไม่ ประการใด

คำตอบ เนื่องจากแต่เดิมมาไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายให้นับเวลาทวีคูณ เพิ่งจะได้มีบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ นี้เอง ซึ่ง

ในระหว่างรับราชการอยู่ถ้าผู้ใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างที่มีการรบ หรือการสงคราม หรือการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างที่มีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือในเวลาที่ยกให้เป็นนักดำเรือดำน้ำ ก็ให้นับเวลาในระหว่างที่ปฏิบัติตามสั่งเป็นทวีคูณได้ ดังนั้นผู้ที่ไปทำการรบหรือการสงครามในกรณีสงครามอินโดจีนหรือเมื่อคราวสงครามโลกครั้งที่ ๒ และผู้ที่ไม่ได้ไปรบหรือไปสงคราม แต่เป็นผู้ที่ได้รับบรรจุในอัตรากำลังในหน่วยที่ปฏิบัติราชการในยามฉุกเฉินในกรณีสงครามดังกล่าวกฎหมายจึงให้สิทธิย้อนหลังนับเวลาทวีคูณในระหว่างนั้นได้ ส่วนผู้ที่ไม่ได้ไปรบหรือไปสงคราม และไม่ได้เป็นผู้ได้รับบรรจุในอัตรากำลังในหน่วยที่ปฏิบัติราชการในยามฉุกเฉิน คือ ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในที่ดังปกติถึงแม้ขณะนั้นจะได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึกก็ไม่มีสิทธิได้นับเวลาทวีคูณเพราะ บทบัญญัติให้นับเวลาทวีคูณดังกล่าวข้างต้นบัญญัติให้นับเวลาทวีคูณกรณี ประจำปฏิบัติหน้าที่ในเขตที่ได้มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกตั้งแต่วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๔๘๔ ซึ่งเป็นวันประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวเป็นต้นมา การที่ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในเขตประกาศใช้กฎอัยการศีก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับจึงไม่มีสิทธินับเวลาราชการทวีคูณ

๔. **คำถาม** ระหว่างสงครามมหาเอเชียบูรพาผู้อยู่ในต่างประเทศ จะมีสิทธิได้นับเวลาทวีคูณหรือไม่ โดยมีหลักฐานอย่างไร

คำตอบ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้นับเวลาทวีคูณให้แก่คนไทยและข้าราชการไทยในต่างประเทศที่เข้ากองทหารเพื่อต่อต้านญี่ปุ่นตั้งแต่วันที่สมัครเข้าในกองทหารจนถึงสิ้นสุดสงคราม โดยให้ถือว่านักเรียนไทยในต่างประเทศที่เป็นเสรีไทยและได้เข้ากองทหารมียศเป็นนายทหารสัญญาบัตร มีเงินเดือน มีค่าคนใช้จึงมีฐานะเป็นข้าราชการ เมื่อสิ้นสุดสงครามแล้วถ้าผู้ใดจะเข้ารับราชการก็บรรจุเข้ารับราชการมีตำแหน่งหน้าที่การงานถาวรให้ แต่ถ้าผู้ใดไม่สมัครใจทำงานแต่จะยังทำการศึกษาต่อไปก็ให้ถือเป็นข้าราชการที่ไปศึกษาและดูงานในต่างประเทศ หลักฐานประกอบการพิจารณานับเวลาทวีคูณต่อต้านญี่ปุ่นมีดังนี้

๑. หลักฐานการเข้าเป็นทหารของประเทศนั้น ๆ เช่น สมุดประจำตัวเป็นทหารอังกฤษหรืออเมริกา

๒. ถ้าไม่มีหลักฐานตามข้อ ๑ จะต้องมีหลักฐานการเข้าเป็นทหารซึ่งกระทรวงกลาโหมรับรอง

๙. **คำถาม** เวลาระหว่างที่ไปศึกษาต่อในต่างประเทศจะนับเป็นเวลาราชการได้หรือไม่

คำตอบ ผู้ที่ยังไม่เคยรับราชการแต่ได้ไป หรือทางราชการส่งไปศึกษาในต่างประเทศก่อนวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๔ แล้วจึงได้กลับมารับราชการที่หลังมีสิทธิได้นับเวลาอุดมศึกษาในต่างประเทศ ถ้าผู้นั้นได้ศึกษาสำเร็จชั้นอุดมศึกษาในต่างประเทศ และมีหลักฐานการนับเวลาอุดมศึกษาที่ ก.พ. อนุมัติให้นับกับที่เดือนพร้อมทั้งแจ้งว่าได้สำเร็จปริญญาใด

๑๐. **คำถาม** ครูประจำบาลสมัยก่อนซึ่งต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือน จะมีสิทธิได้นับเวลาว่างเป็นครูประจำบาลหรือไม่ เพียงใด

คำตอบ ครูประจำบาล สारวตฺรศึกษา แต่เดิมไม่มีฐานะเป็นข้าราชการจึงไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ต่อมาได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้ยกฐานะ หรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เป็นต้นมา ครูประจำบาล หรือสาร์วตฺรศึกษาผู้ใดมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญก็ได้รับการยกฐานะเป็นข้าราชการสามัญและมีสิทธิได้นับเวลาว่างเป็นครูประจำบาล หรือสาร์วตฺรศึกษาเฉพาะตอนที่ติดต่อกับวันที่ได้มีการยกฐานะนั้นเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย แต่ครูประจำบาล หรือสาร์วตฺรศึกษาผู้ใดมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนก็ให้ยกฐานะเป็นข้าราชการวิสามัญไปพลางก่อน แล้วจึงให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในบึงบประมาณถัดไปเมื่อเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ครูประจำบาล หรือสาร์วตฺรศึกษาที่ได้รับการยกฐานะเป็น ข้าราชการวิสามัญแล้วต่อมาได้เปลี่ยน ฐานะ จากข้าราชการวิสามัญเป็นข้าราชการสามัญนี้ คงนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ตั้งแต่วันที่ เป็นข้าราชการวิสามัญเป็นต้นมาเท่านั้น ส่วนวันที่เป็นครูประจำบาล หรือสาร์วตฺรศึกษามาก่อนได้รับการยกฐานะเป็นข้าราชการวิสามัญจะนับเป็นเวลาราชการไม่ได้ เพราะเหตุว่าเมื่อยกฐานะนั้นได้ยกฐานะเป็น ข้าราชการ วิสามัญซึ่งเป็น ประเภทที่ไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ

๑๑. **คำถาม** นาย ก. เคยออกจากราชการรับบำเหน็จไปแล้วได้กลับเข้ารับราชการใหม่ จนเกษียณอายุ จะนับเวลาตอนแรกต่อกับตอนหลังได้หรือไม่

คำตอบ ผู้ซึ่งออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิรับบำเหน็จไปแล้ว ต่อมาได้กลับเข้ารับราชการใหม่ ไม่มีสิทธินับเวลาตอนก่อนออกไปแล้วมารวมกับเวลาที่กลับเข้ารับราชการตอนใหม่ เว้นแต่ผู้ที่กลับเข้ารับราชการใหม่นั้นเป็น

๑. นายทหารซึ่งถูกปลดออกจากประจำการเป็นนายทหารกองหนุน โดยมีได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จหรือบำนาญ หากได้เข้ารับราชการอีก

๒. นายทหารซึ่งลาออกจากประจำการเป็นนายทหารกองหนุน โดยมีได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จหรือบำนาญ หากได้เข้ารับราชการเป็นทหารอีก และออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญในขณะที่เป็นทหาร

๓. ข้าราชการซึ่งรับบำเหน็จเหตุทดแทนไปแล้วและได้คืนบำเหน็จตามที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้สิทธิคืน บำเหน็จได้ ซึ่งหมายถึงกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๗๘ ซึ่งในปัจจุบันแทบจะไม่มีตัวผู้คืนบำเหน็จเลยเพราะคงเกษียณอายุหมดไปแล้ว

๑๒. คำถาม ผู้ที่บอกเลิกบำนาญขอต่อเวลาราชการกับผู้ที่ไม่บอกเลิกบำนาญ ขอต่อเวลาราชการจะนับเวลาราชการและคำนวณบำเหน็จบำนาญอย่างไร

คำตอบ ข้าราชการซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ และเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ซึ่งกระทรวงการคลังได้อนุมัติให้ต่อเวลาราชการได้แล้วนั้น เมื่อออกจากราชการในตอนหลังย่อมมีสิทธินับเวลาราชการตอนแรกติดต่อกับเวลาราชการในตอนทีกลับเข้ารับราชการในตอน หลังรวมเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ โดยคำนวณ จากอัตราเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ได้รับ ในขณะที่รับราชการครั้งสุดท้าย

แต่สำหรับผู้ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ ภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ โดยไม่บอกเลิกบำนาญขอต่อเวลาราชการ เมื่อพ้นจากราชการตอนหลังคงนับเวลาราชการเฉพาะตอนหลังคำนวณบำนาญให้ จากอัตราเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการในตอนหลังไม่ว่าจะมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเท่าใด (หมายความว่าแม้จะมีเวลาไม่ถึง ๑๐ ปีบริบูรณ์ก็คำนวณ ส่งจ่ายบำนาญได้เพราะเป็นบทบัญญัติ พิเศษ) บวกกับบำนาญเดิมที่ได้รับอยู่ก่อน กลับเข้ารับราชการรวมเป็น บำนาญที่จะได้รับทั้งหมด สำหรับบำนาญที่จะได้รับในตอนหลังนี้จะขอรับเป็นบำเหน็จแทนก็ได้

๑๓. **คำถาม** การคำนวณบำเหน็จบำนาญคำนวณอย่างไรและจ่ายให้ในเหตุใด

คำตอบ ผู้ออกจากราชการเพราะเกษียณอายุมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญในเหตุสูงอายุ วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น สำหรับบำเหน็จให้เอาเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญที่มี สำหรับบำนาญนั้นให้เอาเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญที่มีแล้วหารด้วย ๕๐ หรือ ๕๕ แล้วแต่ว่าจะเข้ากรณีใด คือ

(๑) ถ้าเป็นทหารหรือตำรวจใช้ ๕๐ หาร

(๒) ถ้าเป็นข้าราชการพลเรือนที่รับราชการโดยได้รับเงินเดือนในงบประมาณประเภทเงินเดือนและไม่เคยออกจากราชการตลอดเวลาไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีให้ใช้ ๕๐ หาร ถ้าไม่เข้าเกณฑ์ที่กล่าวมาก็ให้ใช้ ๕๕ หาร

๑๔. **คำถาม** ผู้รับบำนาญปกติจะเสียสิทธิอย่างไรบ้าง

คำตอบ ตามปกตินั้นบำนาญปกติจะจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับตลอดชีวิตหรือถ้าได้กลับเข้ารับราชการใหม่ได้รับเงินเดือนเท่าเดิม ก็จะไม่จ่ายไว้ชั่วคราว แต่ถ้าหากว่าผู้ได้รับบำนาญปกติคนใดต้องด้วยกรณีดังต่อไปนี้

๑. กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุก โดยคำพิพากษาลงโทษจำคุกเว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือ

๒. เป็นบุคคลล้มละลาย ทุกจริต ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

ทั้งนี้ ให้หมดสิทธิรับบำนาญปกตินับตั้งแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุดเป็นต้นไป

๑๕. **คำถาม** การขอรับบำเหน็จบำนาญกรณีเกษียณอายุจะต้องส่งหลักฐานอะไรบ้าง

คำตอบ ตามปกติการขอรับบำเหน็จบำนาญ กรณีเกษียณอายุไม่ต้องส่งคำสั่งให้ออกจากราชการ เพราะการเกษียณอายุเป็นการพ้นจากราชการโดยผลของกฎหมายซึ่งต้องออกตามวาระที่อายุครบกำหนด และกระทรวงการคลังมีบัญชีเกษียณอายุซึ่งสำนักงาน ก.พ. ส่งให้เป็นบัญชีคุมอยู่แล้วจึงต้องส่งแต่เฉพาะหลักฐาน ดังนี้

(๑) สมุดประวัติประจำตัวข้าราชการ

(๒) แบบขอรับบำเหน็จบำนาญปกติ (แบบ บก. ๔๐๐๑)

(๓) ใบรับรองสมุดประวัติและเวลาทวิคุณระหว่างประจำปฏิบัติหน้าที่ในเขตที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก

(๔) สำเนาคำสั่งเลื่อนเงินเดือนกรณีเกษียณอายุ

นอกจากนี้ หากผู้ใดมีเวลาพิเศษ นอกเหนือจากนี้ก็ให้ส่งหลักฐานเพิ่มอีกแล้วแต่กรณี เช่น

(๑) ถ้าก่อนเข้ารับราชการเคยเป็นทหารหรือตำรวจมาก่อน ก็ต้องมีหนังสือรับรองของกระทรวงกลาโหมหรือกรมตำรวจรับรองตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดแล้วแต่กรณี

(๒) ถ้าเคยถูกสั่งพักราชการ หรือออกจากราชการไว้ก่อน ให้ส่งสำเนาคำสั่งพักราชการ หรือคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พร้อมทั้งหลักฐานการสั่งให้มีสิทธิได้รับเงินเดือนเท่าใดในระหว่างนั้นด้วย

(๓) ถ้ามีสิทธิได้นับเวลาอุดมศึกษาในต่างประเทศให้ส่งหลักฐานที่สำนักงาน ก.พ. อนุมัติให้นับเวลาราชการไปด้วย

(๔) ผู้ที่ทางราชการสั่งให้ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี ให้ส่งคำสั่งให้ไปปฏิบัติงานนั้นและคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการตามเดิมด้วย

(๕) หลักฐานการมีสิทธินับเวลาทวิคุณในกรณีต่าง ๆ (ถ้ามีสิทธิ) เช่นกรณีพิพาทกับอินโดจีน ฝรั่งเศส กรณีสงครามมหาเอเซียบูรพา กรณีสงครามเกาหลี กรณีสหรัฐอเมริกา กรณีสเปนกรณีทำหน้ที่นักดำเรือดำน้ำ เวลาทวิคุณตำรวจสนาม เวลาทวิคุณ กอ.รมน. เวลาทวิคุณ กรป. กลาง กรณีปฏิบัติราชการลับ กรณีร่วมรบเวียดนาม เป็นต้น

(๖) หลักฐานการโอนย้ายสังกัดก่อน พ.ศ. ๒๕๔๓

(๗) ถ้าขอรับบำเหน็จบำนาญทางธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานคร ก็ให้ส่งหลักฐานการรับบำเหน็จบำนาญทางธนาคารไปด้วย

ตามที่ยกปัญหาข้างต้นซึ่งเป็นปัญหาที่มีผู้ข้องใจกันมากและเป็นปัญหาที่ผู้สงสัยไม่อาจสอบถามผู้ใดให้เป็นที่เข้าใจได้ หากได้ศึกษาแม้จะเป็นเพียงส่วนหนึ่งของปัญหาในเรื่องสิทธิประโยชน์แก่ข้าราชการโดยตรงในเรื่องของบำเหน็จบำนาญซึ่งมีปัญหามากมาย ก็ยังเป็นสิ่งที่น่าสนใจอยู่ และหวังว่าคงได้รับประโยชน์บ้างพอสมควร ๑๖

เกร็ดบริหาร

เรื่องของการพิจารณาความดีความชอบ

ระยะ ๒-๓ เดือนที่ผ่านมา เป็นช่วงเวลาแห่งการพิจารณาความดีความชอบประจำปี ท่านที่เป็นผู้บังคับบัญชาทั้งหลายย่อมจะมีภาระหน้าที่ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ที่อยู่บังคับบัญชา แล้วเสนอแนะต่อไปตามลำดับว่าใครสมควรได้เลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างไร โดยมีกฎระเบียบว่าด้วยเรื่องนี้เป็นแนวทางในการพิจารณา

ที่จริงเมื่อถึงช่วงนี้ ของทุกปี ก็จะมีวารสารข้าราชการ ฉบับหนึ่งที่เสนอหลักการแนวทางในการพิจารณาความดีความชอบ แต่ปีหนึ่งไปชั่วคราวเพราะเห็นว่าได้ลงบทความเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่บ่อยๆ แล้ว เมื่อเมื่อ ๒-๓ วันนี้กองบรรณาธิการได้รับใบปลิว ซึ่งแจกเวียนกันไปในรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง ว่าด้วยหลักปฏิบัติของพนักงานและผู้บังคับบัญชาเมื่อใกล้จะถึงวาระการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปี รู้สึกว่าเขาสะท้อนเอาความรู้สึกที่มีต่อการพิจารณาความดีความชอบในหน่วยงานนั้นออกมาในรูปของการประชดประชันเสียดสีพฤติกรรมที่เป็นอยู่ได้กระฉ่างแจ่มชัดเหมือนกันก็เลยนำมาถ่ายทอดแก่ท่านผู้อ่านวารสารข้าราชการด้วย เพราะพฤติกรรมเรื่องนี้ในรัฐวิสาหกิจกับในหน่วยงานราชการพลเรือนก็คงไม่ต่างกันเท่าไรนัก แต่อ่านแล้วขอร้องว่าอย่าแกล้งเผลอไปยึดเป็นหลักปฏิบัติเข้าจริง ๆ ก็แล้วกัน

คำเตือน

ด้วยระหว่างนี้ ใกล้จะสิ้นปีงบประมาณแล้ว กอปรกับการพิจารณาเงินเดือนและตำแหน่ง ก็ใกล้จะมาถึงเช่นเดียวกัน ฉะนั้นผู้บังคับบัญชาก็ดี พนักงานก็ดี ควรจะต้องระงับการทำงานประจำวันหรือประจำเดือนของท่านที่รับผิดชอบอยู่ในปัจจุบันไว้ก่อน แล้วเริ่มปฏิบัติงานประจำปีของท่านที่เคยปฏิบัติร่วมกันมาอย่างสม่ำเสมอ และมีประสิทธิภาพอันดีเยี่ยมมาโดยตลอด ด้วยความปรารถนาดีต่อท่านทั้งหลายอย่างผู้มีสำนึกในผลงานของท่าน เพราะเหตุนี้จึงขอเตือนมาเพื่อความก้าวหน้าในการงาน ยศถาบรรดาศักดิ์ของท่านจะได้สูงส่งมั่นคงยิ่งขึ้น เพื่อจะได้เป็นที่พึงพิงของมวลมนุษย์ด้วยกัน เราจึงใคร่ขอเสนอหลักการปฏิบัติงานประจำปีมายังท่านเพื่อพิจารณา ซึ่งอาจจะเป็นการช่วยเสริมวิธีการของท่านที่มีอยู่เดิมแล้วเพิ่มขึ้นอีกดังนี้—

หลักปฏิบัติของพนักงาน

๑. งานใดที่ท่านทำอยู่และรู้อยู่แล้ว จงแกล้งไม่รู้เสีย แล้วเข้าถามผู้บังคับบัญชาบ่อย ๆ เพื่อความใกล้ชิดกับผู้บังคับบัญชา จะดูเหมือนกับว่าเราสนใจและเอาใจใส่งานมาก
๒. พยายามโจมตีเพื่อนร่วมงานด้วยกันกับผู้บังคับบัญชา เพื่อตัดคู่ต่อสู้ (ลับหลังเพื่อนนะ)
๓. ต้องหาโอกาสทำความสะอาดโต๊ะทำงานของผู้บังคับบัญชาวันละ ๑๐ ครั้งเป็นอย่างน้อย (ถ้าเป็นไปได้ควรไปช่วยงานตัดหญ้าหรือขัดถูพื้นบ้านในวันหยุดด้วย)
๔. ควรยกหูโทรศัพท์พูดเรื่องงานคนเดียวเสมอ ๆ ในเวลาผู้บังคับบัญชาอยู่ใกล้
๕. ใช้มาตรการเด็ดขาดกับผู้บังคับบัญชาโดยวิธี กุม ก้ม คำนับ แล้วก็ ครับผม
๖. ใช้วาจาเล้าโลมให้ผู้บังคับบัญชาเห็นใจ , (ขอให้ใช้เพียงวาจาเล้าโลมเท่านั้นนะ) ในลักษณะที่ว่า “อ๋อยคำหวานหวานล่อมผู้ใหญ่ เบื่องหลังผู้ร้ายในคราบผู้ดี”

หลักปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา

๑. อย่าลืมนักงานผู้ที่ท่านหมายตาเอาไว้แล้วเมื่อต้นปี และได้พยายามบ่อนงานให้ เพื่อจะได้มีผลงาน ดูแล้วเหมาะสมไม่น่าเกลียดในหมู่เพื่อนร่วมงานด้วยกัน
๒. อย่าทอดทิ้งพวกพ้องของท่าน ผู้ที่ท่านสนับสนุนช่วยเหลือมาด้วยหลักวิธีและกลวิธี เพราะบุคคลเหล่านั้นจะช่วยผดุงฐานอำนาจของท่านได้
๓. อย่าลืม เลือด—สี ของสถาบันเดียวกันกับท่านเสียละ
๔. อย่าลืมนักงานทุกชนิดในเมืองไทย ผู้มีพื้นความรู้สำเร็จชั้นปริญญาเท่านั้น ที่จะสามารถทำได้
๕. อย่าลืมนักคนหัวแข็ง กล้าโต้แย้งกับท่านด้วยเหตุผลเสมอ แต่คนหัวอ่อนสอนง่าย อันตรายไม่มี
๖. อย่าลืมนักงานเป็นผู้บังคับบัญชา ทำอะไรไม่มีใครรู้ทันท่านหรอก ตบหัวแล้วลูบหลังก็ยิ่งใหญ่

สุดท้ายนี้ ขออวยพรให้ทุกท่านจงสู้ที่ชอบที่ชอบเถิด

.....ทั้งมวลมิตร เพื่อนรออยู่ อยากสู้แสง

มีกำแพง เมฆมืดมิด บัดเอาไว

ไม่ข้านาน เมฆต้องเลื่อน เคลื่อนออกไป

แล้วแสงใหม่ คงมาสู่ หมู่พวกเรา.....

อ่านหนังสือเดือนละเล่ม

ชื่อหนังสือ	: แต่ความมีเหตุผล : ข้าราชการกับการเมืองไทย
ผู้เขียน	: ดร. ธวัช วิชัยดิษฐ
ผู้จัดพิมพ์	: สำนักพิมพ์บรรณกิจ
ความหนา	: ๒๐๗ หน้า
ราคา	: ๑๐ บาท

หนังสือสำหรับท่านผู้อ่าน ผู้สนใจในวงราชการและการเมืองทุกคนเล่มนี้เป็นการรวบรวมบทความของ ดร. ธวัช วิชัยดิษฐ์ ซึ่งได้เขียนก่อนมีการเลือกตั้งปี ๒๕๑๔ หรือ หลัง วันมหาวิปโยค ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ได้วิเคราะห์ปัญหาโครงสร้างของระบบราชการ อันเป็นระบบบริหารราชการแผ่นดินของไทย อย่างถึงแก่นแท้ ทำให้เกิดความน่าหวั่นวิตก ถ้าเรายอมรับสภาพความเป็นจริง ผู้เขียนได้ชี้แนะถึงปัญหาต่างๆ ที่ทำให้เกิดความน่าพะงายในระบบราชการ ทั้งยังอธิบายถึงรูปแบบความสัมพันธ์ในประวัติศาสตร์อันเป็นสายโยงใย ที่ก่อให้เกิดระบบค่านิยมระหว่างข้าราชการกับประชาชน แนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ข้าราชการควรอ่านเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้เห็นถึงระบบที่ตนเองสังกัดอยู่ นักศึกษา

ผู้ไม่หาความรู้เรื่องสังคมไทยควรศึกษา นักการเมือง ควรอ่าน เพื่อจะได้ทราบถึงกติกา และ บทบาทแห่งตน ที่อาจจะได้รับมอบอาชญาสิทธิจากประชาชนผู้เป็นเจ้าของแผ่นดิน

“แต่ความมีเหตุผล : ข้าราชการกับการเมืองไทย” ยังบอกถึงการที่ฝ่ายการเมืองถูกรอบงำโดยระบบบริหาร หรือระบบราชการอย่างไร การเข้าใจผิด ของบทบาท นักการเมือง ที่เคยชิน กับระบบบริหาร ที่ติดขัดกับระเบียบวิธีการอันมากมาย ของระบบราชการ จนเกิดความอึดอัดล่าช้า และกลายเป็นนิสัย จนเมื่อเปลี่ยนบทบาทเป็นนักการเมือง หรืออยู่ฝ่ายการเมือง ก็ยังคงเคยชินต่อระเบียบปฏิบัติ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ คำสั่งที่ฟังจะต้องกระทำตาม จนกลายเป็นความรับผิดชอบ แทนที่จะรับผิดชอบต่อประชาชนผู้มอบอาชญาสิทธิ กลับกลายเป็นรับผิดชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือระเบียบ กฎเกณฑ์เก่า ๆ นี่คือการถูกรอบงำในบทบาทโดยมีรู้ตัวของฝ่ายการเมือง ที่เป็นมาตลอดประวัติศาสตร์ ของเมืองไทย

บางบรรทัด ในหนังสือ “แต่ความมีเหตุผล ข้าราชการกับการเมืองไทย” อาทิเช่น

“ไม่มี ระบบใดอีกแล้วในสังคมไทย ที่พยายามรักษาผลประโยชน์ ของระบบได้อย่างเลวร้าย

ที่สุดเท่ากับระบบราชการ ความอวดดี การถือ ว่า ตนเอง มีภูมิปัญญา สูงกว่า คน ส่วนใหญ่ใน ชาติ การกดขี่ข่มเหง และก้าวร้าว ผู้ที่มีได้ใช้อำนาจรัฐ เช่นเดียวกับตน พฤติกรรมที่ชั่วร้ายเหล่านั้นมีอยู่ อย่างพร้อมมูล ในระบบราชการทั่วไป ที่มีได้รับ มอบหมายอาชญาสิทธิในการกระทำเช่นนั้นจากใคร ในแผ่นดินเลย หากยังขึ้นอวดดี และทรงตนอยู่ อย่างนั้นกันทั้งระบบ จึงน่าจะเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของ ผู้ได้รับ อาชญา สิทธิ จาก ประชาชนโดย การ เลือกตั้งในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๔ ที่จะต้อง ลงปฏิญญาและตีให้เจ็บ ให้ได้รู้จักเปิดหูเปิดตาตัวเอง กันเสียบ้าง”

“ปรัชญาใน การ ทำงาน ของ ข้าราชการ บางหน่วย บางกรม บางกระทรวง ส่งผลออกมาในรูปของแนวนโยบาย ที่ฟังดูแล้วมองเห็น อกภาพพจน์ของหน่วยงานเช่นนั้นได้อย่างชัดเจน เหลือพรรณนา ก็ในเมื่อพร่ำรำพันว่าเป็นดัง เช่นนั้นแล้ว ใยต้องมายกตัวอย่างอีกแล้วว่ากรม ใด กระทรวงใด ที่ตั้งแนวนโยบายไว้ว่า “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ให้ได้ เอาที่สวมรองเท้า ขี้ ท้องฟ้า แล้วหัวเราะให้ตัวหงอเป็นทีเบิกบาน สำราญใจ

เพราะว่าพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติ มัน ช่างตรงกันข้าม กับแนวนโยบายที่ว่ำนั้นเหลือ

เกิน ต่างกันเสียจนหมดความสามารถในการ
พิจารณาหาข้อเปรียบเทียบได้”

บางประโยคข้างต้นดังกล่าวมีอาจปฏิเสธได้
เต็มปากว่า มิใช่ข้อเท็จจริง ความหวั่นวิตกย่อม
เกิดขึ้น หากเรายอมรับสภาพความเป็นจริง และ
ควรเข้าทำการแก้ไข บางทีอาจยังไม่สายเกินการณ์

โดยเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้แล้ว มีอาจจะ
กล่าวได้ว่าเป็นการโจมตีระบบราชการเพื่อก่อให้เกิด
การทำลายล้าง แต่เป็นการชี้ให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ
ที่หมักหมมมาในอดีต ทั้งนี้ มิได้หมายความว่าระบบ
เอง ก่อให้เกิดปัญหา แต่การเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมทำให้ ระบบต่าง ๆ ที่ไม่สามารถพัฒนาตามทัน
นั้น มี ปัญหา ทาง ด้าน ประสิทธิภาพ ของ ตัว มันเอง
การอ่านหนังสือเล่มนี้ บางทีอาจจะทำให้ผู้ที่สำนึก
ถึงปัญหา ระบบ ราชการไทยใหญ่หลวง เกินกว่าจะ
แก้ไขได้นั้น ได้เห็นหนทาง แห่งการ แก้ไข บ้าง
อย่างน้อยผู้อ่านที่เป็นข้าราชการเองซึ่งเป็นเพียงตัว
หนึ่งในระบบราชการ ก็ยังอาจทราบบทบาทและ
แก้ไขหากว่าเคยเป็นเพื่อนที่ทำให้เกิดปัญหาวัยหนึ่ง
ของระบบ หรืออาจบางทีอย่างน้อยในเนื้อหาของ

หนังสือ ก็ทำให้เราได้ทราบถึง ปัญหาของระบบ
ราชการไทย ในความนึกคิดหนึ่ง ที่อาจกระทำ
ให้กงล้อ ประวัติศาสตร์ชาติไทย หมุนไม่ ราบเรียบ
อย่างที่ควรจะเป็น

ผู้เขียน หนังสือ เล่มนี้ เป็น ผู้ คลุกคลี อยู่ใน
ระบบราชการไทยมานานพอสมควร การเขียนบท
ความ เพื่อพิเคราะห์ให้ เห็นถึง ปัญหา ระบบราชการ
แนวทาง การ แก้ปัญหา ตลอดจน บทบาท ที่ฝ่าย การ
เมืองพึงสำนึก ข้อเขียนของเขาจึงน่าที่จะได้รับการ
พิจารณาจากมวลสมาชิกของสังคมที่มีระบบราชการ
เป็นแกนนำ ตลอดมา โดยเฉพาะ สมาชิก ผู้เป็น
ข้าราชการ บางที่ท่านอาจจะได้เห็นภาพสะท้อน
ความอปลักษณ์หรือความงามของตัวเองท่านเอง หรือ
บางที่ท่านอาจจะได้เป็นผู้มอบบ้านเมือง ตามที่ท่าน
หวังแก่ลูกหลาน ของท่าน หรืออาจอีก บางที่เป็น
เพียง การ ตะคอกใส่หน้า ตัวเองใน กระเจกเงา ของผู้
เขียน เพื่อให้เพื่อนร่วมระบบได้สำนึกเสียใจเท่านั้น

กล่าวโดยสรุปแล้วหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือ
ควรค่าแก่การอ่านเล่มหนึ่ง

ก๊ายเลม

วันเวลาช่างหมุนเวียนเปลี่ยนไปรวดเร็วนัก ไม่ทันไรก็ถึงเดือนกันยายนเข้าไปแล้ว ถือกันว่าเดือนนี้เป็นเดือนสำคัญยิ่งเพราะเป็นเดือนแห่งการเปลี่ยนแปลงในวงราชการ เป็นเดือนที่ข้าราชการเฝ้ารอคอยด้วยจิตใจอันจดจ่อเพราะเป็นเดือนแห่งการประกาศผลการพิจารณาความดีความชอบประจำปี และการแต่งตั้งโยกย้ายให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น เป็นเดือนสุดท้ายของการใช้ชีวิตข้าราชการ ของข้าราชการเกษียณอายุในบั้นปลาย และก็เป็นเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณเก่าที่ผ่านมา

ว่ากันง่าย ๆ เอาเป็นอันว่าเดือนนี้สำคัญกว่าทุกเดือนในรอบปีสำหรับข้าราชการคนเก่าที่อยู่มานานจนถึงวัยตกกระครบหกสิบ ก็ต้องอำลาออกไปรับบำเหน็จบำนาญเป็นการตอบแทนความดีความชอบที่ได้สั่งสมมาจนถึงเกษียณอายุ วารสารฯ ก็ขออวยพรให้ทุกท่านจงมีแต่ความสุขและโชคไฉนบ้นปลายของชีวิต ว่ากันต่อไป ต้องขอแสดงความยินดีต่อข้าราชการที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งและขึ้นเงินเดือนทุกท่าน ขณะนี้ผู้ที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนก็คงจะชื่นมื่นในอารมณ์ ส่วนผู้ที่ไม่ได้ก็คงจะเศร้าเศร้าในหัวใจ ก็ขออย่าให้หมดหวังతోแท้ใจ บั้นปลายฟ้าใหม่ สันใหม่ก็แล้วกัน

เรื่องที่จะต้องคุยกันอีกก็คือ การปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการ ซึ่งยืดเยื้อมานานพอควรและได้ผ่านการอนุมัติไปเรียบร้อยแล้ว โดยจะให้มีผลบังคับใช้อัตราเงินเดือนใหม่ตั้งแต่เดือนกันยายนศกนี้เป็นต้นไปนั้น ก็คงจะช่วยข้าราชการโดยเฉพาะชั้นผู้น้อยให้อยู่ในสังคมปัจจุบันที่ค่าครองชีพกำลังถีบตัวออกห่างอยู่ทุกวันได้บ้าง

คุยเสียเพลิน เกือบลืมบอกกล่าวเรื่องในฉบับ การเกษียณอายุ และ บำเหน็จบำนาญกับสับห้าปัญหา คงจะช่วยผ่อนคลายแก่ความสงสัยของข้าราชการโดยเฉพาะที่เกษียณอายุได้มาก สภาพการการครองชีพของข้าราชการพลเรือน ชี้ให้เห็นถึงความเปราะบางของข้าราชการว่าเป็นอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านคงจะได้เห็นเป็นแนวทางนำคิดพิจารณากันบ้าง ส่วนคอลัมน์ประจำที่น่าสนใจเช่น เกร็ดบริหาร ลงไปปลิวแสดงการณขององค์การรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องพิจารณาความดีความชอบเพื่อให้ไว้ได้อ่านกันสนุก ๆ และคิดเล่นกันพอเพลิน ๆ เท่านั้น อย่าหลงไปปฏิบัติตามก็แล้วกัน สำหรับ อ่านหนังสือเดือนละเล่ม “แต่ความมีเหตุผล : ข้าราชการกับการเมืองไทย” เป็นหนังสือที่น่าอ่านยิ่งสำหรับคนในวงราชการ

กล่าวกันว่า การพัฒนาบุคคลเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถภาพให้แก่องค์กร โดยเฉพาะระบบราชการ ในปัจจุบันหน่วยงานต่าง ๆ กำลังเร่งรัดงานด้านนี้ การฝึกอบรมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาบุคคล วารสารฯ จะนำเสนอท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านในฉบับหน้า

พบกันฉบับหน้า — การฝึกอบรมในราชการ